

AAA_3736#01#Q16#01EDUMAN testinin sualları

Fənn : 3736 Tədavül sferası müəssisələrinin (ticarətin) iqtisadiyatı

1 Xarici ticarətin məqsədi dedikdə nə başa düşülür?

- Dövlətin digər ölkələrlə müqavilə-hüquqi münasibətləri
- Ölkənin digər ölkələrlə idxal-ixrac əməliyyatları
- Dövlətin digər ölkələrlə iqtisadi əlaqələri
- Dövlətin bəynəlxalq əmək bödgüsünə qoşulması
- Dövlətin digər ölkələrlə münasibətlərinə məqsədyönlü təsiri

2 Azad ticarət nədir

- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili və xarici ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən azad ticarət zonası
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən offşor zona
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən xarici ticarət

3 Ticarət müəssisələri xarici dövlətlərlə ticarət əlaqələrini necə həyata keçirirlər

- Bağlanmış müqavilələrin ümumi müddəti
- Pərakəndə mal dövriyyəsinin ümumi həcmnin hesablanması
- Xarici dövlətlərdə sifariş planlarının tərtib edilməsi
- Ticarət müəssisənin ümumi ticarət fəaliyyətinin təhlil edilməsi
- İdxal və ixrac əməliyyatlarının tərtib edilməsi

4 Gömrük tarifi dedikdə nə başa düşülür

- bütün cavablar doğrudur
- əmtə və malların qruplar üzrə gömrük rüsumlarının siyahısı
- xarici ticarətin əsas iqtisadi nizamlayıcısıdır
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarifmetodudur
- əlamətlər əsasında bölmələr, qruplar və yarımqruplar üzrə bölünməklə siyahısına əsasən formalaşdırılır

5 Aşağıdakılardan hansı xarici ticarət əməliyyatlarının təşkili mərhələlərinə aid deyil

- müqavilələrin bağlanması və yerinə yetirilməsi
- müqavilələr bağlamaq üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi
- xarici ticarətin planlaşdırılması və idarə edilməsi
- xarici bazarın və onun konyukturunun öyrənilməsi
- xarici bazarda reallaşdırmaq məqsədi ilə ixrac resurslarının üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi

6 Xarici ticarət əməliyyatlarının tərtibat texnikası aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutmur

- oferta (təkliflərin) göndərilməsi
- alıcı tərəfindən sifarişin təsdiq edilməsi
- danışıqlarda iştirak etmək
- müqavilələrin tərtib olunması və imzalanması
- sərhədlərdən əmtəələrin buraxılması

7 Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun predmeti nədir

- təkrar istehsal prosesindən ibarətdir
- tədavül dairəsində iqtisadi münasibətlərin və onların inkişafı qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- mal tədavülünü həyata keçirməkdən
- alıcı-satıcı arasındakı münasibətləri öyrənmək
- 66
- mal satışına təsir edən amillərdən

8 Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun öyrənilməsinin metodoloji əsası nədir

- dialektik metod və iqtisadi nəzəriyyədir
- bazar iqtisadiyyatı nəzəriyyəsidir
- marksist nəzəriyyəsidir
- iqtisadi idarəetmə metodlarıdır
- azad bazar nəzəriyyəsidir

9 Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı kursunun öyrənilməsi metodunun ümumi cəhəti nədir

- dialektik müddəaların əsas götürülməsidir
- istehsala qarşı münasibətlər sistemidir
- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- tədavül dairəsinə olan münasibətlərdir
- qarşılıqlı əlaqələr məcmuudur

10 Ticarət iqtisadiyyatının öyrənilməsinin xüsusi metodları hansılardır?

- ticarətdə baş verən kəmiyyət və keyfiyyət dəyişikliklərinin öyrənilməsi
- iqtisadi münasibətlərin məcmuu
- hadisələrin baş vermə səbəblərini öyrənmək
- təşkilati metod
- iqtisadi metod

11 Ticarət fəaliyyətinin əsas vəzifəsi nədir?

- alıcı ehtiyaclarını öyrənmək
- daha çox mənfəət əldə etmək
- daha çox mal satmaq
- əmtəəni pula, pulu əmtəəyə çevirmək
- daha çox alıcı razılığı əldə etmək

12 Ticarətin predmeti nədir?

- mal
- xidmət
- qiymət
- satıcı
- alıcı

13 Təyinatına görə mallar necə təsnifləşdirilir

- şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar
- şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları
- şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları
- istehsal təyinatlı mallar, standart mallar
- standart və nadir mallar

14 Azad bazar nədir?

- azad bazarlarda tərəf-müqabillərdən biri ticarət sazişləri bağlanarkən daha sərbəst olur
- azad bazarlarda kontragentlər müxtəlif mallar üzrə müxtəlif xüsusi çəkiyə malik olurlar
- azad bazarda tərəf-müqabillər arasında ticarət sazişləri bağlanarkən məhdudiyyətlər olmur
- azad bazarlarda tələb və təklif xarakterinə və səviyyəsinə görə tarazlaşdırılır
- azad bazarlarda kontragentlər hec bir hüquqi statusa malik olmurlar

15 Bazar mexanizminin ünsürləri hansılardır

- tələb və tədiyyə qabiliyyətli tələbin qarşılıqlı əlaqəsi
- malların mili mübadiləsi
- tələb, təklif və qiymət
- mal təklifi və pul mübadiləsi
- bütün ticarət fəaliyyəti prosesləri

16 Ticarət nədir?

- sosial-iqtisadi münasibətlərdir
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmuudur
- pullu mübadilənin inkişaf etmiş ən yüksək formasıdır
- alıcı-satıcı münasibətləridir
- istehlakçılara xidmət edən bir sahədir

17 Mübadilə nə zaman meydana gəlmişdir?

- XVI əsrdə
- ibtidai icma dövründə
- insan cəmiyyətinin ilk pillələrində
- XV əsrdə
- kapitalizm dövründə

18 Ticarətin mahiyyətini izah et

- mal satışı prosesidir
- malların alınması və satılması prosesinin məcmuudur
- hər cür əmək məhsullarının və ticarət xidmətlərinin pullu mübadiləsinin inkişaf etmiş formasıdır
- mal alışı prosesidir
- alqı-satqı aktlarının məcmuudur

19 Ticarətə hansı mövqedən baxılır

- təkrar istehsalın bir fazası kimi
- pullu mal mübadiləsi forması və iqtisadiyyatın bir sahəsi kimi
- hüquqi və fiziki şəxslər arasında fəaliyyət sahəsi kimi
- alqı-satqı aktlarının məcmuu kimi
- fiziki şəxslərin özləri arasındakı münasibətlər sistemi kimi

20 Ticarətin neçə funksiyası vardır?

- 2
- 4
- 3
- 6
- 5

21 Ticarətin funksiyaları hansılardır

- dəyərlərin formasının dəyişilməsi, malların son istehlakçılara çatdırılması
- mal satmaq və pullu xidmətlər göstərmək
- malların satılması və satın alınması
- alıcıların tələbini öyrənmək və ödəmək
- daxili və xarici mal göndərənlər arasında əlaqə saxlamaq

22 Dəyərin formasının dəyişilməsi nə cür xarakter daşıyır?

- qeyri-məhsuldar
- üzvü
- ikili
- məhsuldar
- qarşılıqlı

23 Dəyərlərin formasının dəyişilməsinə hansı əməliyyatlar daxildir

- malın alqı-satqısı, bank əməliyyatları, uçotun aparılması
- malların satışa hazırlanması
- malın saxlanması
- malların istehlakçılara çatdırılması
- malın yenidən emalı

24 Malların satınalma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyasına hansı əməliyyatlar daxildir

- malların yüklənməsi, daşınması, saxlanması, yenidən işlənməsi, qablaşdırılması
- tələbin öyrənilməsi, satışı, istehlakçıların seçilməsi
- malların yüklənməsi, satışı, pullu xidmətlərin göstərilməsi və yenidən işlənməsi
- malların saxlanması, daşınması, satışı
- tələbin növləri, çeşid quruluşu, qiyməti, alıcıların seçilməsi

25 Bazara anlayış verin.

- bazar məhsul istehsalçıları ilə istehlakçılar arasında iqtisadi münasibətləri xarakterizə edir
- bazar istehsal olunan nemətlərin sərbəst ekvivalent mübadiləsidir
- bazar mübadilə dairəsində daim təkrarlanan alqı-satqı aktlarının məcmuudur
- bazar alqı-satqı prosesində adamlar arasında iqtisadi əlaqələr formasıdır
- bazar mübadilə kateqoriyasıdır

26 Bazarın meydana gəlməsi nə ilə əlaqədardır

- pulun meydana gəlməsi
- iri ictimai əmək bölgüsünün və əmtəə təsərrüfatının meydana gəlməsi ilə
- iri təsərrüfat quruculuğunun meydana gəlməsi ilə əlaqədardır
- quldarlıq cəmiyyətinin meydana gəlməsi ilə
- ibtidai icma quruluşunun dağılması ilə

27 Inhisar nədir?

- istehsal və kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi
- sərbəst rəqabət, azad ticarət
- azad ticarətə yol verilməsi
- əmtəələrin istehsalı və satışının sərbəstliyi
- kapitalın sərbəst hərəkəti və istifadəsi

28 Kənd təsərrüfatı məhsulları hansı bazarlarda realizə edilir?

- mütəşəkkil və qeyri-mütəşəkkil bazarda
- əmtəələr və xidmətlər bazarında
- açıq və örtülü bazarda
- topdansaş və pərakəndəsaş bazarlarında
- inkişaf etmiş və ya formalaşan bazarda

29 Fermer-kəndli ticarəti neçə növ bazarı əhatə edir?

- 2
- 4
- 1
- 3
- 5

30 Malların sahəvi mənsubiyyətinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- neft bazarı, maşın bazarı, mal-qara bazarı, ət bazarı
- alıcı bazarı, satıcı bazarı
- milli bazar, inkişaf etmiş ölkələrin bazarı
- ayrı-ayrı regionların bazarı
- beynəlxalq bazar, xarici ölkələrin bazarı

31 Bazarın quruluşu necədir?

- mürəkkəbdir
- açıqdır
- qarışıqdır
- sadədir
- örtülüdür

32 Kənddaxili fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır

- fermerlərarası, fermerlərlə kəndlilər arasında, kəndlilər arasında ticarət
- topdan və pərakəndəsaş ticarəti
- dövlət ticarəti, kooperativ ticarəti
- şəhər, rayon və kəndlərarası mal satışı
- ölkə daxili və ölkədən kənar mal satışı

33 Ticarətin iqtisadi-sosial mahiyyətini ilk dəfə kim şərh etmişdir?

- R.Kantilyon
- I.Sey
- S.Şumpeter
- D.Rikardo
- D.Mill

34 istehsal olunma üsuluna görə mallar necə təsnifləşdirilir

- standart mallar və nadir mallar
- istehsal təyinatlı mallar, standart mallar
- şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları
- şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar
- şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları

35 Bazarın obyektiv zəruriliyini şərtləndirən amillərə daxildir

- mülkiyyət formalarının müxtəlifliyi
- əmtəə istehsalının həcmi
- cəmiyyətin inkişafı
- istehsalın çeşid quruluşu
- pullu mal mübadiləsi

36 Bazarın mövcud olmasını şərtləndirən amillər hansılardır

- ictimai əmək bölgüsü, xüsusi mülkiyyətin mövcud olması, ixtisaslaşma
- məhsul istehsalının həcmi və quruluşu
- alıcı və satıcıların mövcud olması
- resursların mövcudluğu
- müəssisələr və onların bölmələri

37 Bazarın quruluşunun tipləri hansılardır

- təkamil rəqabət, inhisar rəqabəti, oliqopoliya, xalis inhisar
- alıcı, satıcı, malgöndərənlər
- mal, pul, xidmətlər
- əmək, torpaq, kapital, qiymət
- işçi qüvvəsi, kapital, əmək

38 Bazar iqtisadiyyatının subyektlərini göstər

- ev təsərrüfatları, müəssisələr, banklar, dövlət
- satıcılar, dövlət, kənd təsərrüfatı müəssisələri
- alıcılar, ev təsərrüfatı, savıcılar
- mallar, işçi qüvvəsi, kapital və s.
- firmalar, alıcılar, satıcılar və banklar

39 Ticarətin infrastrukturuna daxil deyildir

- nəqliyyat və banklar
- anbarlar, soyuducular
- mal, pul və xidmətlər
- topdansatış müəssisələri
- ticarət və kütləvi iaşə müəssisələri

40 Ticarət vasitəsilə dəyərlərin forması necə dəyişir

- ictimai zəruri məsrəflər ödənilir, izafi dəyər əmələ gəlir
- istehlakçıların axını artır
- məhsulun təkrar istehsal prosesi sürətlənir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti artır
- pulun hərəkəti sürətlənir

41 Malların satılma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyası necə həyata keçirilir?

- malın dəyəri ilə birlikdə istehlak dəyəri də realizə edilir, mülkiyyətçilik forması dəyişilir, malların ekvivalent dəyərinə uyğun bölgüsü baş verir
- malların satılma yerlərində istehlakçılara mal satışı və alıcı tələbinin öyrənilməsi prosesləri həyata keçirilir
- istehsal vasitələri və istehlak şeylərinin satışı həyata keçirilir bank əməliyyatları, uçotun aparılması prosesi baş verir
- malların satışa hazırlanması, uçotun aparılması həyata keçirilir

- malların satışı və pullu xidmətlər göstərilir

42 Satıcı və alıcının qarşılıqlı münasibətlərinin xarakterinə görə bazarlar neçə cür olur?

- azad bazar, örtülü bazar, tənzimlənmiş bazar, tənzimlənməmiş bazar
 satıcı bazarı, alıcı bazarı, inhisarçı bazar, tənzimlənən bazar, tənzimlənməyən bazar
 tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar, tənzimlənən bazar, tənzimlənməyən bazar
 tələb bazarı, təklif bazarı, qapanmış bazar, açıq bazar
 inhisarçı bazarı, tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar

43 Müasir ticarətin predmeti nədir?

- xidmət sferasında tarazlığın qorunmasıdır
 alıcıların hüquqlarının qorunması
 alıcı və satıcılarla münasibət
 əmək məhsullarının bir hissəsi olan şəxsi istehlak əşyaları
 bütün əmək məhsullarının alqı-satqısı

44 Məcmu daxili məhsul nədir?

- il ərzində istehsal olunan son hazır məhsulun və xidmətlərin məcmuudur
 malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə göndərilməsi zamanı yaranan məsrəflərin məcmuudur
 il ərzində ticarət və kütləvi işə müəssisələri tərəfindən satılan malların məcmuudur
 milli gəlirin bir hissəsidir
 ölkə daxilində əmtəə tədvülünün xarakterizə edən əsas göstəricidir

45 Pul tədavülü nədir?

- ödəniş və tədiyyə vasitəsi olan pulların tədavül sferasında fasiləsiz hərəkəti
 nağd pul tədavülü
 məmləkətdaxili şəxsi istehlak şeyləri tədavülü
 təkrar istehsal prosesində əmtəə tədavülünün fasiləsizliyi
 tədavül sferasında milli gəlirin bölüşdürülməsi

46 İstehsal hansı təsərrüfat dairəsini əhatə edir?

- ticarət-istehsal prosesi-ticarət
 mübadilə –bölgü-ticarət
 istehsal-mübadilə prosesi-ticarət
 ticarət-istehsal-bölgü
 istehsal prosesi-mübadilə-istehlakçı

47 Bazar iqtisadiyyatı ölkələrində pərakəndə ticarət hansı formada fəaliyyət göstərir

- fərdi mülkiyyətçi
 ticarət təşkilatları
 ticarət birlikləri
 birgə müəssisələr
 ticarət firmaları

48 Əhali tələbinin öyrənilməsi, malverənlərdən malların alınması, onların qəbulu, saxlanması, ticarət şəbəkəsinin təchiz edilməsi və hesablaşma –maliyyə əməliyyatları ticarət müəssisəsinin hansı funksiyasına daxildir

- ticarət-operativ

- idarəetmə-planlaşdırma
- təsərrüfat xidməti
- malların son istehlakçıya çatdırılması
- dəyərlərin formasının dəyişilməsi

49 Əmək bölgüsü nədir?

- hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin keyfiyyətə fərqliliyidir
- əmək fəaliyyətinin ixtisaslaşması və cəmiyyətdə məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsidir
- hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin kəmiyyətə fərqliliyidir
- milli məhsuldar qüvvələrin mütəmadi artması əmək bölgüsüdür
- əmək bölgüsü həm istehsalın, həm də istehlakın ixtisaslaşmasıdır

50 Ticarət kompaniyasının inkişaf strategiyası hansı istiqamətlərdə həyata keçirilir?

- bazara daxil olmaq, bazarı genişləndirmək, yeni ticarət formalarını inkişaf etdirmək və diverfikasya
- müxtəlif mallar tədarük etmək
- istehsalı inkişaf etdirmək
- çoxlu mal ehtiyatı saxlamaq
- müxtəlif mallar daşımaq

51 Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən iqtisadi amilləri göstər

- əmtəə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi
- bazarda rəqabət mühiti, müəssisələrdə düzgün idarəetmə
- sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti
- kütləvi işə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı
- əhalinin pul gəlirlərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti

52 Əmtəələrin təsnifatı aşağıdakı kimi fərqləndirilir

- bütün cavablar doğrudur
- istifadə müddətinə görə
- təyinatına görə
- istehlak təyinatına görə
- istehsal olunması üsuluna görə

53 Bazarın sadə və mühüm tərkib hissələri hansılardır

- əmtəələrin alqı-satqı əməliyyatları
- malların həcmi və quruluşu
- mallar və xidmətlər
- fiziki və hüquqi şəxslər
- mal və pul

54 Bazar mexanizmini hansı elementlər təşkil edir?

- tələb, təklif və qiymətin qarşılıqlı əlaqəsi
- istehsalçılar, ətraf mühit, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- istehlakçılar qrupu
- gəlir, xərclər və mənfəət
- mənfəət, əsas fondlar, kredit

55 Alqı-satqı obyektinə və onun əhatə etdiyi hüdudlara görə hansı bazarlar daxildir?

- Azərbaycanın neft bazarı, Yaponiyanın məişət elektron texnikası bazarı və s.

- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, sənaye malları bazarı və s.
- neft bazarı, pambıq bazarı, ayaqqabı bazarı
- Çay bazarı, limon bazarı, meyvə-tərəvəz bazarı
- istehsal vasitələri bazarı, istehlak malları bazarı

56 Beynəlxalq mal mübadiləsi sferasına görə hansı bazarlar vardır?

- dünya taxıl bazarı, dünya neft bazarı,
- çay bazarı, taxıl bazarı, avtomobil bazarı və s.
- işçi qüvvəsi bazarı, qiymətli kağızlar bazarı
- taxıl bazarı, pul bazarı, işçi qüvvəsi bazarı
- milli bazar, xarici ölkə bazarı

57 Milli hüdudlarına görə hansı bazarlar mövcuddur

- Azərbaycan respublikasının milli bazarı, Gürcüstanın sitrus meyvələri bazarı
- neft bazarı, kimya məhsulları bazarı və s.
- Quba rayonu bazarı, Lənkəran rayonu bazarı və s.
- istehlak malları bazarı, kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ayrı-ayrı regionların bazarı

58 Alqı-satqı predmetlərinin xarakterinə görə hansı bazarlar vardır?

- mallar və xidmətlər bazarı, kapital bazarı, işçi qüvvəsi bazarı və s.
- azad bazar, tənzimlənən bazar
- meyvə-tərəvəz bazarı, bitgi yağları bazarı və s.
- alıcı bazarı, satıcı bazarı, tənzimlənən bazar və s.
- örtülü bazar, açıq bazar, azad bazar

59 Bazarın quruluşunun neçə tipi mövcuddur

- 4
- 6
- 5
- 8
- 7

60 Bazar iqtisadiyyatının ən zəif cəhəti nədir?

- inhisarçılıq
- sərbəst bazar
- azad rəqabət
- rəqabət
- inhisar

61 Inhisarçılıq nədir?

- azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət
- bazarda istehlakçıların tələbinin öyrənilməsi və ödənilməsinə yönəldilən fəaliyyət
- sərbəst bazara yol verilməsi, azad ticarət və onun daha da genişləndirilməsi üçün tədbirlər sistemi
- istehsalın fasiləsizliyinin təmin edilməsi
- qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

62 Azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət nə cür adlanır?

- monopoliya
- oliqopoliya
- monopsoniya
- azad rəqabət
- oliqopsoniya

63 Bazarın strukturu nədir?

- bazar elementlərinin qarşılıqlı əlaqəsinin ifadəsi
- bazarda tələbin həcmi və quruluşudur
- bazarın həcmi və quruluşunun ifadəsi
- qiymətlərin dəyişilməsi imkanındır
- təklifin həcmi və quruluşudur

64 Sahə xarakterinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- şəhər, rayon, kənd bazarı
- azad bazar, tənzimlənən bazar, inhisarçı bazar
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, maşın bazarı, tixinti malları bazarı
- ayrı-ayrı regionların bazarı
- respublika, şəhər, rayon bazarı

65 Ticarətin infrastrukturu nədir?

- bazarın elementlərinin məcmuudur
- fəaliyyətdə olan sahəyə xidmət göstərən müəssisə və sahələrin toplusudur
- mallar, xidmətlərin məcmuudur
- tələb, təklif və qiymətin birgə fəaliyyətidir
- ticarətin əlaqədə olduğu sahələrin qarşılıqlı əlaqəsidir

66 Örtülü bazar nədir?

- şirkətlərarası bazardır
- məhdudiyətli bazardır
- şirkətdaxili mal bazarıdır
- respublikadaxili bazardır
- tənzimlənən bazardır

67 Aşağıdakılardan hansı gündəlik tələbat mallarına tələbi xarakterizə edir?

- əhali tələbatını qismən ödəyir
- xüsusi mağazalar şəbəkəsi tərəfindən paylaşdırılır
- satıcıların əlavə məsləhətlərinə ehtiyac duyulmur
- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- böyük məbləqli pul hesabına əldə edilir

68 Bazar nədir

- istehlakçılarla istehsalçıların görüşüdür
- alqı-satqı aktlarının məcmusu
- bütün cavablar doğrudur
- mövcud alıcılarla potensial alıcıların məcmusu
- tələblə-təklifin qarşılıqlı münasibətləri

69 Ticarət vasitəsilə reallaşır

- alqı-satqı münasibətləri
- iqtisadi münasibətlər
- bütün iqtisadi kateqoriyalar, iqtisadi əlaqələr
- dəyərlərin reallaşması
- iqtisadi əlaqələr

70 Bazar infrastrukturunu nədir?

- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət auksionları, fermer təsərrüfatı
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən bazar subyektləri və təşkilati-hüquqi formalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən topdan ticarət, pərakəndə ticarət
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən auksionlar, torqlar, birjalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət müəssisələri, təşkilatlar, idarələr sistemi

71 İstehlak təyinatlı mallar bazarnın tərkibi ibarətdir

- şəxsi istehlak üçün mal alan istehlakçılardan
- şəxsi istifadələri üçün mal alan insanlardan
- sonradan satmaq üçün mal alan şirkətlərdən
- bütün cavablar doğrudur
- istehlak təyinatlı mallar istehsal edən firmalardan

72 Ticarət hansı iqtisadi vasitələri əks etdirir

- öz ölkəsi daxilində dünya ölkələri arasında iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirmək üçün iqtisadi vasitədir
- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi vasitəsidir
- iqtisadi kateqoriyalar, metodlar və üsullar həyata keçirən vasitədir
- malların seçilməsi, daşınması, çeşidlərə ayrılması üsuludur

73 Bazarın tarazlığı dedikdə nə başa düşülür

- bütün cavablar doğrudur
- bazarda nə bolluqdur, nə də defisit
- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətli tələbi ilə bazara çıxarılan mallar arasında tarazlığın təmin edilməsidir
- mövcud qiymətlərlə alıcıların almaq istədikləri malların miqdarı satıcıların satmaq istədikləri ilə üst-üstə düşür

74 İstehlak təyinatlı mallar bazarı hansıdır?

- malları son istehlakçıya satmaq üçün alan kompaniyaların bazarıdır
- sənaye mallarını əldə edən ayrı-ayrı şəxslərdir
- malı satmaq üçün alan kompaniyalardır
- malı öz şəxsi istehlakı üçün alan firmaların bazarıdır
- hazır məhsul istehsal edən firmalardır

75 Təkrar istehsal prosesi nədir?

- sərf olunmuş vəsaitlərin dəyərinin istehsala qayıtması və izafi məhsulun bir hissəsinin yığıma çevrilməsi yolu ilə istehsal prosesinin təkrar olunması
- mal satışının sürətləndirilməsi
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin realizə olunması
- istehsal olunmuş əmtəələrin məcmuudur
- pullu mübadilə dairəsinin artırılması

76 Tələb bazarı hansıdır?

- tələb az, təklif çox olan bazar
- tələb az, təklif az olan bazar
- tələb çox, təklif az olan bazar
- tələb və təklifin bir-birini tarazlaşdırdığı bazar
- tələb çox, təklif çox olan bazar

77 Pul tədavülünün formaları hansılardır?

- nağd və nağdsız
- nağd hesablaşmalar və kağız pullar
- veksellər və çeklər
- akkreditivlər, veksellər, çeklər
- kredit pullar və akkreditivlər

78 Milli gəlir nədir?

- Xalis milli məhsuldan bütün dolaylı vergiləri (əmək haqqı, mənfəət, faiz, rentalar) çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Milli məhsuldan xalis milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- Milli məhsuldan xalis gəlir çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Məcmu milli məhsuldan sonra qalan hissə
- Məcmu daxili məhsuldan məcmu milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə

79 Xalis milli məhsuldan bütün dolaylı vergiləri (əmək haqqı, mənfəət, faiz, rentalar) çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissə necə adlanır?

- milli gəlir
- məcmu məhsul
- ümumdaxili məhsul
- mənfəət
- istehsalın həc

80 P-Ə düsturu nəyi ifadə edir?

- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- malların ticarət müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılmasını ifadə edir
- istehlak, mübadilə bə bölgünü ifadə edir
- istehlak bə mübadiləni bölüşdürür

81 Ə-P düsturu nəyi ifadə edir?

- malların ticarət müəssisələrindən istehlakçılara keçməsinə
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- istehlak, mübadilə bə bölgünü ifadə edir
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə

82 Bazarların ərazisi hansı hissələrə bölünür

- istehsal, ticarət və istehlak
- anbar və nəqliyyat
- ticarət, xidmət və nəqliyyat
- ticarət və xidmət
- istehsal və ticarət

83 Ticarət potensialı nədir

- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir
- əhali tələbatını ödəmək üçün satışa daha yüksək keyfiyyətdə və kəmiyyətdə mal çıxarmaq və onu realizə etmək iqtidarı və imkanların məcmuudur
- əhaliyə yüksək ticarət xidməti göstərmək vasitəsidir
- alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- mal fondlarının artırılması imkanındır

84 Ticarətin potensialı hansı iqtisadi göstəricinin tərkib hissəsidir?

- iqtisadi potensialın
- dövriyyə fondlarının
- əsas fondların
- mal ehtiyatlarının
- mal dövriyyəsinin

85 Ticarət marketinqinin strukturu (quruluşu) hansı əsas tərkib hissələrindən ibarətdir?

- mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar
- əmtəə nişanı; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; alıcılar
- mal, məhsul; qiymət; istehlak dəyərliliyi; yeridilmə; insanlar
- konkret istehlak malları; Qiymət; Yerləşdirmə; Reklam; İnsanlar
- ümumiləşdirilmiş məhsul; ticarət markası; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar

86 Mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar ..... əsas tərkib hissələridir

- ticarət marketinqi strukturunun
- müəssisə strukturunun
- bazar strukturunun
- reklamın
- bazar infrastrukturunun

87 Mülkiyyət formalarına görə müəssisələr necə qruplaşdırılır

- dövlət, bələdiyyə, xüsusi, ictimai təşkilatlara aid olan müəssisələr
- kənd, şəhər istehlak cəmiyyətləri ittifaqının müəssisələri
- istehlak kooperasiyası, istehlak cəmiyyətlərinin müəssisələri
- mağaza, firma, şirkət
- istehsal, maliyyə, nəqliyyat təşkilatlarının müəssisələri

88 Ticarət subyekti nədir

- müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkardır
- sonradan satış məqsədilə malların alqı-satqısını həyata keçirən və xidmətlər göstərən ticarət müəssisəsidir
- təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavi sahəsinin əsas elementidir
- sahibkarlar birliyidir.
- əhali tələbatının ödənilməsi üçün fəaliyyət göstərən təsərrüfat elementidir

89 Yeni ticarət formalarının inkişafına nələri aid etmək olar?

- kataloqlar üzrə ticarət, televiziya vasitəsilə ticarət, elektron ticarət
- ticarət markəzləri, ticarət evləri, ticarət zalları
- univermaqlar, universamlar, qastranomlar

- bütün cavablar doğrudur
- supermarketlər, mini marketlər, hipermarketlər

90 İdarəetmənin məqsədləri hansılardır

- strateji, taktiki, operativ
- strateji, taktiki, texnoloji
- strateji, texniki, texnoloji
- operativ, texniki, texnoloji
- texniki, cari, operativ

91 Firma nədir?

- əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqları həyata keçirən təsərrüfat vahididir
- istehlakçıların tələbini ödəyən müəssisədir
- malları istehsal edən və satan müəssisədir
- mal satışını həyata keçirən təsərrüfat vahidləri
- istehlakçıların tələbini ödəyən və onların maraqlarını təmin edən hüquqi şəxslərdir

92 İnhisarlar hansı formalarda fəaliyyət göstərir

- kartel, sindikat, trest, konsern, konsorsium və s.
- firma, müəssisə, trest, banklar
- müəssisə, firma, təşkilat, birliklər və s.
- istehsal və satış müəssisələri, banklar və s.
- konsorsium, şirkət, istehsal müəssisələri

93 Ticarət firmaları nədir

- öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansaş tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansaş və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalardır
- öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı-satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satış ilə məşğul olan və bir neçə sahəsinin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir

94 Əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqlarını həyata keçirən təsərrüfat vahidi necə adlanır?

- müəssisə
- səhmdar cəmiyyət
- bütün cavablar doğrudur
- firma
- bütün cavablar yanlışdır

95 Konqlomeratlar nədir? Nə vaxt və harada yaranıb

- bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kampaniyalar tərəfindən udulması ilə yaranması 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmışdır
- iri müəssisələr birliyidir, 50-ci illərdə Yaponiyada yaranıb
- xırda iflasa uğrayan müəssisələrin birliyidir, 50-ci illərdə İngiltərədə yaranıb
- iri və xırda müəssisələr birliyidir, 60-cı illərdə Fransada yaranıb
- istehsal və satış müəssisələrinin birləşməsidir, 50-ci illərdə Almaniyada yaranıb

96 Fəaliyyət növünə görə sahibkarlıq fəaliyyəti necə qruplaşdırılır

- şəhər, kənd, qəsəbə və s.
- istehsal, ticarət, maliyyə, məsləhət və s.
- istehlak malları, istehsal vasitələri, kənd təsərrüfatı məhsulları
- dövlət, kooperativ
- fərdi, kollektiv

97 Sahibkarların sayına görə müəssisələrin hansı növlərini tanıyırsınız

- fərdi və kollektiv
- idarə, təşkilat, müəssisə
- fiziki və hüquqi şəxslər
- müəssisə, təşkilat
- idarə

98 Hansı müəssisələr şərikli müəssisələrdir

- fərdi müəssisələrin birliyi
- fərdi və kollektiv sahibkarlıq fəaliyyətini əks etdirən
- dövlət və xüsusi mülkiyyətinə məxsus müəssisələr birliyi
- firmalar, müəssisələr, şirkətlər
- bu və ya digər fəaliyyət növünün həyata keçirilməsində şəxslərin birliyini özündə əks etdərən

99 "Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı " kursunun predmeti nədir

- təkrar istehsal prosesindən ibarətdir
- mal tədavülünü həyata keçirməkdən
- alıcı-satıcı arasındakı münasibətləri öyrənmək
- tədavül dairəsində iqtisadi münasibətlərin və onların inkişafı qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- mal satışına təsir edən amillərdən

100 "Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı" kursunun öyrənilməsinin metodoloji əsası nədir

- iqtisadi idarəetmə metodlarıdır
- bazar iqtisadiyyatı nəzəriyyəsidir
- marksist nəzəriyyəsidir
- dialektik metod və iqtisadi nəzəriyyədir
- azad bazar nəzəriyyəsidir

101 "Tədavül sferası müəssisələrinin iqtisadiyatı" kursunun öyrənilməsi metodunun ümumi cəhəti nədir

- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- istehsala qarşı münasibətlər sistemidir
- qarşılıqlı əlaqələr məcmuudur
- tədavül dairəsinə olan münasibətlərdir
- dialektik müddəaların əsas götürülməsidir

102 Fermer-kəndli bazarı hansı bazardır ?

- qeyri-mütəşəkkil
- mütəşəkkil
- azad
- örtülü

qapalı

103 Fermer-kəndli ticarəti hansı bazarları əhatə edir?

- kənd və şəhər bazarlarını
- fermerlər arasındakı alqı-satqı əməliyyatlarını
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları bazarını
- kəndlərarası bazarı
- kənddaxili və kənddən kənar bazar

104 Kənddən kənar fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır?

- fermer-kəndli ticarəti, kənd təsərrüfatı məhsullarının komisiyon ticarəti
- kənddən kənar digər istehsalçılara mal satışı
- kənddən kənar digər istehlakçılara mal satışı
- şəhərdən kənara mal satışı
- xarici ölkələrin mal satışı

105 Xalis milli məhsuldan bütün dolaylı vergiləri çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissəsi necə adlanır?

- ümumdaxili məhsul
- milli gəlir
- mənfəət
- mal dövriyyəsi
- məcmu məhsul

106 Ticarət potensialı deyərkən nə başa düşülür?

- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir
- müəyyən trixi dövrdə bütövlükdə ticarət aparatının , ayrılıqda firma və müəssisə kollektivinin birgə əməyi
- tələbatının dəyişilməsinə uyğun surətdə satışa mal çıxarmaq və onu yüksək səviyyədə realizə etmək iqtidarı və imkanlarının məcmuu
- alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- müəyyən dövr- zaman kəsiyində bazara çıxarılan mal çeşidlərinin məcmuu

107 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmış olan və bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kampaniyalar tərəfindən udulması yolu ilə yaradılması necə adlanır? 0203

- sindikatlar
- inhisarlar
- konqlomeratlar
- oliqarxlar
- monopolistlər

108 Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansatış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalar 0203

- idxalatçı firmalardır
- istehsal firmalarıdır
- ticarət firmalarıdır
- vasitəçi firmalardır
- broker firmalardır

109 Səhmdar cəmiyyətinin bir səhminin sahibi onun

- rəhbəridir

- kreditorudur
- şərikidir
- mülkiyyətçisidir
- debitorudur

110 Konkret bir müəssisənin səhmlərinin sahibi onun...

- şərikidir
- mülkiyyətçisidir
- kreditorudur
- rəhbəridir
- debitorudur

111 Müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar necə adlanır?

- ticarət subyekti
- kommertsant
- ticarət obyektı
- konqlemerant
- biznecmen

112 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın təşkilati-iqtisadi formalarına aid deyil?

- maliyyə-istehsal qrupları
- kartel
- assosiasiya
- sindikat
- konsorsium

113 Assosiasiya nədir?

- müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təşkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır
- konkret və həm də miqyasına görə nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək, elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsidir
- məqsədi iştirakçılar (tərəflər) arasında satış və xammal tədarükü sahəsindəki rəqabəti azaltmaq və bazarlara nəzarət yolu ilə inhisar mənfəəti əldə etməkdir

114 Firmanın təşkilati-hüquqi formalarına daxildir

- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- istehsal, kommertsiya və xidmət müəssisələri
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

115 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 75 faizindən az ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 25 faizindən çox ola bilməz

- hədd yoxdur
- 50 faizindən çox ola bilməz

116 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 25 faizindən çox ola bilməz
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 100 faizini təşkil etməlidir
- hədd yoxdur
- 75 faizindən az ola bilməz

117 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir

118 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil,

- müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlik onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur;
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur;
- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipcə, müddətsiz mövcud olur
- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır.

119 Sindikat nədir?

- yekcins məhsullar istehsal edən bir neçə müəssisənin birliyi olub, istehsalın maddi şərtləri üzərində iştirakçıların mülkiyyəti saxlanılır. İstehsal olunmuş məhsul ümumi orqan tərəfindən reallaşdırılır.
- müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır
- nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək ..., elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsidir

120 Aşağıdakılardan hansı firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu amillərə aid deyil

- psixoloji amillər
- təbii demoqrafik amillər
- hüquqi amillər
- texnoloji amillər
- sosial-mədəni amillər

121 Sahibkarlar Birliyi firmadan ne ilə fərqlənir?

- Sahibkarlar Birliyi tərkibinə daxil olan sahibkarların maraqlarını qoruyur
- Sahibkarlar Birliyi hüquqi şəxsdir, firmalar isə yox
- Sahibkarlar Birliyi firmalardan çox mənfəət əldə edir.
- Heç bir fərqi yoxdur
- Sahibkarlar Birliyi bazarı blok etmək üçün yaradılır

122 Mülkiyyət xarakterinə görə firmalar bölünür:

- xüsusi, kooperativ, dövlət
- xüsusi kooperativ SC
- xüsusi, kooperativ , MMC
- xüsusi, kooperativ, dövlət, müştərək
- xüsusi kooperativ , ticarət

123 Kartellərin yaradılmasında əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- qiymətlərin artırılması .
- rəqabətin məhdudlaşdırılması
- İnhisar gəliri əldə etmək.
- mənfəət normasının artması.
- kartel üzvləri arasında ideya və yeniliklərin mübadiləsi

124 Hansı inhisarçı birliklər istehsal sahəsində müstəqilliyə malik olurlar ?

- sindikatlar
- trestlər
- kartellər
- pullar.
- konsernlər

125 Firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu iqtisadi amilə nələr daxildir?

- bazarların inkişaf səviyyəsi, ölkənin maliyyə, pul-kredit və vergi siyasəti, rəqabətin dərəcəsi, gəlirlərin bölgüsünün xarakteri və s.
- firmanın yerləşdiyi regionun iqlim şəraiti, əmək qabiliyyətli əhəlinin sayı, onların cins-yaş tərkibi və s. ölkə sənayesinin, elm və texnikasının inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun mükəmməllik dərəcəsi
- ölkədaxili siyasi sabitlik , dövlətlə cəmiyyətin qarşılıqlı münasibətləri
- ticarət müəssisəsinin fəaliyyəti xarakterizə olunur
- təsərrüfat hüququnun inkişaf səviyyəsi, dövlətin sahibkarlığa münasibəti, sahibkarlığın müdafiəsi üçün qanunvericilik aktlarının mövcudluğu və s.

126 İqtisadiyyatda ticarətin rolunu izah et

- istehsal ilə istehlak arasında əlaqələndirici həlqədir, ölkənin pul tədavülü, maliyyə və kredit sistemi arasında əlaqə yaradır və s.
- malların tadarükünü, təchizatını və yerdilişini həyata keçirir
- malların istehsalının həcmi artırır və onun satışını həyata keçirir
- mal satışını həyata keçirir
- ölkədə mal ehtiyatlarının yaradılmasında və mal satışının fasiləsizliyinin təmin edilməsində iştirak edir

127 Təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və bazarda təmsil olunan insanların tələbatlarının təmin edilməsi vasitəsilə öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavül sahəsinin əsas elementi...

- ticarət müəssisəsi
- bazar elementi
- ticarət subyekti
- istehsal müəssisəsi
- sahibkarlıq strukturu

128 Bazarda baş verən proseslərin ən sadə və ən mühümü hansılardır?

- əmtəələrin alqı-satqı əməliyyatları
- malların daşınması əməliyyatları
- xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar
- fiziki və hüquqi şəxslərlə hesablaşmalar
- əmtəələr və xidmətlər üzrə hesablaşmalar

129 Asudə vaxt nə cür hesablanır?

- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt - (İş\ vaxtı + İstehlak\ vaxtı)$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt - (İş\ vaxtı - İstehlak\ vaxtı)$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt + (İş\ vaxtı - İstehlak\ vaxtı)$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt + İş\ vaxtı + İstehlak\ vaxtı$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt - İş\ vaxtı + İstehlak\ vaxtı$

130 Beynəlxalq statistikada idxal ixrac əməliyyatlarının uçotu zamanı məhsulların qiyməti nəyə əsasən uçota alınır:

- alqı-satqı kontraktlarında göstərilən qiymətə əsasən
- ticarət vasitəçilərinə verilən mükafata əsasən
- dünya qiymətlərinə əsasən
- ticarət vasitəçilərinə verilən mükafatı toplamaqla
- alqı-satqı kontraktlarının qiymətinə əsasən

131 Vasitəçinin öz adından və öz hesabına aldığı malı alıcıya öz adından və öz hesabına satırsa, belə sövdələşmə necə adlanır?

- distribütor
- komission
- sadə vasitəçilik
- agent
- konsiqnasiya

132 Aşağıdakılar alqı-satqı müqaviləsinin vacib şərtidir:

- Mal üzərində mülkiyyət hüququnun satıcıdan alıcıya keçməsi
- Malın qiymətinin müəyyən edilməsi
- Müqavilədə İNKOTERMS şərtlərinin olması
- Malın daşınması və təhvil verilməsi üsullarının müəyyən edilməsi
- Ödəniş metodlarının müəyyən edilməsi

133 Satılan malın adı, xarakteristikası və çeşidi aşağıdakılarda göstərilir:

- Alqı-satqı müqaviləsinin obyektı barədə müddəalarda
- Alqı-satqı müqaviləsi üzrə təlimatlarda
- Alqı-satqı müqaviləsinin əsas (baza) şərtlərində
- Alqı-satqı müqaviləsinin preambulasında
- Nəqliyyat qaiməsində

134 Beynəlxalq alqı-satqı əqdlərində əsas ödəniş üsulları bunlardır:

- Nəqd, avans və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd və avans ödənişi
- Nəqd və kredit yolu ilə ödəniş

- Nəqd, qarışıq ödəniş, avans ödənişi və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd, qarışıq ödəniş və avans ödənişi

135 İxracın “konullu” məhdudiyyətlərinə aiddir:

- lisenziyalaşdırma
- ixracın subsidiyalaşdırılması
- ixrac kvotası
- kvotalaşdırma
- idxala birtərəfli məhdudiyyət

136 Ticarət siyasətinin gizli metodlarına aiddir:

- subsidiyalaşdırma və kreditləşdirmə
- vergi və rusumlar, texniki maneələr, dövlət tədarukləri, daxili komponentlərin tətbiqi
- idxalatın “konullu” məhdudiyyəti
- ixracat ucun munasib tarif
- idxal rusumu və kvotası

137 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin maliyyə metodlarına aiddir:

- subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq
- vergi və rusumlar, texniki maneələr
- dövlət tədarukləri
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “konullu” məhdudiyyətlər
- gomruk kvotası və gomruk rusumları

138 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-iqtisadi metodlarına aiddir:

- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “konullu” məhdudiyyətlər
- muqavilə və razılaşmalar
- subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq
- vergi və rusumlar
- dövlət tədarukləri

139 Aşağıdakılardan hansı xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-tarif metodlarına aiddir?

- kvotalaşdırma
- ixracat rusumlar
- əlavə dəyər vergisi
- aksiz vergiləri
- vergi və rusumlar

140 İxracatın stimullaşdırılmasının əsas vasitəsi aşağıdakıdır:

- ixracatın dövlət tərəfindən kreditləşdirilməsi
- ixracatın lisenziyalaşdırılması
- ixracatın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- ixracatçıların məlumatlandırılması və konsultasiya edilməsi
- ixracatın və ixracat kreditlərinin dövlət sığortası

141 Aşağıdakılardan hansı gomruk rusumunun funksiyalarıdır?

- fiksəl, proteksionist, balanslaşdırıcı
- tənzimləyici, fiksəl, sığorta
- sığorta, rasionallaşdırma, qoruma

- fiksəl, nəzarət, bölüşdürücü
- planlaşdırma, nəzarət, həvəsləndirmə,

142 Aşağıdakılardan hansı qeyri-tarif tənzimləmə metoduna aid deyildir?

- mallara baxış
- lisenziyalaşdırma
- istehlakçıların diqqətinə cətdırılmaq ucun zəruri olan tələblər
- anti-dempinq rusumlarının tətbiqi
- zəmanət nəzarəti

143 Tələbat anlamını izah et

- Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan hər hansı bir şeyə ehtiyacdır
- hər hansı tarixi dövrü-zaman üçün konkret iqtisadi mahiyyətinə görə dialektik və tarixi anlam daşıyan kateqoriyadır
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və həyat səviyyəsini əks etdirən göstəricidir
- istehlak məfhumudur
- tələbin ödənilməsi səviyyəsidir

144 Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan müxtəlif şeylərə ehtiyacların məcmusu nə cür adlanır?

- tələbat
- tədiyyə qabiliyyətli tələb
- tələb
- təklif
- istehlak

145 Tələbatı formalaşdırılan vasitələrə nələr daxildir

- iqtisadi, sosial-psixoloji, təşkilati
- qiymət, mal təklifi, tələb
- demoqrafik, qiymət, maya dəyəri
- xərclər, gəlir və mənfəət
- istehsal, nəqliyyat, əmək haqqı

146 Tələbatı formalaşdırılan vasitələrdən deyildir....

- demoqrafik
- social
- iqtisadi
- təşkilati
- psixoloji

147 İctimai istehsalın xarakterinə görə tələbat bölünür

- iqtisadi və qeyri-iqtisadi tələbat
- makro və mikro tələbat
- maddi və mənəvi tələbat
- mütləq və həqiqi tələbat
- ödənilən və ödənilməyən tələbat

148 Təbiətinə görə tələbatın təsnifini ver

- iqtisadi, mütləq və həqiqi
- mütləq, maddi və sosial
- maddi, mənəvi, cismani
- fiziki, zehni və sosial
- zehni, fiziki, sosial

149 Tələbat kəmiyyətinə görə necə təsnifləşdirilir?

- mütləq, həqiqi, tədiyyə qabiliyyətli
- şəxsiyyətin, cəmiyyətin, kollektivin
- şəxsi tələbat, cəmiyyətin tələbatı, cismani tələbat
- həqiqi, səmərəli düşünülmüş
- nisbi, mütləq, dəyər

150 Tələbin ödənilmə dərəcəsinə görə hansı təsnifat doğrudur

- realizə olunmuş və təxirə salınmış
- həqiqi və tədiyyə qabiliyyətli tələb
- həqiqi və ödənilməmiş tələb
- həqiqi və epizodik tələb
- maddi və mənəvi tələb

151 Elastik tələb nədir?

- qiymətdən asılı olaraq dəyişən tələb
- qiymətdən asılı olmayaraq öz dəyərini dəyişməyən tələb
- qiymətdən asılı olaraq dəyişməyən tələb
- istehlakin həcmindən asılı olaraq artıb-azalan tələb
- təklifdən asılı olaraq az dəyişən tələb

152 Tələb və təklif mal istehsalının nəyidir

- iqtisadi kateqoriyasıdır
- bir-birini şərtləndirən amillərdir
- qarşılıqlı əlaqəsidir
- bazarın əsas göstəricisidir
- bazarın elementləridir

153 Tələbin tədqiqi dövründən asılı olaraq hansı proqnozlar vardır

- qısa, orta və uzunmüddətli
- az orta, orta və çox orta
- qısa, daha qısa və az qısa
- orta müddətli, uzunmüddətli
- az qısa, orta qısa, çox qısa

154 Qısamüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur?

- 2-3 il
- 5 il
- 3-5 il
- 10 il
- 5 ildən yuxarı

155 Orta müddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- 5 il
- 3
- 3-5 il
- 10 ildən yuxarı
- 5 ildən yuxarı

156 Uzunmüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- 5 ildən yuxarı
- 2 ildən yuxarı
- 1 ildən yuxarı
- 10 ildən yuxarı
- 3 ildən yuxarı

157 İstehlak nədir?

- tələbatın növüdür
- bazarın doyurulmasıdır
- insanların ehtiyaclarını təmin etmək üçün məhsulun istifadə olunmasıdır
- tələbin inkişaf etdirilməsidir
- tələbatın artırılmasıdır

158 İstehsal istehlakı nədir

- istehsalın tələbatını ödəmək üçün istehsal vasitələri istehsalıdır
- tələbatın artırılması yoludur
- tələbatın ödənilməsi imkanındır
- xammalın istifadə olunmasıdır
- istehsalın artırılması imkanındır

159 Qeyri istehsal istehlakı nədir

- istehsal prosesindən kənarında baş verən istehlakdır
- yanacaq istehlakıdır
- xammal istehlakıdır
- istehsal vasitələrinin istehlakıdır
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakıdır

160 Qeyri istehsal istehlakına nələr daxildir

- əhalinin istehlakı
- qeyri-ərzaq malları istehlakı
- ərzaq malları istehlakı
- yanacaq istehlakı
- xammal istehlakı

161 Tələb hansı halda elastik olur

- qiymət dəyişməsi tələbə təsir etmir
- bütün cavablar doğrudur
- tələb qiymətdən asılı olmadan dəyişir
- qiymətlərin nəzərəcarpacaq dərəcədə azalması ilə tələb cüzi dərəcədə artır
- qiymətlərin cüzi azalması ilə tələb nəzərəcarpacaq dərəcədə artır

162 Alıcının ilk sorğusunda onun istədiyi çeşiddə malın ona çatdırılmasını nəzərdə tutan və başqa

çeşiddən ona oxşar malla əvəz edilməsi nəzərdə tutulmayan alıcı tələbi necə adlanır ?

- möhkəm və ya formalaşmış tələb
- impulsiv və ya formalaşmaqda olan tələb
- alternativ və ya formalaşmamış tələb
- realizə edilmiş tələb
- ödənilməmiş tələb

163 Tələbat ödənilmə dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir

- ödənilən, qismən ödənilməyən və tam ödənilməyən
- ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə ödənilən
- ödənilməyən, hərtərəfli ödənilən
- istehsal vasitələrinə, istehlak mallarına olan tələb
- qismən və tam ödənilən

164 Obyektinə görə tələbat necə təsnifləşdirilir?

- maddi nemətlərə, mənəvi sərvətlərə və xidmətlərə olan tələbat
- kənd, şəhər, qəsəbə əhalisinin tələbatı
- rayon, şəhər əhalisi tələbatı
- havaya, yeməyə, suya olan tələbat
- uşaq, gənc, yaşlı əhalinin tələbatı

165 Tələbin inkişaf qanunauyğunluğu hansıdır

- tələbin həcmi durmadan artır və onun strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- tələbin həcmi artır və strukturda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- tələbin həcmi durmadan genişlənir və onun infrastrukturunda kəmiyyət dəyişiklikləri baş verir
- bu qanunauyğunluq respublikanın pərakəndə satış mal dövriyyəsində özünü göstərir
- bu qanunauyğunluq sosial-iqtisadi vəziyyəti və sabit siyasi vəziyyəti əks etdirir

166 Tələbin həcm və quruluşunun gələcək inkişafı haqqında elmi cəhətdən əsaslandırılmış tövsiyələr sistemi nə cür adlanır?

- tələbin proqnozlaşdırılması
- tələbin artırılması üsulu
- tələbin planlaşdırılması
- tələbin dəyişilməsi
- alıcılıq qabiliyyətinin artması

167 Bütün alıcıların əmtəələrə yaxud xidmətlərə tələb ayrısı nəyi ifadə edir?

- tələbin ümumi həcmi
- məcmu təklifin tələbə nisbətini
- tələbin pulla ifadəsini
- mal satışının alıcılıq qabiliyyətinə nisbətini
- məcmu tələbatın pulla ifadəsini

168 Tələbin proqnozlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- ekstrapolyasiya, trend, faktorlu təhlil
- müqayisə, statistik
- balans, riyazi, statistik metodlar
- maddi, dəyər və iş

- statistik, qruplaşdırma metodu

169 İstehlakın hansı forması vardır?

- istehsal və qeyri-istehsal istehlakı
 xammal və yarımfabrikatlar istehlakı
 ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakı
 xammal və istehsal istehlakı
 xammal və yanacaq istehlakı

170 Əgər elastiklik əmsalı 1-ə bərabərdirsə və əmtəənin qiyməti 10% artıbsa tələbin həcmi necə dəyişəcək?

- 10% azalacaq
 1% azalacaq
 10% artacaq
 dəyişilməyəcək
 1%artacaq

171 Tələbat.....

- bütün cavablar doğrudur
 ictimai xarakter daşıyır
 iqtisadi kateqoriyadır
 insan fəaliyyəti ilə əlaqədardır
 ictehlak qabiliyyətlidir

172 Tələbatı formalaşdıran vasitələri aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar.

- iqtisadi, sosial-psixoloji,təşkilati
 istehsal, istehlak, malların qiyməti
 ictimai,sosioloji, fizioloji
 təbliğat, təşviqat, təşkilat
 demoqrafik, reklam , təbliğat

173 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən iqtisadi amillərə nələr aiddir?

- bütün cavablar doğrudur
 malların istehsalının həcm və quruluşu ,
 əhalinin pul gəlirləri,
 xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
 qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti

174 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir göstərən iqtisadi amillərə aid deyildir

- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi
 xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
 qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti
 malların istehsalının həcm və quruluşu ,
 əhalinin pul gəlirləri,

175 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ictimai amillərə nələr aiddir?

- əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
 əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
 pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin

- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- əhalinin yaşayış şəraiti, xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı

176 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən tarixi və milli amillərə nələr aiddir

- əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s. pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu, qiymətlərin səviyyəsi, əhalinin yaşayış şəraiti, xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- bütün cavablar düzdür
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri

177 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ideoloji amillərə nələr aiddir?

- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s. pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu, qiymətlərin səviyyəsi, əhalinin yaşayış şəraiti, xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və
- əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri

178 Tədiyyə qabiliyyətli tələb əsasən hansı amillərin təsiri altında formalaşır?

- qiymət amillərinin
- demoqrafik amillərin
- sosial amillərin
- təklifə təsir göstərən amillərin
- psixoloji amillərin

179 Ticarətdə alıcılıq tələbinin növləri hansılardır?

- sabit, alternativ, impulsiv
- maddi, mənəvi, zehni
- fizioloji, bioloji, fiziki
- zehni, fiziki və mədəni
- mütləq, nisbi, mücərrəd

180 Ərzaq malları üzrə istehlakın proqnozlaşdırılmasında hansı metoddan daha çox istifadə olunur?

- normativ
- dinamik sıraların ekstpolyasiyası
- iqtisadi-riyazi
- riyazi-statistik
- ekspert qiymtləndirmə

181 Hazırda beynəlxalq sövdələşmələrdə kimlər vasitəçilik edirlər

- birjalar
- firmalar
- ticarət müəssisələri
- təşkilatlar
- trestlər

182 Birja sözü nədir?

- pul kisəsi
- ticarəti malla təmin edən
- bazarı tənzimləyən
- tələbi öyrənən
- mal satan

183 Birjanın əsas vəzifəsinə nələr daxildir

- əmtəə, kapital, valyuta və iş qüvvəsi bazarının işini qaydaya salmaq, onların normal fəaliyyətini təşkil etmək
- müəssisələri texniki vasitələrlə təchiz etmək
- müəssisələri malla təmin etmək
- müəssisələrin normal işini təmin etməkdir
- istehlakçıların tələbini öyrənmək, müəssisəni mal ilə təchiz etmək

184 Birjanın hansı növləri vardır

- əmtəə, fond, valyuta, əmək
- mal, dövriyyə, onun quruluşu
- müəssisə, firma, təşkilat
- alıcılar, müəssisələr, firmalar
- mal, dövriyyə, onun quruluşu

185 Əmtəə birjasında hansı əməliyyatlar həyata keçirilir

- əmtəələr nümunələr üzrə alınıb-satılır, onlara tələb və təklif bütöv bir ölkələr qrupu, dünya bazarı miqyasında cəmləşir
- malların topdansatış ticarət vasitəsilə satışı
- xammal və hazır məhsulun açıq satışı
- xammal və hazır məhsulun satışı
- malların nəğdi satışı

186 Fond birjası hansı vəzifəni yerinə yetirir

- qiymətli kağızların bazar qiymətlərini müəyyən etmək
- qiymətli kağızların əlverişli qiymətlərlə satışını təşkil etmək
- istehlakçıların tələbini ödəmək
- bazar iştirakçılarını məlumatlandırmaq
- mənfəət əldə etmək

187 Firmanın əsas məqsədinə aiddir:

- sahibkarların maraqlarını qorumaq
- Biznesmenlərin maraqlarını müdafiə etmək
- mənfəət əldə etmək
- Sahibkarlara kömək etmək
- Məhsulun istehlakını həyata keçirmək

188 . Sahibkarlar ittifaqları aşağıdakıların funksiyalarını yerinə yetirməyə çalışırlar

- Dövlət təşkilatlarının
- Beynəlxalq təşkilatların
- kartellərin
- firmaların
- Qeyri-hökumət təşkilatlarının

189 Xarici ticarət hansı dövrdə meydana gəlmişdir?

- E.ə. II minillikdə
- Feodalizm dövründə
- E.ə. I minillikdə
- E.ə. IV minilliyin axırlarında
- quldarlıq dövründə

190 Proteksionizm nədir

- Sərbəst ticarət siyasətindən fərqli bir siyasətdir
- Ədalətsiz bazar qüvvələrinin təsirini zəiflətmə siyasətidir
- Vətən iqtisadiyyatını xarici təsirlərdən, rəqabətdən qorumaq siyasətidir
- Milli iqtisadiyyatı xarici investorlardan qorumaq üçün aparılan təbliğatdır
- Himayəçilik iqtisadi inkişafın müəyyən bir səviyyəsində meydana gəlir

191 Xarici ticarət siyasətinin məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Ölkənin beynəlxalq əmək bölgüsünə qoşulması üsullarının seçilməsi, işlənilib hazırlanması
- İdxalat və ixracat üzrə qiymət nisbətlərinin dəyişməsi siyasətində fəal iştirak etmə
- Məmləkətin zəruri istehsal vasitələri, habelə özündə istehsal olunmayan yaxud qıt olan şəxsi istehlak şeyləri ilə təmin edilməsi
- Ölkənin iqtisadiyyatı strukturunun məqsədyönlü qurulması və qarşıya çıxan yeni beynəlxalq problemlərə uyğun surətdə onun yenidən dəyişməsi
- Ölkənin xarici ticarət maraqlarını iqtisadi təhlükəsizlikdən üstünlütmə

192 Ölkənin xarici ticarət fəaliyyətinin əsasını nə təşkil edir?

- İdxal-ixrac əməliyyatları
- İdxal-ixrac, saldo əməliyyatları
- Alqı-satqı kommersiya əməliyyatları
- Kvotalar, embarqo və digər tarif məhdudyyətləri
- Faktoring, lizing,françayzing əməliyyatları

193 Nisbi üstünlük nəzəriyyəsi kimə məxsusdur

- A Smit
- E. Xekşer
- F.Kotler
- D. Rikardo
- K. Marks

194 Qəti üstünlük nəzəriyyəsinin əsasını kim qoyub

- A Smit
- E. Xekşer
- F.Kotler
- D. Rikardo
- K. Marks

195 Transmilli korporasiya nədir?

- istehsalda, əmtəənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən beynəlxalq reklam kompaniyasıdır
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən beynəlxalq filialdır
- xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar
- istehsalda, əmtəənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən ştab kvartiradır
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən ixrac idarəsidir

196 Xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar necə adlanır?

- transmilli korporasiyalar
- konsersiumlar
- sindikatlar
- törəmə (qız)müəssisələr
- filliallar

197 Kvota nədir

- müəyyən dövr ərzində əmtənin ixracına və idxalına verilmiş icazənin maksimal həcmidir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına
- müəyyən sayda əmtənin şərtləşdirilmiş sayda digər bir əmtəyə dəyişdirilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- xarici malların Gömrük Məcəlləsinə və gömrük işi üzrə qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq idxal gömrük rüsumları alınmadan AR-nın gömrük ərazisindən ixrac olunmasından ibarət gömrük rejimidir
- malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük rejimidir

198 Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- alıcıya istehsalçı-ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanması vasitəçilik edən firmalardır
- öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsini alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- öz ölkəsini bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır

199 Gömrük tarifinin (rüsumu) fiskal nəzarət funksiyası nəyə xidmət edir?

- büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsini və digərinin ləngidilməsi vasitəsi ilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

200 İxrac firmaları hansı firmalardır?

- öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

201 Gömrük rüsumunun müdafiə funksiyası

- milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur
- bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
- büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edir
- ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır

202 Xarici ticarət nəzəriyyələrindən hansıları dövlətin müdaxiləsini nəzərdə tutur

- Merkantelizm, neomerkantelizm və asılılıq nəzəriyyələri
- Ölkələrin oxşarlığı və asılılıq , nəti üstünlük nəzəriyyələri
- Məmləkətin ölçüsü, a millərin qarşılıqlı əlaqələri, malın həyatiliyi dövrləri
- Neomerkantelizm, nisbi üstünlük, amillərin qarşılıqlı əlaqələri
- Merkantelizm, qəti üstünlük, ölkələrin ölçüsü

203 Avropa birliyinin məqsədi nədir

- ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
- üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- ittifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyətlərinin ləğv olunması, əmtə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- üzv ölkələr arasında əmtə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır

204 Əvvəllər başqa bazardan alınmış malın emal olunmadan xarici bazarda satışı necə adlanır?

- reeksport
- idxal
- ixrac
- komissiya müqaviləsi
- təkrar idxal

205 Firma tərəfindən maşın və avadanlıqların, texnologiyaların, bəzən isə zavodlar komplektinin qərara alınmış avadanlıqda buraxılan xammal, yarımfabrikatlara mübadilə ilə qarşılıqlı tədarüklə satışı nə cür adlanır?

- kompensasiya sövdələşmələri
- qarşılıqlı tədarük sövdələşmələri
- barter
- hayrinq
- lizinq

206 Xaricdən gətirməklə əvvəllər ixrac olunmuş və emala məruz qalmamış əmtənin (malın) satışı necə adlanır?

- reimport
- idxal
- barter
- əmtəə (mal) mübadiləsi
- təkrar ixrac

207 Xarici ticarət əməliyyatlarının həyata keçirilməsinin əsas metodları bunlardır:

- birbaşa və dolaylı metodlar
- transsərhəd və transmilli metodlar
- valyuta və qeyri-valyuta metodları
- bank və qeyri-bank metodları
- akkreditiv və inkasso

208 Aşağıdakılardan biri qeyri-tarif tənzimlənmənin gizli metodlarından deyil:

- subsidiyalar

- texniki maneələr
- dövlət alışları
- yerli komponentlərin olması tələbi
- vergi və yığımlar

209 Xarici ticarətin dövlət tənzimlənməsinə aid deyil:

- təkrar idxal
- lisenziyalaşma
- gömrük tarifləri
- ixracın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- kvotalaşdırma

210 Gömrük rüsumlarına cəlb edilərək, həmin rüsumların dərəcəsini əks etdirən sistemləşdirilmiş əmtəə siyahısına:

- gömrük tarifləri deyilir
- gömrük rüsumları deyilir
- gömrük tarifinin növü deyilir
- əlavə dəyər vergisi deyilir
- aksiz vergisi deyilir

211 Xarici ticarətdə malların və xidmətlərin alqı-satqısı üzrə müqavilə münasibətlərində iştirak edən tərəflər necə adlanır?

- kontagentlər
- kontroferfa
- agentlər
- komissioner
- broker

212 Dempinq nədir?

- ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtəələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur

213 Mal fondları geniş təkrar istehsalın hansı fazasına daxildir?

- istehlak
- bölgü
- istehsal
- bölgü və mübadilə
- mübadilə

214 Balansın resurslar hissəsində nələr göstərilir

- dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar
- dövrün əvvəlinə, sonuna qalıq, daxil olan mal ehtiyatı, satış həcmi

- bazar fondları, ixracat, dövlət ehtiyatlarına qaytarılma, dövlət ehtiyatlarına əlavə, dövrün sonuna qalıq
- dövrün əvvəlinə qalıq, idxalat, ixracat və satışın həcmi
- istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və ixracat

215 Dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar- resurslar balansının hansı hissəsində göstərilir?

- resurslar
- mədaxil və məxaric
- bölgü
- balans
- məxaric

216 Tərkibinə görə mal təklifinin təsnifatına aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- istehsal müəssisələrində və onların anbarlarında sexlərin normal fəaliyyəti üçün nəzərdə tutulan xammal materiallar, yarımfabrikatlar
- istehsal müəssisələrinin anbarlarında satış üçün komplektləşdirilmiş hazır məhsul
- müvafiq firmalarda satış üçün komplektləşdirilmiş, çeşidləndirilmiş istehsal vasitələri
- pərakəndə satış müəssisələrində və anbarlarda olan mallar
- yolda və topdansatış anbarlarda olan mal ehtiyatları

217 Təklifin həcm və strukturuna təsir edən amillərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- mağazaların tipləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
- istehsalın həcmi və strukturu, ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi
- cəmiyyətin inkişaf səviyyəsi, ETT-nin inkişafı və onun nailiyyətlərinin tətbiqi
- qiymət amilləri, qeyri-qiymət amilləri
- malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması

218 Malların dövretmə sürəti hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- Gün və dəfə hesabı ilə
- Nisbi və mütləq göstəricilərlə
- Natural və dəyər göstəriciləri ilə
- Dövriyyənin həcmi və strukturu üzrə
- Nisbi və gün hesabı ilə

219 Tədavül vaxtının qısalması nə ilə xarakterizə olunur?

- dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması ilə
- nisbi və mütləq göstəricilərlə
- mağaza və anbarlarda olan malların natural və dəyər göstəriciləri ilə
- dövriyyənin həcmi və strukturu ilə
- natural və gün hesabı ilə

220 Dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması nəyi göstərir?

- tədavül vaxtının qısalmasını
- dövriyyə sürətinin artmasını
- tədavül vaxtının uzanmasını
- mal tədavülünün pul tədavülünə yaxınlaşmasını
- dövriyyə sürətinin azalmasını

221 Təklif bazarı nədir?

- tələb çox, təklif isə ona nisbətən az olan bazar
- tələb və təklif bir-birini tənzimləyən bazar
- tələb az, təklif isə ona nisbətən çox olan bazar
- malın qiymət səviyyəsinin tələbi stimullaşdırdığı bazar
- tələb-təklif və qiymət bir-birinə aktiv təsir edən bazar

222 Təklifin həcmi və strukturu, onun dinamik inkişafını şərtləndirən əsas amillər hansılardır

- Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı və onun nailiyyətlərinin istehsala və ticarətə tətbiqi
- İstehsalın ixtisaslaşması və təmərküzləşməsi
- əmtəə istehsalının həcm və strukturu
- Malların keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- Bazarda inhisarcılığın inkişafı

223 Mal ehtiyatları inkişafının müasir iqtisadiyyata xas olan qanunauyğunluqları hansılardır

- mal ehtiyatlarının həcmi durmadan artır
- kənd ticarətində mal ehtiyatlarının həcmi və səviyyəsi şəhər ticarətinə nisbətən artır
- mal ehtiyatlarının xüsusi çəkisi durmadan artır
- ölkədə mal ehtiyatları fondu yaradılır
- rayonların mal ehtiyatları sürətlə artır

224 Mal resurslarının tərkibinə aid deyildir

- mal fondları
- realizə edilmiş məhsul
- satlıq məhsul
- ümumi məhsul
- maddi balans

225 Mal resurslarının müəyyənləşdirilməsi hansı metodla həyata keçirilir?

- riyazi-statistik
- iqtisadi-riyazi
- balans
- müqayisəetmə
- normativ

226 Alıcı qiyməti nədir?

- Alıcı bazarında tələb və təklifin az olduğu halda faktiki bazar qiyməti
- Alıcı qiyməti satıcı bazarında olan qiymət
- Tələb və təklifin az olduğu halda bazar qiyməti
- Alıcı qiyməti satıcının bazarda müəyyənləşdirdiyi qiymət
- Alıcı qiyməti faktiki bazar qiyməti

227 Məhsulun tam maya dəyəri nədir?

- fabriq-zavod maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərcləri
- maya dəyəri və qeyri xərclər
- istehsal xərcləri
- orta xərclər və mənfəət
- onun dəyəri və xərcləri

228 Fabriq-zavod maya dəyəri nədir?

- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan istehsal məsrəfləri
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ictimai sığorta üçün ayırmalar
- xammal və əsas materiallar
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ümumzavod xərcləri
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan enerji, yanacaq daşıyıcıları

229 Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında
- çevik qiymətlər əsasında
- dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- transfer qiymətlər əsasında

230 Qiymətin əmələ gəlməsinin əsasını nə təşkil edir?

- məhsul və xidmət istehsalına çəkilən ictimai əmək məsrəfləri
- mənfəət və rentabellik
- xammal və materialların dəyəri
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi

231 Qiymətqoymaya təsir göstərən amillər aşağıdakı prinsiplərlə ümumiləşdirilir

- məsərfilik tutmu, marketinq məqsədləri, bazarın konyunkturundan asılılıq prinsipi
- gəlirlilik prinsipi, rəqəbat prinsipi, etibarlılıq prinsipi
- tələbdən asılılıq prinsipi, təklifdən asılılıq prinsipi, mərkətinq tədqiqatlarından asılılıq prinsipi c maya dəyəri prinsipi, ticarət məqsədləri,
- Bazarın dövlət tənzimi hansı vasitələrlə həyata keçirilir?
- bazardan asılılıq prinsipi, gəlirlilik prinsipi, məqfətlilik prinsipi

232 inzibati vasitələrlə

- qiymət vasitəsilə
- hüquqi prosessual məcəllə və mülki məcəllə ilə
- qiymət və dövlət hüquqi qanunları ilə
- 0
- "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi» qanunu ilə

233 Dünya bazarı qiyməti nədir?

- dünya ticarətinə yönəldilən malın beynəlxalq dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtənin ixrac qiymətidir
- istehsal mövsümi xarakter daşıyan malların dünya ticarətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəələrin satış qiymətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtənin idxal qiymətidir

234 Qiymətin hansı növləri vardır ?

- müqavilə, tənzimlənən, sərbəst və dövlət tərəfindən təyin olunan
- təklif qiyməti, tarazlıq qiyməti, tələb qiyməti
- tələb qiyməti, təklif qiyməti, bazar qiyməti, dövlət qiyməti
- sabit və dəyişən qiymətlər
- tarazlıq qiyməti, dövlət qiyməti və müqavilə qiyməti

235 Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin hansı növləri vardır ?

- sabit, cari, mövsümi, mərhələli və s.
- qısa və uzun müddətli qiymətlər
- illik, rüblük, aylıq və s.
- istehsal və satış qiymətləri
- pərakəndə, toptan satış qiymətləri

236 Qiyməti 48 man olan mala qiymət elastikliyi əmsalı 0,8 təşkil edir. Əgər satışın ilk dövründə həcmi 1000 vahid təşkil edirsə, onda qiymətin 4 man. artması nəticəsində satışın həcmi neçə vahid dəyişər?

- 67 vahid azalar
- 126 vahid artar
- 126 vahid azalar
- 3,2 vahid dəyişər
- 63 vahid artar

237 Təklif nə zaman qeyri-elastik olur?

- bazarda istehlakçıların rəqibi və əvəzedici mallar olmadıqda
- bazar doyurulmadıqda
- bazarda tələbi yüksək olduqda və istehlakçıların sayı çox olduqda
- 0
- bazarda tarazlıq olmadıqda

238 X məhsulu istehsal edilib 3000 vahid, İdxal 500 vahid, ixrac 200 vahid. Ticarət müəssisələrinin anbarlarda ilin əvvəlinə qalığı 50 vahid, ilin sonuna isə 150 vahid olmuşdur. Bazar tutumunu hesablayın?

- 3200
- 6300
- 5200
- 7200
- 4200

239 Tələbin qiymət elastikliyi nə deməkdir?

- bazar tələbinin qiymətdəki dəyişikliyə təsir dərəcəsidir
- tələbin qiymət elastikliyinə əmsalıdır
- qiymətin qalxıb enməsi
- gəlirlərin xərclərə nisbətidir
- tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbətidir

240 Tələbin qiymət elastikliyi əmsalı necə müəyyən edilir?

- tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbəti kimi
- gəlirlərin xərclərə nisbəti kimi
- qiymətin dəyişiklik faizinin tələbin dəyişiklik faizinə nisbəti kimi
- qiymətin qalxıb enməsi zamanı
- mənfəətlə xərcin fərqi kimi

241 Plan göstəriciləri hansılardır?

- kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri və iqtisadi təsərrüfat göstəriciləri
- əmək planı, mal dövriyyəsi
- natural göstəricilər, mal dövriyyəsi göstəriciləri

- dəyər göstəriciləri, tədavül xərcləri
- kəmiyyət göstəriciləri və iqtisadi göstəricilər

242 Planlaşdırmanın mərhələlərinin düzgün ardıcılığını göstər

- proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, firmanın strategiyası
- firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, proqramın hazırlanması
- proqramın hazırlanması, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, firmanın strategiyası
- proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması.
- firmanın strategiyası, proqramın hazırlanması təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi.

243 Mal istehsalının planlaşdırılmasının əsas mərhələsi hansılardır ?

- sahibkar tərəfindən maddi balansların tərtib edilməsi
- mal dövriyyəsi planlarının tərtib edilməsi
- mal istehsalı planının tərtib edilməsi
- istehsal və istehlak planının tərtib edilməsi
- istehsal müəssisələrinin bazarla əlaqəsi

244 Planlaşdırmanın əsas prinsipi nədir?

- demokratik-mərkəziyyət
- demokratik-mərkəzdənqacma
- anarxiya
- fəaliyyət və demokratiyanın vəhdəti
- dialektik

245 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın xarakterik cəhətlərindən deyildir?

- planlaşdırmada fasiləlilik
- planlaşdırmada insan amili
- planların elmi xarakteri
- planların sabitliyi
- planların optimallığı və reallığı

246 Planlaşdırmanın metodları hansılardır

- balans, texniki-riyazi, iqtisadi-statistik, iqtisadi-riyazi, iqtisadi təhlil
- texniki, riyazi, statistik, faktik
- strateji, texniki-iqtisadi, iqtisadi hesablamalar, taktiki
- idarəetmə, texniki-riyazi, statistik-təhlil, iqtisadi-texniki
- tədqiqat, balans, təbliğat, riyazi-iqtisadi

247 İdarəetmə səviyyələri üzrə məqsədlər hansılardır

- strateji, taktiki və operativ
- operativ və kiçik məqsədlər
- strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli
- strateji və uzunmüddətli
- orta müddətli və taktiki

248 Müddətinə və səviyyəsinə görə planlaşdırmanın növləri hansılardır

- strateji, taktiki və operativ
- orta müddətli və taktiki planlar
- operativ planlar, kiçik mağazalar üzrə planlaşma
- strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli
- strateji və uzunmüddətli planla

249 Uzunmüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir?

- əsasən konkret məqsədləri və 5 illik müddəti əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir

250 Ortamüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir

- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir

251 Planlaşdırmanın hansı cəhətində planın yerinə yetirilməsi prosesi müntəzəm olaraq öyrənilməli, ciddi fərqlər aşkar edildikdə ona düzəlişlər edilməlidir?

- planlaşdırmanın fasiləsizliyi
- planların sabitliyi
- planların reallığı
- planlaşdırmada insan amili
- planların elmi xarakter daşması

252 Qısamüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir?

- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, birillik müddətə tərtib edilir
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını həyata keçirir

253 Strateji korporativ planlaşdırma ilə marketing planlaşdırmasının müqayisəsindən belə demək olar ki,

- strateji korporativ plan makro və mikro mühitin daha spesifik və detallı təhlilini verir
- hər iki plan eyni bir struktura malikdir
- hər iki plan bazar payının artırılmasına və davamlılığına istiqamətlənib
- hər ikisi əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- korporativ plan marketing planının tərkib hissəsidir

254 Biznes-plan dedikdə nəzərdə tutulur?

- bütün cavablar doğrudur
- rekonstruksiyası

- müəssisə və təşkilatın təsisi
- mal və xidmətlərin satılması sisteminin yaradılması
- fəaliyyəti üzrə işçi sənədlərin hazırlanması

255 Biznes-plana aiddir:

- bütün cavablar doğrudur
- xülasə
- titul vərəqəsi
- sahənin vəziyyəti
- biznesin tarixi

256 Əhalinin alıcılıq fondu necə hesablanır?

- pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin fərqi kimi
- pul gəlirlərinin ümumi məbləğinin qeyri mal məsrəflərinə nisbəti kimi
- pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin cəmi kimi
- pul gəlirləri ilə istehlak xərclərinin fərqi kimi
- pul gəlirlərinin xərclərə nisbəti kimi

257 Tələbin proqnozlaşdırılmasında bu metoddan istifadə edilmir?

- balans
- dinamik sıraların ekstropolyasiyası
- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə
- analogi və müqayisəetmə
- ekspert qiymətləndirmə

258 Şəhər əhalisinin alıcılıq fondu son üç ildə 545.6 mln. manatdan 680 mln. manatadək, firmanın mal dövriyyəsi isə 2800 min manatdan 3200 min manatadək yüksəlmişdir. Alıcılıq fonduna görə mal dövriyyəsinin elastiklik əmsalını hesablayın

- 0,58
- 1.92
- 1.72
- 2.97
- 2.11

259 Müəssisə üzrə cari mal ehtiyatı hansı məqsədlə yaradılır

- müəssisə üzrə mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək üçün
- istehsalın normal işləməsi məqsədilə
- istehlakçılara xidmət göstərmək məqsədilə
- istehlakçıların tələbatını ödəmək
- geniş təkrar istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə

260 Mal fondları nədir?

- ölkə daxilində istehsal olunmuş və qismən də idxal olunan məhsulların məcmusunun ifadəsidir
- idxal və ixrac olunan məhsulların məcmuu miqdarıdır
- məcmu milli məhsuldur
- istehsal olunmuş və qismən də ixrac olunmuş məhsulların məcmusudur
- idxal olunan və məcmu məhsulda əks olunmayan fondlardır

261 Mal resurslarının tərkibi nə cür təsnifləşdirilir?

- ümumi məhsul, satlıq məhsul, realizə olunmuş məhsul və mal fondları
- mal fondları, ümumi məhsul, mal ehtiyatları və kənd təsərrüfatı məhsulları
- sənaye məhsulu, satlıq məhsul, mal fondları, mal ehtiyatları
- realizə olunmuş məhsul satılmış məhsul, dəyəri ödənilmiş məhsul
- idxal olunmuş məhsullar, ixrac olunmuş məhsullar, sənaye istehsalı

262 Mal təklifi nədir?

- müəyyən dövr ərzində bazarda olan bazara çıxarılaçaq malların və pullu xidmətlərin natural və dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir
- istehlakçıların mal satışının həcmidir
- tələb və təklifin dəyər ifadəsinə deyilir
- əhaliyə göstərilən pulu xidmətlərdir
- malların dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir

263 Resurslar balansı hansı hissələrdən ibarətdir?

- gəlirlər və məsrəflər
- məxaric və məsrəflər
- mədaxil və gəlirlər
- mənfəət və vergi
- mədaxil və məxaric

264 Təklif qanunu nədir

- müəyyən dövr ərzində əmtəə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- dövriyyədəki pulun miqdarının dövriyyə sürətinə nisbəti
- əmtəə təklifinin mal dövriyyəsinə nisbəti
- əmtəə təklifinin əmtəənin qiymətinə olan nisbəti
- əmtəənin tələbinin qiymətdən asılılığı

265 Bazar mexanizminin əsas üsürlərindən biri nədir?

- təklifdir
- kapitaldır
- xidmətdir
- informasiyadır
- müəssisələrdir

266 Təklifin səviyyəsi hansı iqtisadi qanunun təsiri altında formalaşır?

- təklif qanununun
- istehsalın inkişaf qanunauyğunluqlarının
- tələbatın artma qanununun
- tələbin inkişaf qanunauyğunluqlarının
- dəyər qanununun

267 Bazarın tutumu nədir?

- ölkə əhalisinə, ölkədən kənar əhaliyə, idarə və müəssisələrə mal satışının həcmidir
- mal ehtiyatlarıdır
- mal dövriyyəsinin həcmidir
- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- tələb ilə mal təklifinin həcmidir

268 Bazar tutumunun genişlənməsinə hansı amillər təsir edir?

- iqtisadi, təbii-coğrafi, demoqrafik və s.
- tələb, təklif, qiymət
- istehsal, bölgü, mübadilə
- tələbin elastikliyi, qiymətin dəyişilməsi və s.
- tələbin həcmi və quruluşu

269 Tələb və təklif qanunu nədir

- əmtəə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəni ifadə edir
- bazar iqtisadiyyatında əsas iqtisadi infrastrukturu müəyyənləşdirir
- iqtisadi qanun olub, bütün alıcılara, əmtəələrə və xidmətlərə tələb əyrisidir
- mübadilə, tədavül və bölgü sferasında əlaqə yaradır
- bazarda alıcının alıcılıq qabiliyyətini əks etdirir

270 Mal tədavülü nədir?

- alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının pullu mübadilələrinin məcmuudur
- istehlak reallaşdıqdan sonra ictimai istehsalın fasiləsizliyinin təmin olunmasıdır
- təkrar istehsal prosesində vahid bir faza tədavül fazasıdır
- alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının barter mübadiləsidir
- məcmu milli məhsulun təkrar istehsalıdır

271 Mal tədavülü vaxtı nə baş verir?

- pul kapitalının məhsuldar kapitala və mal kapitalına çevrilməsi
- pulun mala, malın pula çevrilməsi başa düşülür
- kapitalın sonrakı dövrü üçün şərait yaradılır
- pul kapitalı məhsuldar kapitala, yəni xammala çevrilir
- izafi dəyər yaranır

272 Kapital dövrəni vaxtı hansı hissələrdən ibarətdir?

- istehsal vaxtı, tədavül vaxtı
- satış vaxtı, mübadilə vaxtı
- istehsal vaxtı, satışa hazırlanma vaxtı
- istehsal vaxtı, bölgü vaxtı
- tədavül vaxtı, mübadilə vaxtı

273 Kapitalın dövrəni cərcivəsində istehsal vaxtı 45 gün və tədavül vaxtı 18 gündürsə cəmi dövretmə vaxtı necə gün olacaqdır?

- 63 gün
- 27 gün
- 810 gün
- 2,5 gün
- 45 gün

274 Dəyərin artması prosesində məhsuldar kapital öz roluna görə necə bölünür?

- sabit kapitala və dəyişən kapitala
- sabit kapitala, dövriyyə kapitalına
- əsas kapitala, sabit kapitala
- istehlak kapitalına, dövriyyə kapitalına
- dövriyyə kapitalına, dəyişən kapitala

275 Sənaye istehsalına nələrdə daxildir

- ağır, yüngül və yeyinti
- ağır, yüngül, əlvan
- metallurqiya, ərzaq, qeyri-ərzaq
- dövlət, qeyri-dövlət, xüsusi
- dövlət, qeyri-dövlət

276 Mal ehtiyatlarının hansı formaları vardır?

- istehlak malları, istehsal vasitələri ehtiyatı
- məhsuldar kapital, fərdi istehlak ehtiyatı, mal kapitalı (istehlakı)
- kənd təsərrüfatı məhsulları, istehlak malları ehtiyatı
- ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları ehtiyatı
- mal satışı, daxil olması, satışın quruluşu

277 Təyinatına görə tədavül dairəsində olan mal ehtiyatına nələrdə daxildir?

- cari, mövsümi, məqsədli mal ehtiyatları
- ilin əvvəlinə, ilin axırına və daxil olan mal ehtiyatları
- cari, ticarət müəssisəsində, bazarda olan ehtiyatlar
- məqsədli, cari, mövsümi ehtiyatlar
- bazarda olan, ilin axırına olan və yolda olan ehtiyatlar

278 Mal ehtiyatının əsas növü hansıdır?

- cari mal ehtiyatları
- ticarət şəbəkəsində olan ehtiyatlar
- mövsümi xarakterli mal ehtiyatları
- anbarlarda, bazarlarda və yolda olan ehtiyatlar
- məqsədli mal ehtiyatları

279 Mal tədavülü vaxtına hansı amillər təsir göstərir?

- bütün cavablar doğrudur
- malların öz xüsusiyyətlərindən asılı olan amillər
- istehsaldan asılı olan amillər
- ticarətin təşkilindən asılı olan amillər
- nəqliyyat amilləri

280 Mal tədavülü vaxtına təsir göstərən amillərdən deyildir

- təbii hadisələr və psixoloji amillər
- nəqliyyat amilləri
- bazar amilləri
- reklam işinin effektiv təşkili
- rəqabət amilləri

281 Cari, mövsümi, məqsədli - mal ehtiyatlarının hansı təsnifat qrupunun elementləridir?

- mal ehtiyatlarının kəmiyyətinə görə
- təyinatına görə
- planlaşdırılan dövrün əvvəlinə görə
- olduğu yerlərinə görə
- planlaşdırılmasına görə

282 Dövriyyə sürəti ticarətdə hansı göstəricini xarakterizə edir?

- tədavül vaxtını
- əsas kapitalı
- mal dövriyyəsinə
- bütün cavablar doğrudur
- maliyyə vəsaitlərini

283 Mal resurslarının mahiyyətini izah et

- müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkəyə idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkədə realizə olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində idxal və ixrac olunmuş malların natural ifadəsi ilə məcmuu
- müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu

284 Mal resurslarının əmələ gəlmə mənbələri hansılardır

- bütün cavablar doğrudur
- kəndli-fermer təsərrüfatları,
- sənaye istehsalı,
- idxalat
- köməkçi təsərrüfatlar,

285 Mal resurslarının tərkib hissələri arasındakı nisbətlərin təmin edilməsi nə üçün lazımdır?

- bazar mexanizminin ahəngdar işləməsi üçün
- istehlakı təmin etmək üçün
- əhali tələbini proqnozlaşdırmaq üçün
- mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün
- xarici inteqrasiya əməliyyatlarını genişləndirmək üçün

286 Mal resurslarının planlaşdırılması hansı metodla həyata keçirilir

- balans metodu
- iqtisadi-statistik metod
- iqtisadi təhlil metodu
- iqtisadi-riyazi metod
- texniki-iqtisadi hesablamalar metodu

287 Maddi balansın tərtib edilməsində məqsəd nədir?

- mal resursları ilə onlara olan tələbat arasında uyğunluq yaratmaq
- idxalatı tənzimləmək
- mal fondları ilə mal resursları arasında uyğunluq yaratmaq
- əhali tələbini düzgün proqnozlaşdırmaq
- dövlət büdcəsinə ayırmaları təmin etmək

288 Təklifin qiymət elastikliyi necə müəyyənləşdirilir

- təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin qiymətin dəyişilmə faizinə olan nisbəti ilə
- təklif kəmiyyətinin qiymət kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə hasili kimi
- tələb kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti ilə [yeni cavab]
- qiymət kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti kimi
- təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin tələb kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə cəmi kimi

289 Ticarət konyunkturu nədir?

- müəyyən vaxt ərzində mövcud qiymətlər şəraitində ticarətin vəziyyəti
- bir növ vahidinin miqdarının başqa növ əmtəə vahidinin miqdarına tədavül nisbəti
- siyasi ticarət üsul ifadəsində bir dövlətin digər dövlətə qarşılıqlı əsasda etdiyi güzəştlərdir
- tələb, təklif və qiymətin rəqabət qabiliyyətidir
- tələb və təklifin elastikliyidir

290 Mal tədavülünün xarakterik xüsusiyyətləri nə ilə müəyyənləşir

- cəmiyyətin istehsal üsulu ilə
- cəmiyyətin infrastrukturu ilə
- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri ilə
- elmi-texniki tərəqqinin inkişafı ilə
- cəmiyyətin inkişafı ilə

291 Mal dövriyyəsi 1836 manat, orta mal ehtiyatı 229,5 manat, dövrün günlərinin sayı isə 360 gündür. Gün hesabı ilə dövriyyə sürəti (dövriyyə vaxtı) neçə gün olacaqdır

- 45
- 32
- 50
- 46
- 28

292 Mal dövriyyəsi 1836 manat, orta mal ehtiyatı 229,5 manat, dövrün günlərinin sayı isə 360 gündür. Gün hesabı ilə dövriyyə sürəti 45 gündürsə, dövretmə sayına görə dövriyyə sürəti neçə dəfə təşkil edəcəkdir?

- 8
- 14
- 7
- 11
- 12

293 Maddi balans hansı hissələrdən ibarətdir?

- Resurs və bölgü
- Məxaric, bazar, fondlar
- Mədxal, idxal
- Idxaldan daxilolmalar
- Mədxal, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar

294 Topdan yarmarka ticarətinin xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır

- nümunələr üzrə alış yarmarkaların keçirilməsinin dövriliyi əmtəələrin satış müddətinin və yerinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi, satıcı və alıcıların kütləvi iştirakı
- bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları
- alıcısı və satıcısı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjalardır
- qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir
- daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür

295 Topdansatış ticarət müəssisələri hansı əlamətlər üzrə təsnifləşdirilir

- bütün cavablar doğrudur
- mal (əmtəə)ixtisaslaşması,

- mülkiyyət forması,
- mal (əmtəə) yeridilişində yeri və rolu
- fəaliyyət miqyası,

296 Bazar şəraitində topdansaş ticarətin funksiyaları necə dəyişir

- bir tərəfdən, mürəkkəbləşir və digər tərəfdən vasitəçilik rolu artır
- bazarda vasitəçi kimi çıxış edir
- ölkənin vahid istehlak bazarının ahəngdarlığına kömək edir
- istehsal çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
- fəal kommərsiya vasitəçisi mal (əmtəə) yeridiliş sistemində əsas həlqədir

297 Topdansaş ticarət makro-səviyyədə hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- inteqrasiyaedici, qiymətləndirici, təşkilati və tənzimləyici
- mal istehsalçıları üçün marketinq tədqiqatları
- malların satın alınması, onların çatdırılması, saxlanılması və informasiya xidməti
- bazar tutumunun müəyyən edilməsi və onun reallaşdırılması imkanları
- tələblərə uyğun olaraq malların ticarət çeşidinin formalaşdırılması

298 Topdansaş müəssisələrin cəlbədiciliyi nədən asılıdır

- təklif edilən xidmətin səviyyəsindən
- istehsal kooperasiyasının təşkilindən
- xarici-iqtisadi fəaliyyətin fəallaşmasından
- malların satın alınması, onların çatdırılması və saxlanması
- əməyin zəruri xərclərinin optimal səviyyəsindən müəyyən edilməsindən

299 Mal (əmtəə) yeridilişi sistemində mühüm vasitəçi element

- topdansaş mal (əmtəə) dövriyyəsinin təşkilatçıları, spesifik ehtiyac və tələbatların ödənilməsi
- istehsalın və malların satışının təşkilatçıları
- istehsal kooperasiyasının təşkili
- mal (əmtəə) yeridilişi kanallarının inkişaf etmiş strukturunun yaradılması
- maliyyələşdirmənin ehtiyat mənbələrinin formalaşdırılması

300 Topdansaş ticarətin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir

- pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin mallarla təchiz edilməsindən
- mal ehtiyatlarının toplanmasından
- istehsal və tələbatın sinxronluğunun köməyindən
- malların saxlanması üçün şəraitin yaradılmasından
- mal (əmtəə) yeridilişi prosesini sürətləndirilməsindən

301 topdansaş ticarətin həyata keçirilməsi prinsipləri hansılardır?

- resurs bazasının yaradılması, maliyyə-qiymət tənzimləyicilərinin formalaşdırılması
- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbini müəyyən edir
- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbinə uyğun gəlməsi
- mal mənbələrinin seçiminin sərbəstliyi
- malların yerdəyişmə yollarını müəyyən edir

302 Topdansaş ticarət nümayəndələrinin fəaliyyətlərinin fərqli əlamətləri hansılardır?

- tərəfdaşların sərbəst seçilməsi, maliyyə müstəqilliyi və maddi məsuliyyət
- sifarişlərin və ərizələrin işlənilib hazırlanması

- malların yerdəyişməsi yollarının seçilməsi
- sərği-satışların təşkilı
- əhalinin tələbinin öyrənilməsi

303 Topdansatış ticarətin bazar infrastrukturunu elementlərinin formalaşdırılması istiqamətləri dedikdə nə başa düşülür

- topdansatış ticarətin maddi-texniki bazasının elmi-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- əməyin ərazi bölgüsünə kömək etmək
- maliyyə-qiymət tənzimləyiciləri sisteminin formalaşdırılması
- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin səmərəli qurulması

304 Topdansatış ticarətin fəaliyyətinin effektivliyinə təsir edən amillər hansılardır?

- böyük həcmli ticarət əməliyyatları
- çoxsaylı peşəkar müştərilərlə işbirliyi
- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin qorunub saxlanması
- artıq istehsal edilən məhsulların mübadiləsi
- əməliyyatların həcmi, işgüzar kontaktların sayı

305 Topdansatış ticarətin fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- peşəkar müştərilərlə işbirliyi qurulur, ticarətin həcmi xeyli çoxdur
- sənaye çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
- mal ehtiyatlarını toplayır
- kommərsiya fəaliyyətinin subyektləri arasında əlaqələri yerinə yetirilir
- artıq istehsal edilən malların mübadiləsi

306 Topdansatış ticarətin mahiyyəti nədən ibarətdir ?

- istehsal müəssisələrilə pərakəndə ticarət arasında vasitəçilik etmək
- adamların maddi səviyyəsinin artırılması
- əhalinin tələbatının ödənilməsi
- ticarət funksiyalarının reallaşdırılması
- istehsal artıqlarının mübadiləsi

307 Mal yeridilişinin topdansatış həlqəsindən istifadə zərurəti nə üçündür?

- sənaye çeşidinin ticarət çeşidinə çevrilməsi (dəyişdirilməsi)
- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- kommərsiya subyektləri arasında əlaqələri həyata keçirməsi
- malların göndərilməsinə görə ekspedisiya əməliyyatlarının həyata keçirilməsi
- mal ehtiyatlarını cəmləşdirilməsi

308 Topdansatış alıcılara münasibətdə topdansatış ticarətin funksiyaları nədən ibarətdir?

- bütün cavablar doğrudur
- istehsal çeşidinin ticarət çeşidinə dəyişdirilməsi,
- tələb və tələbatın qiymətləndirilməsi,
- malların toplanması və saxlanması,
- bütün cavablar səhvdir

309 Malgöndərənlərə münasibətdə topdansatış ticarətin funksiyalarına aid deyildir :

- çatdırılma, kreditləşmə, məlumatlandırma

- mala mülkiyyət hüququnun verilməsi prosesinə dəstək
- kommersiya fəaliyyətinin təmərküzləşməsi
- kommersiya riskinin minimuma endirilməsi
- investisiya təminatı

310 Topdansatış müəssisələrin növləri hansılardır?

- ixtisaslaşdırılmış, vasitəçi və topdansatış dövriyyənin təşkilatçıları
- ümummilli və regional səviyyəli müəssisələr
- ixtisaslaşdırılmış və universal topdansatış satıcılar
- təsərrüfat birlikləri, səhmdar cəmiyyətlər, universal topdansatış tacirlər
- müstəqil topdansatış strukturlar və sənayenin satış bölmələri

311 Malların topdansatış metodunun seçilməsinə təsir edən amillər hansılardır?

- bütün cavablar doğrudur
- pərakəndə ticarət müəssisəsinin yerləşməsi,
- pərakəndə ticarət müəssisəsinin tipi,
- anbar təsərrüfatının vəziyyəti
- alınan malların çeşidi,

312 Mal yeridilişi nədir?

- malların istehsaldan istehlak yerlərinə çatdırılması prosesidir
- malların satışa hazırlanması prosesidir
- malların satışı prosesidir
- malların müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə daşınmasıdır
- istehlakçıların hərəkətinin nəzərə alınmasıdır

313 Mal yeridilişinə hansı proseslər daxildir?

- Malların yüklənməsi, göndərilməsi, anbarlarda saxlanması və s.
- Alıcılara mal satmaq , xidmət göstərmək və malları yükləmək
- İstehlakçıların qəbulu, tələbin öyrənilməsi və ödənilməsi
- Əhaliyə xidmət göstərilməsi
- Malların çeşidlərə ayrılması və satışa hazırlanması

314 İstehsal ilə ticarət arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin əsasını nə təşkil edir ?

- sifarişlər
- mənfəət
- mal dövriyyəsi
- mal alış
- əhalinin alıcılıq fondu

315 Sifarişlər nəyi ifadə edir?

- mal istehsalı və ya göndərilməsi üzrə ticarətin və onun ayrı-ayrı sahələrinin tələb və təkliflərini ifadə edir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və onun ayrı ayrı mallar üzrə normativini özündə ehtiva edir
- əhalinin tələbinin ödənilməsi məqsədilə bazarda mal təklifinin həcmi öyrənir
- mal göndərənlərə olan münasibəti
- qarşılıqlı iqtisadi əlaqələri

316 Müqavilə nədir?

- malların satılması üsuludur

- dövriyyənin artırılmasını artıran göstəricidir
- istehsal ilə ticarəti əlaqələndirən bir vasitədir
- dövriyyənin artırılmasını artıran göstəricidir
- malların satılması formasıdır

317 Mal (əmtəə) yeridilişinin təşkilinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- istehsal, nəqliyyat, sosial, ticarət;
- elmi-texniki, texnoloji, avtomatlaşdırmanın səviyyəsi;
- sosial-iqtisadi, texnologiya, elmi-texniki
- texnoloji proseslərin səmərələşdirilməsi və optimallaşdırılması
- ticarətin texnoloji proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması;

318 Mal (əmtəə) yeridilişinin formalarını göstər

- tranzit (daşıma) və anbar;
- səmərəli, tara avdanlığının tətbiqilə;
- tranzit (daşıma) və optimal daşıma
- həlqəvari və birbaşa
- topdan və pərakəndə

319 Mal (əmtəə) təchizatı prosesinin formaları hansıdır?

- tranzit və anbar
- ixtisaslaşdırılmış
- sadə və mürəkkəb
- anbar və rasional
- həlqəvari və birbaşa

320 Mal (əmtəə) yeridilişi prosesi nədir?

- malların istehsal müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılması prosesi
- malların yerdəyişmə prosesinin istiqaməti və sürətləndirilməsi
- ticarət təşkilatlarının funksiyası
- malların yerdəyişmə prosesinin sürətləndirilməsi
- mal dövriyyəsi vaxtının azaldılması

321 İstehsal müəssisələrinin yerləşməsi, ixtisaslaşdırılması və mövsümiyyəti mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin hansı amillərinə aiddir?

- istehsal
- iqtisadi və sosial
- coğrafi və nəqliyyat
- iqtisadi və təşkilati
- nəqliyyat

322 İddia nədir?

- müqavilə şərtlərinin pozulmasının könüllü surətdə aradan qaldırılması barədə yazılı tələbdir
- malgöndərənlərlə yaranmış müqavilələrin həlli üçün tələbnamədir
- kommərsiya maraqlarının qorunmasıdır
- malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir
- malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir

323 Nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur

- nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur
- nümunəvi kontraktı hazırlanmış təşkilatın müəyyənləşdirdiyi qaydada
- gömrük orqanlarının həll etməsi qaydasında
- arbitraj qaydasında
- birja komitələrinin müəyyənləşdirdiyi qaydada

324 Valyuta birjalari hansı məqsədlə yaradılır

- hər hansı bir ölkənin milli valyutasını dönərli valyutaya və ya əksinə çevirmək
- istehlakçıların xarici valyutaya qarşı tələbini ödəmək
- bankların kassa planını düzgün tənzimləmək
- tədavi ilə buraxılan pul kütləsinə qarşı tələbatı təyin etmək
- mal dövriyyəsi həcmi təyin etmək üçün

325 Mal yeridilişinin təşkili və formaları nə ilə müəyyən edilir?

- nəqliyyatın inkişaf səviyyəsi ilə
- mal ehtiyatlarının məcmuu ilə
- əhalinin mal almaq imkanları ilə
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti ilə
- iqtisadi münasibətlərin xarakteri ilə

326 Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı nəyə bərabərdir

- 1
- 3
- 2
- 5
- 4

327 Mal yeridilişinin səmərəli təşkilinə hansı amillər təsir edir?

- məhsuldar qüvvələrin, topdansatış bazaların düzgün yerləşdirilməsi, nəqliyyat
- marşrut, vaqon tarifləri, malların qablaşdırılması
- mal ehtiyatları, əsas fondların vəziyyəti
- dövriyyənin həcmi, quruluşu, mal daşınması
- bazarın həcmi, tutumu, istehlakçıların sayı

328 Mal verənlərlə münasibətdə pərakəndə ticarət hansı üstünlüklərə malik olmalıdır

- malları istehsal etmək
- mal ehtiyatı yaratmaq
- malları növlərə ayırmaq
- müəyyən regionlarda malların satışı, malları daha aşağı qiymətlərlə almaq və malların daşınmasını sürətləndirmək
- malları tədarük etmək

329 Cərimə nədir

- alıcı və satıcının müəyyən vəziyyətlərdə hər birinə tətbiq olunur
- bank tərəfindən alqı-satqı prosesi pozulduqda tətbiq olunur
- mövcud müqaviləni pozan fiziki və hüquqi şəxsə tətbiq edilən təsirdir
- mal alışı zamanı malgöndərəmə tətbiq olunur
- satılan malın xüsusiyyəti aşağı olduqda tətbiq olunur

330 Peniya nədir?

- qoyulmuş müddətin ötdüyü vaxtlarda tətbiq olunur
- malın alışı qiymətinə əlavədir
- borclu tərəf öhdəliyi müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə verir
- kreditorun tətbiq etdiyi cərimədir
- borca əlavə olaraq ödənilməli məbləğdir

331 Mal göndərmə müqaviləsi nədir?

- satıcının alıcıya müəyyən müddətə, möhürlə əmtəə əvəzinə verdiyi sənəd
- yükdaşıma şərtlərinin pozulmasına görə tərtib edilən və pozuntunun səbəbkarına iddia bildirmək hüququ bildiren sənəd
- Mal göndərənlə alıcılar arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin ən vacib formasıdır.
- kommersiya məsrəflərinin, pozuntuların göstərildiyi sənəd
- keyfiyyətin, onun keyfiyyət üzrə standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəldiyini təsdiq edən sənəd

332 Ticarət-vasitəçilik əməliyyatı nədir?

- istehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatlardır
- vasitəçinin köməyi ilə alıcı və satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

333 Ticarət kompensasiya sövdələşmələri ən gec hansı müddətdə başa çatmalıdır

- 48 ay müddətinə
- 36 ay müddətinə
- 24 ay müddətinə
- 6 ay müddətinə
- 12 ay müddətinə

334 Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir

- əmtəəni göndərməyə başlayır nəqliyyatı seçir
- müqaviləni imzalayıb geri qaytarır
- poçt və ya teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir ofertaya qarşı əks oferta göndərir
- sifariş olunan əmtəəni qəbul etməyə hazırlaşır strateji planlaşmanı həyata keçirir
- teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə göndərir

335 Biznes-planı aid deyildir:

- rəqabət strategiyasının seçilməsi,
- tədqiqat və işləmələr planı;
- işçilərin seçilməsi
- riskin qiymətləndirilməsi
- risklərin sığortalanması

336 Biznes-planının strukturu nədən asılıdır?

- firmanın maliyyə sabitliyinin səviyyəsindən
- zəruri investisiyanın həcmindən
- təşəbbüsün fəaliyyətindən
- əmtəə və xidmət bazarın vəziyyətindən
- biznesin miqyasından

337 Ticarət müəssisəsinin yerləşdirilməsində aşağıdakı amili nəzərə almaq məqsədəuyğun deyil?

- piyada axını
- icarə şərtləri
- əmək resurslarının mövcudluğu
- ümumi fon
- regionun istehlak profili

338 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin yerləşdirilməsində əlverişlilik dedikdə nə başa düşülür?

- mağazaların mikrorayonda yerləşməsi
- mağazaların şəhərin mərkəzində yerləşməsi
- alıcılar üçün mağazalara asan girib-çıxmaq
- mağazalara malların daha rahat gətirilməsi
- mağazaların yaşayış zonasında olması

339 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin əsas funksiyaları

- mağazada texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması
- iş yerlərinin miqdarının optimallaşdırılması, alıcıların vaxtına qənaət edilməsi
- ticarət-operativ, maliyyə-təsərrüfat, idarəetmə fəaliyyəti
- ticarət-texnoloji prosesləri sadələşdirmək, xərcləri aşağı salmaq
- alıcılarla haqq-hesabın sürətləndirilməsi, xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi

340 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi nəyə deyilir?

- malların istehsalıdan topdansatış həlqəsinə çatdırılmasını xarakterizə edən mərhələ
- malların hərəkətinin aralıq həlqəsində təşkilat və müəssisələrə mal satışı
- malların bilavasitə istehlakçılara satışı
- təkrar istehsal prosesinin son fazasını
- malların istehsalıdan istehlakçılara satışının ilkin mərhələsinə

341 Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən sosial amillər hansılardır?

- əhalinin pul gəlilərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti
- bazarda rəqabət mühiti, müəssisələrdə düzgün idarəetmə
- sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti
- əmtəə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi
- kütləvi işə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı

342 Ticarət şəbəkəsinin inkişafı hansı vəzifələrə uyğun gəlməlidir?

- mal dövriyyəsinin strukturunun yaxşılaşdırılmasına
- ticarət xidməti sistemində
- bütün cavablar doğrudur
- xidmət mədəniyyətinin yüksəlməsinə
- mal dövriyyəsinin artmasına

343 Ticarətin gələcək inkişafı və əhaliyə xidmətin yaxşılaşdırılmasına hansı sosial-iqtisadi amillər təsir edir?

- mənzil tikintisinin inkişafı
- əhalinin sayının artması
- bütün cavablar doğrudur
- istehlakın strukturunun yaxşılaşdırılması

- mal istehsalının artması

344 Mal dövriyyəsinin quruluşu nədir ?

- rüblər üzrə satışdır
 mal satışının həcmidir
 dövriyyənin ümumi həcmində ayrı-ayrı mal qruplarının xüsusi çəkisidir
 bir günlük satışdır
 mal qrupları üzrə satışdır

345 Pərəkəndə satış mal dövriyyəsi strukturu hansı amillərdən asılıdır?

- işçilərin sayından, əmək haqqından
 qiymətdən, puldan, maya dəyərindən
 istehsalın həcmi və quruluşundan, pul gəlirlərinin səviyyəsindən, demoqrafik amillərdən
 iqlim şəraitindən, daxilolmadan
 mal qruplarından, ehtiyatlardan

346 Şəhərə nisbətən kənd yerlərində mal dövriyyəsinin sürətlə artması nəyə şamil edilir ?

- pul gəlirlərinə
 çörəyə və çörək məmulatlarına
 qeyri-ərzaq mallarına
 alıcılıq qabiliyyətinə
 ət və ət məhsullarına

347 Mal dövriyyəsi inkişafının neçə qanunauyğunluqları vardır

- 5
 2
 4
 10
 6

348 Pərəkəndə satış mal dövriyyəsi ilə əhalinin istehlak fondunu eyniləşdirmək olar?

- tamamilə
 hə
 yox
 qismən
 müəyyən qədər

349 Əhalinin şəxsi istehlak fondunun nə qədər hissəsi pərəkəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə ödənilir ?

- .5
 1
 87-90 %
 .7
 .6

350 Şəxsi istehlakın dövriyyəyə cəlb olunmayan hissəsi nəyin hesabına ödənilir?

- dövlət fondu hesabına
 humanitar yardım hesabına
 sahibkarın vəsaiti hesabına

- ictimai istehlak fondları hesabına
- şəxsi həyətəyənı təsərrüfatlarından əldə etdikləri məhsul hesabına

351 Ticarətin formalarına uyğun olaraq pərakəndə satış mal dövriyyəsinin hansı növləri vardır

- dövlət, qəsəbə və istehlakçılar
- şəhər, kənd və fəhlə qəsəbəsinin dövriyyəsi
- dövlət, kooperativ və xüsusi ticarətin mal dövriyyəsi
- şirkətlərin, firmaların və müəssisələrin dövriyyəsi
- şəhər, bələdiyyə və kənd dövriyyəsi

352 Özünəxidmət mağazasında ticarət zalı işçilərinin əsas funksiyaları nədən ibarətdir?

- hesablaşma əməliyyatları
- informasiyanın verilməsi
- məsləhət və nəzarət
- inventar qabına yığma
- reklamlaşdırma

353 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə hansı proses baş verir?

- malların gətirilməsi, satışı və ehtiyatların yaranması
- malların satışı, tələbin ödənilməsi
- dəyər formalarının dəyişilməsi, malın pula çevrilməsi
- alıcı tələbinin ödənilməsi, təkrar istehsal
- mal ehtiyatlarının, malların daxil olmasının hərəkəti

354 Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsiəndən asılı olaraq hesablanılır

- avadanlıqlara, inventarlara, maşınlara olan tələbat
- tədavül xərcləri, sair aktivlər, ümidsiz borclar
- istehlakçılardan sayı, müəssisənin kassasında olan pul vəsaiti
- bankların hesablaşma hesabında olan vəsait, kassada olan pul vəsaiti
- mal ehtiyatları, daxil olma, gəlir, mənfəət, işçilərin sayı

355 Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsi əsasında tərtib olunmur?

- gəlir, mənfəət və rentabellik
- əmək planı
- işçinin təhsili və ixtisasının artırılması
- kredit planı
- əmək haqqı fondu

356 Ticarət müəssisəsinin mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə tərtib olunur?

- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı
- tədavül xərcləri, gəlir, mənfəət
- mal satışı, mal ehtiyatları, mal təminatı
- mal alışı, çeşid quruluşu, plan səviyyəsi
- xərclər, əmək haqqı fondu

357 Müəssisənin mal satışının təhlili necə aparılır

- alıcılıq fondu üzrə
- cəmi müəssisə üzrə
- müəssisə, mal qrupları, aylar, rüblər və il üzrə

- rüblər üzrə
- mal qrupları üzrə

358 Müəssisənin mal dövriyyəsinin planlaşdırılması hansı mərhələlərdən ibarətdir?

- dövriyyənin həcmi və quruluşunun hesablanması
- mal ehtiyatları, satış və daxilolma
- təhlil, plan layihəsinin hazırlanması və bəyənilməsi
- alıcılıq fondu, mal ehtiyatları
- mal alışı, satış, istehlakçıların sayı

359 Müəssisənin pərakəndə satış mal dövriyyəsi hansı ardıcılıqla təhlil edilir?

- mal ehtiyatları, dövriyyənin həcmi və quruluşu
- malların daxil olması, ehtiyatlar, mal satışı
- mal satışı, mal ehtiyatları, malların daxil olması
- Mənbələr üzrə daxil olma, kvartallar üzrə satış
- mal ehtiyatları, daxil olması, mal satışı

360 Müəssisənin mal satışı planı təhlil və tərtib edilərkən hansı məlumatlardan istifadə edilir?

- mal satışına aid
- əhalinin alıcılıq fonduna aid olan məlumatlardan
- riyazi, statistik və operativ uçot
- tələbə aid
- pul gəlirlərinə aid olan məlumatlardan

361 Müəssisə üzrə mal ehtiyatlarının əsas vəzifəsi nədir?

- tələbi artırmaq
- iqtisadiyyatı yüksəltmək
- mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək
- qiyməti aşağı salmaq
- satış prosesini həyata keçirmək

362 Müəssisənin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- dövriyyəni inkişaf etdirmək
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir
- mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir
- mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
- mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir

363 Pərakəndə satış mal dövriyyəsinin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- Riyazi, mühasibat, kommertiya
- İqtisadi-analitik, statistik, iqtisadi
- Birbaşa hesablama, iqtisadi-analitik
- Normativ, qruplaşma metodları
- Operativ, müqayisə, sınaq

364 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə müəyyən edilir

- mal qalığı, dövriyyənin quruluşu, malların daxil olması
- alıcılıq fondu, əmək planı, əmək haqqı fondu

- mal satışı, mal ehtiyatları və malların daxilolması
- daxil olma, alıcılıq fondu, tədavül xərcləri
- istehsal proqramının həcmi, mal ehtiyatları, mal satışı

365 qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir

- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir
- qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur

366 Fərz edək ki, əhalinin alıcılıq fondu 3 ildə 658,2mln. manatdan 692,3 manatadək, firmanın mal dövriyyəsi isə 35,6 mln. manatdan 40,5 mln. manatadək artmışdır. Qarşıdakı il üçün alıcılıq fondu 5,1% çox planlaşdırılmışdır. Planlaşdırılan il üçün mal satışının həcmi tapın

- 41.1 mln. manat
- 44.21 mln. manat
- 42.5 mln. manat
- 40,5 mln. manat
- 43.2 mln. manat

367 Pərakəndə ticarət şəbəkəsi planlaşdırılarkən ilk növbədə hansı göstəricilər nəzərə alınmalıdır

- mağazaların ümumi sayı
- əhalinin sayı və mal dövriyyəsinin həcmi
- universal çeşidli mağazaların və ticarət nöqtələrinin sayı
- pərakəndə və topdansatış müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsinin həcmi
- mal ehtiyatlarının həcmi və tədavül vaxtı

368 Xammal və ərzaq malları ehtiyatının həcmi hansı amillərlə müəyyən edilir

- yerli fermer təsərrüfatlarından daxilolmalar
- istehlakçıların tələbinin xarakteri
- istehsal proqramı, mal dövriyyəsinin həcmi və strukturu
- mövsümi xarakterli daxilolmalar
- təchizatın təşkili və xammalın daxil olması ahəngdarlığı

369 Kütləvi iaşə müəssisəsinin ümumi dövriyyəsinə nələr daxildir?

- kulinar məmulatları satışı və pərakəndə satış mal dövriyyəsinin məcmuu
- satın alınan və özünün istehsal etdiyi mallar satışının məcmuu
- pərakəndə və topdansatış mal dövriyyəsi
- topdansatış mal dövriyyəsi və nahar məhsulları üzrə dövriyyənin məcmuu
- kulinariya məhsulları və satın alınan malların dəyər ifadəsilə həcmi

370 Kütləvi iaşə müəssisəsinin xammal və məhsul balansını necə tərtib edilir (Q1 Q2 dövrün əvvəlinə və sonuna olan mal qalığı, D- daxilolma, S-satış)

- $Q2 + D = S - Q1$

371 İstehsal, ticarət, istehlakın təşkili funksiyalarını iqtisadiyyatın hansı sahəsi yerinə yetirir?

- istehsal
- pərakəndə ticarət
- kütləvi iaşə

- xidmət
- topdansatış ticarət

372 Kütləvi iaşə müəssisələri neçə funksiyanı yerinə yetirir?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

373 Kütləvi iaşə müəssisələri hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- istehsal, satış, daxilolma
- tələb, təklif, istehsal
- istehsal, ticarət, istehlakın təşkili
- mal təklifi, qiyməti, istehsalı
- dövriyyə, ehtiyat, daxilolma

374 Kütləvi iaşənin digər sahələrdən fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- mal ehtiyatları yaradır
- məhsul istehsal edir və istehlakını həyata keçirir
- o təkrar istehsalın bütün mərhələlərini özündə əks etdirir
- istehlakçılara xidmət göstərir
- məhsul istehsal edir və satış prosesini həyata keçirir

375 Kütləvi iaşə müəssisələri hansı əməliyyatları həyata keçirir

- yarımfabrikatlar istehsal edir
- tələbi öyrənir
- özünün istehsal etdiyi və satınalma mallarının satışını həyata keçirir
- kulinariya məmulatlarını satır
- istehsal edir

376 Kütləvi iaşə müəssisələrinin özünün istehsal etdiyi məhsullara nələr daxildir

- süd və süd məhsulları, çörək
- ərzaq malları
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
- kulinariya məmulatları
- qeyri-ərzaq malları

377 Kütləvi iaşədə özünün istehsal etdiyi məhsul nədir

- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
- heç bir texnoloji prosesdən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır
- isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan məhsuldur
- kulinariya məmulatlarıdır
- birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılardır

378 Satınalma malları nədir

- kulinariya məmulatlarıdır
- isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan mallardır
- heç bir texnoloji prosesdən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır

- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarıdır
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları

379 Nahar məhsullarına nələr daxildir?

- qənnadı məmulatları
- satın alınan mallar
- birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılar
- meyvə-tərəvəz
- ərzaq məhsulları

380 Kütləvi iaşə müəssisəsinə özünün istehsal etdiyi məhsul hansı qaydada satılır?

- mağazalarda
- özünəxidmət qaydasında
- topdan satış və pərakəndə satış qaydasında
- yarmarkalarda
- mütərəqqi xidmət qaydasında

381 Kütləvi iaşə müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsi nədir?

- ərzaq və qeyri-ərzaq malları dövriyyəsinin məcmuudur
- nahar məhsullarının satışdır
- ərzaq malları satışının məcmuudur
- topdansatış və pərakəndəsətış mal dövriyyəsinin məcmuudur
- kulinariya məmulatları satışdır

382 Kütləvi iaşə müəssisələrində tipindən asılı olaraq istehsal proqramı neçə metodla hesablanır?

- 6
- 3
- 2
- 8
- 4

383 Kütləvi iaşə müəssisələrində istehlakçıların sayından asılı olaraq məhsul buraxılışı necə planlaşdırılır

- qiymətlərin səviyyəsinə görə
- məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- istehlakçıların sayı və onların bir nəfərinə düşən məhsulun orta miqdarına görə
- istehlak normasına görə
- məhsul buraxılışı imkanlarına görə

384 Kütləvi iaşə müəssisələrində məhsul buraxılışının dəyəri necə hesablanır?

- istehlakçıların sayını ərzaq məhsulları miqdarına vurmaqla
- alıcılıq qabiliyyətini nəzərə almaqla
- məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- müəssisənin tipinə görə
- qiymətlərin səviyyəsindən asılı olaraq

385 Kütləvi iaşə müəssisələrində hansı mal ehtiyatları vardır

- cari
- ərzaq malları ehtiyatları

- istehsal təyinatlı və mal ehtiyatları
- mövsümi
- gündəlik mal ehtiyatları

386 Mal yeridilməsi təhlil edilərkən hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir

- malların daxil olması ilə satılması arasındakı balans əlaqəsi
- topdan satışın hər bir növünün öyrənilməsi
- planlaşdırılan ildən əvvəlki 3-5 il ərzində topdan satış mal dövriyyəsinin dinamikasının öyrənilməsi
- topdan satış və pərakəndə satış ticarətində mal ehtiyatlarının vəziyyətinin öyrənilməsi
- ayrı-ayrı mal qruplarının öyrənilməsi

387 Vəsiləlik əmsalı nə cür hesablanır?

- pərakəndə mal dövriyyəsinin topdansatış mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- topdansatış mal dövriyyəsinin pərakəndə mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə olan nisbəti kimi
- anbar mal dövriyyəsinin transit mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- xalis (pərakəndə) mal dövriyyəsinin ümumi mal dövriyyəsinə nisbəti kimi

388 Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzgün deyildir?

- vəsiləlik əmsalı aralıq vəsilələrin sayını xarakterizə edir.
- vəsiləlik əmsalı ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə (pərakəndə) olan nisbətidir
- aralıq vəsilələrin sayının azalması mal tədavülü vaxtının artmasına səbəb olur
- aralıq vəsilələrin sayının az olması mal tədavülü vaxtının az olmasına dəlalət edir.
- vəsiləlik əmsalı həmişə vahiddən artıq olur

389 Topdansatış mal dövriyyəsinin təhlili metodları hansıdır?:

- korelyasiya metodu
- statistik qruplaşdırma metodu
- müqayisə metodu.
- bütün cavablar doğrudur
- balans metodu

390 mal dövriyyəsinin ümumi həcmi

- variasiya əmsalı
- mal dövriyyəsinin strukturu
- ahəngdarlıq əmsalı
- mal dövriyyəsinin dinamikası

391 mal dövriyyəsinin strukturunu

- ağəngdarlıq əmsalını
- mal dövriyyəsinin həcmi
- variasiya əmsalını
- mal dövriyyəsinin dinamikasını

392 Əsas vəsaitlərdən istifadənin təkmilləşdirilməsi aşağıdakı hansı vasitələrlə həyata keçirilmir?:

- mal ehtiyatlarının tədavül vaxtının sürətlənməsi
- avadanlıqların modernləşdirilməsi
- istehsal proseslərinin intensivləşdirilməsi;
- lizinqin tətbiq edilməsi .

- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması

393 İstifadə əlamətlərinə görə əsas vəsaitlər bölünür:

- aktiv və passiv əsas vəsaitlər
 binalar, tikililər, maşın, avadanlıq, və s.
 istismarda, rekonstruksiyada, texniki silahlanmada və ehtiyatda olanlar
 nəqliyyat vasitələri, rabitə avadanlıqları
 uşaq bagçası, körpülər, və s.

394 Əsas vəsaitlərin amortizasiyası tədavül xərclərin tərkibinə...

- əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olaraq daxildir
 daxil deyildir
 daxildir
 əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olmayaraq daxil deyil
 dövriyyə vəsaitlərindən asılı olaraq daxildir

395 Fondverimi göstəricisi xarakterizə olunur:

- əsas vəsaitin hər manatına düşən mənfəətlə
 əməyin texniki təchizatının səviyyəsi ilə;
 1 manat mal dövriyyəsində əsas vəsaitlərə cəkilən xərclərin xüsusi cəkisi ilə
 amortizasiya ayırmalarının həcmi ilə
 dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti ilə;

396 Əsas vəsaitlərin dəyər ucotu hansı məqsədlə aparılır?:

- istehsal gücünü müəyyənləşdirmək
 əsas vəsaitlərin texniki əhəmiyyətini müəyyənləşdirmək
 amortizasiya ayırmalarını hesablamaq;
 əsas vəsaitləri satmaq
 vergi qoyma ;

397 Ticarətdə əsas vəsaitlərə amortizasiya ayırmaları .....

- ümumi gəlirin tərkib hissəsidir
 istehsalə cəkilən xərclərin bir elementidir;
 tədavül xərclərinin bir nomenklaturasıdır
 maya dəyərinin kompleks kalkulyasiya maddəsidir
 maya dəyərinin sadə kalkulyasiya maddəsidir;

398 Soyuducular yerinə yetirdiyi əməliyyatların xarakterinə görə hansı qruplara bölünürlər?

- daxili, xarici və beynəlxalq
 topdan ticarət, pərakəndə ticarət və kütləvi iaşə soyuducuları
 istehsal, nəqliyyat-ekspedisiya və bölüşdürücü
 ticarət və qoruyub saxlayan
 şəhər, şəhərətrafi, regional

399 Soyuducular tutumuna görə hansı qruplara bölünür?

- yalnız 1500 tonluq
 kiçik (50 t-a qədər) və iri 1500 t-dan yuxarı
 kiçik (500 ton), orta (1500 t), iri (1500 t-dan yuxarı)
 yalnız 50 tona qədər

- yalnız 100 tonluq soyuducular

400 Pərakəndə satış müəssisələrində qısamüddətli saxlama üçün nəzərdə tutulmuş soyuducu cihazı hansı avadanlıqlara aid edilir?

- vitrinlər, dolavblar – vitrinlər
 soyuducu kameralar, dolavblar, qapalı daxıllar
 ticarət soyuducu avadanlıq
 malların saxlanması, göstərilməsi və satışı üçün
 daxıllar – vitrinlər və açıq daxıllar

401 Temperatur rejimindən asılı olaraq soyuducu avadanlıq bölünür:

- aşağı temperaturlu rexim və soyuducu cihazlar (aparatlar)
 soyuducu maşınlar və soyuducu cihazlar (aparatlar)
 aşağı temperaturlu və adı
 tez xarabolan məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
 dondurulmuş məhsullar üçün

402 Soyuducu kameraların əhəmiyyəti

- gec xarabolan məhsulların saxlanması üçün yığma soyuducu kameralardır
 soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçündür
 3-5 sutka ərzində tez xarabolan məhsulların saxlanması üçündür
 məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
 soyuducu maşınlarla təchiz edilmiş soyuducu qurğulardır

403 Soyuducu avadanlığın təyinatı

- tez xarabolan malların nümayişi və göstərilməsi üçün
 soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçün
 soyudulan və dondurulmuş məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
 məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
 tez xarab olan məhsulun qısamüddətli saxlanması, boşaldılması və satışı üçün

404 Ticarət binalarının əsaslı təmirinin həyata keçiriləmsinin mütləq şərtləri

- ticarət binasının fiziki cəhətdən köhnəlməsi ilə əlaqədar
 yalnız smetalara əsasəq
 yalnız təsdiq edilmiş layihələr və smetalara əsasən
 binanın dağılması ilə əlaqədar
 planlı qaydada

405 Ticarət binalarının təmirinin növləri

- funksional zonaların qismən rekonstruksiyası (yenidən qurulması)
 planlı və funksional
 cari və əsaslı (kapital)
 standart və fərdi
 istehsal və cari

406 Hansı andan ticarət obyektini istismara verilmiş hesab edilir?

- bütün tikinti və təmir işlərinin qurtardığı andan
 sənədlərin və texniki şərtlərin yoxlanılmasından
 qəbul komissiyasının aktı imzaladığı andan

- istismar aktının imzalanması anından
- bütün tikinti normalalarının və qaydalarına riayət edilməsində

407 Tikintinin keyfiyyətinin zəruri səviyyəsinin təmin edilməsinə görə təşkilat-metodiki tələblər

- şəhərsalmanın memarlıq-tikinti normaları
- mühəndis tələbləri
- tikinti sənədləri və normaları
- tikinti normaları və qaydaları
- mütləq tikinti nizamnaməsi

408 Ərazi tikinti normaları nə deməkdir?

- iqtisadi normaların hesaba alınması ilə istismarın hesablaşma şərtləri
- sanitariya, ekoloji və başqa normalar
- təbii-iqlim, sosial və iqtisadi imkanlar
- milli ənənələrin hesaba alınması ilə
- sanitariya normalarının hesaba alınması ilə ərazi yerləşməsinin qaydaları

409 Normativ sənədlərin ümumi məzmunu

- texniki-tikinti normativlərin standartlarının istifadə edilməsi
- binaların hazırlanmış konkret parametrləri
- mütləq zəmanətli nizamnamə
- binanın ayrı-ayrı hissələrinin istismarının hesablaşma şərtlərinin istifadə edilməsi
- binaların və tikililərin ayrı-ayrı hissələrinin layihə-tikinti xarakteristikası

410 Qaldırıcı-nəqliyyat avadanlığı hansı əlamətlər üzrə təsnifatlaşdırılır?

- konveyerlər, cəzbedici qurğular, körpülükranlar
- mexanikləri nəql edən yükqaldıran maşınlar və mexaniklər
- funksional təyinat, hərəkətin dövrülülüyü prinsipi, yükün növü, mexanikləşdirilmənin dərəcəsi
- transportyorlar, lentli plastik və diyircəkli konveyerlər
- elektrik naqili və əlilə yükləmə-boşaltma qurğuları

411 Ağır və çox zəhmət tələb edən işlərin yerinə yetirilməsi üçün tətbiq edilən anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- konveyerlər və konteynerlər
- dövrü və daimi hərəkətli
- qaldırıcı-yükləyici nəqliyyat avadanlığı
- yükləyən və boşaldan mexanizmlər
- yük qaldıran maşın və mexanizmlər

412 Qaldırıcı nəqliyyat avadanlıqlarını funksional əlamətinə görə təsniflədin.

- konveyer və transportyorlar
- daşıyan maşınlar, mexanizmlər və qurğular
- hərəkətin dövrülülük prinsipi, yükün növü, götirmə növləri, əməyin mexanikləşdirilməsinin dərəcəsi
- yükqaldıran maşın və mexanizmlər
- yerdəyişmənin şaquli və üfiqi mexanizmləri

413 Anbarın yük qaldıran maşın və mexanizmlərini göstər

- rəfli və körpülükran
- konveyerlər, yüklə doldurulmuş arabalar

- elektrik tallar (elektrokar), yük lifləri, kranlar
- körpülü və avtomobil kranlar
- fasiləsiz yeridilişin nəqlədiçi maşınları

414 Anbarlarda istifadə olunan nəqlədiçi (daşıyıcı) maşınlar və qurğular hansılardır?

- elektrik yükləyiciləri və avtoyükləyicilər
- körpülü və rəfli kranlar-stabillər
- konveyerlər, qravitasiya qurğuları, yüklənmiş arabalar
- yüklərin şaquli və üfiqi yerdəyişməsinin mexanikləri
- şaquli aşağı buraxmalar, qravitasiya konveyerlər

415 Yüklərin qablaşdırılması üçün anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- şaquli və üfiqi istiqamətli yük və rəfli kranlar
- elektrik yükləyicilər və avtoyükləyicilər
- poddonlar, diyircəkli konveyerlər, yüklərin yerdəyişməsi üçün konveyerlər, qablaşdırıcı maşınlar
- arabalar, qaldırıcı platformalar və kran-stabellər
- yük zərflərinin formalaşdırıcı mexaniklər

416 Ticarət zalından istifadənin effektivlik göstəricisi necə adlanır?

- sərgi və texniki əmsal
- ticarət müəssisəsinin bir kv. metrinə düşən yükləmənin həcmi
- səmərəlilik əmsalı, quraşdırma əmsalı
- ticarət sahəsinin bir kv. metrinə düşən mal (əmtə) dövriyyəsinin həcmi
- texniki təchizat

417 Ticarət zalının qarışıq planlaşdırılması nə deməkdir?

- ticarət salonunun formasına uyğun olaraq avadanlığın qurulması
- müəyyən həndəsi systemsiz planlaşdırma
- xətti və boks planlaşdırmanın birgə istifadəsi
- ticarət salonu bir-birindən ayrılmış şöbələrə bölünmüşdür
- özünə xidmət mağazalarında və ola bilsin ki, uzununa köndələn qoyulan və qarışıq

418 Mağazanın ticarət sahəsindən istifadənin effektiv qiymətləndirilməsi göstəriciləri hansılardır?

- alıcı axınlarının intensivliyinin hesaba alınması ilə normalar korrekte edilmişlər
- ticarət salonunda malların boşaldılması normalarının əmsalı ilə
- nümayiş zalı və quraşdırma əmsalları, müəssisənin mal buraxma qabiliyyəti
- şaquli yerdəyişməni istisna edən səmərəli planlaşdırma
- texniki əmsal

419 Mal anbarlarının inventarlaşdırılmasının məlumatlarından nə üçün istifadə edilir?

- tələbatın strukturunun müəyyən edilməsi üçün
- malların reallaşdırılması haqqında məlumatların alınması üçün
- mal ehtiyatlarının vəziyyəti haqqında məlumatların alınması üçün
- qeyri-kafi tələbatın aşkar edilməsi üçün
- mənəvi cəhətdən köhnəlmiş malların aşkar edilməsinə kömək edir

420 Malların düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə əmsalı nəyi xarakterizə edir.

- bunun üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini
- ticarət zalının səmərəli planlaşdırma həllini

- ergonomikanın tələblərini
- bunun üçün qurulmuş sahənin istifadə etmə dərəcəsini
- funksional zonaların səmərəli istifadə edilməsini

421 Malın düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- satıcıların iş yerlərinin təşkili üçün sahələr
- malların boşaldılması sahəsi
- əmsal
- hesablaşma qovşağı zonasının sahəsi
- malların nümayiş etdirilməsi üçün daxıllar, təciklər və qəfəsələr və başqa elementlər

422 Ticarət avadanlığında malların əlverişli yerləşdirilməsi prinsipi nədən ibarətdir?

- avadanlığın nümayiş sahəsindən maksimum istifadə edilməsi
- sadəlik, yığıcamlıq və əyanilik
- düzülüş sahəsindən effektiv istifadə
- ticarət zalında malların qalaqda qoyulması
- gözəl görünən, malın hərtərəfli baxılmasına rahatlıq

423 Ticarət binalarının tikintisinin əsas texniki-iqtisadi göstəriciləri hansılardır?

- memarlıq-tikinti
- mühəndis qovşaqlarına və kommunikasiyalara birləşdirildikdə texniki şərtlər
- güc, tutum, buraxma qabiliyyəti
- binanın həcm-planlaşdırma və konstruksiya göstəriciləri
- istilik təchizatı, enerji təchizatı rabitə və siqnalizasiya sistemi

424 Mal yeridilişinin təşkili üçün nəqliyyat vasitələrini seçərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?

- tara avadanlığından istifadə edilməsi imkanını
- mal çeşidinin mürəkkəbliyini
- daşınma məsafəsini, malların fiziki- kimyəvi xassələrini
- boş dayanmaları ixtisara salmaq imkanı, boş yürüşləri istisna etmək
- nəqliyyatın maksimum yüklənməsini

425 Topdan satış ticarətin maddi-texniki bazasının inkişaf istiqamətləri.

- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi
- müasir müəssisələrin tikintisi
- müasir müəssisələr şəbəkəsinin yaradılması, effektiv texnologiyaların tətbiqi.
- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi şəraitlərində işləməyə qadir olan ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması
- müəssisələrin tikintisinin sənayeləşdirilməsi.

426 Ticarət müəssisələri tikintisinin sənayeləşdirilmə istiqamətləri.

- təzə müasir müəssisələrin tikintisi
- obyektlərin ucaldılması müddətlərinin azaldılması
- yığılan konstruksiyaların, detalların, standart və vahid şəkildə salınmış elementlərin tətbiqi
- effektiv qənaətli texnologiyaların tətbiqi
- tikinti ucuzlaşması

427 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən istifadə edilməsinin vəzifələri.

- ağır zəhmət tələb edən işlərin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

- daşıma üçün müəssisənin avadanlıqla təchizatı
- müəssisələrin müasir ticarət avadanlığı və texnika ilə təchizatı
- ticarət proseslərinin avtomatlaşdırılması
- paket və konteyner sistemlərinin tətbiqi

428 Anbar sahəsindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0,35-0,7
- 0,3-0,5
- 0,25-0,6
- 0,25-0,5
- 0,4-0,6

429 Anbarın faydalı həcmindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0,5-0,6
- 0,3-0,6
- 0,3-0,5
- 0,4-0,7
- 0,4-0,6

430 Anbarda yükləmə-boşaltma qurğularına verilən tələblər:

- eni 3,5 metrdən 7 metrədək, hündürlük 1,5m
- eni 2 metrdən 6 metrə qədər, hündürlük 1,5m
- eni 2.5 metrdən 6 metrə qədər, hündürlük nəqliyyat vasitələrinin növündən asılıdır
- eni 3,5 metrdən 6,5 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 3 metrdən 7 metrədək, hündürlük 1,5 m

431 Mağazanın quraşdırma sahəsinin ən aşağı əmsal göstəricisi nə qədər olmalıdır?

- 0,35-dən çox;
- 0,4-dən az;
- 0,25-dən az;
- 0,3-dən çox;
- 0,34-dən çox;

432 Topdan anbar dövriyyəsi zamanı əmtələrin anbarlardan topdan satışının həyata keçirilməsində aşağıdakı metodlardan hansı məqbul sayılır?

- ticarət avtomatları, evdə satış
- yazılı telefon, telefaks
- alıcılar tərəfindən şəxsi seçim
- avtoanbarlar vasitəsi
- maldaşıyan ekspeditorlar

433 Mağazada göstərilən ticarət xidmətlərinə aid deyildir

- mal alışı ilə əlaqəli xidmətlər,
- digər pulsuz xidmətlər
- mağazaya gələnlər üçün əlverişli şərait yaratmaqla əlaqəli xidmətlər
- əldə olunan malın istifadəsi ilə əlaqədar xidmətlər,
- tibbi xidmətlər

434 Komplektlilik nədir?

- mallara xüsusi bir tələbatı ödəməsi üçün dəst halında hazırlanması
- əmtəələrin ekspertiza üçün ayrılması başa düşülür
- malın ümumi bir tələbatı ödəməsini təmin edəcək müəyyən toplusu başa düşülür
- malların alıcı tələbini tam dolğun ödənilməsi məqsədi ilə daha dərin çeşidin təklif olunmasıdır
- əmtəələri alıcı tələbini tam ödəməsi üçün tamamlayıcı

435 Əmlak sanksiyaları nə üçün tətbiq edilir?

- əmlak sanksiyası yalnız qoyulmuş vaxta əməl olunmadıqda tutulur
- alıcı tərəf malı alıb pulunu ödəmədiyi halda əmlak sanksiyası mal alana tətbiq olunur
- təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün
- əmlak sanksiyası mülki müqavilənin xitam vasitəsidir
- alıcı və satıcı malın xüsusiyyətindən asılı olaraq bir-birinə tətbiq edir

436 Miqdar barədə alıcının iradə hansı qaydada ödənilir

- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsi ilə
- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə
- qüsurların aradan qaldırılması ilə

437 Topdan xidmətlər kompleksinə nə daxildir

- əmtəənin çeşidi, keyfiyyəti, marketinq xidməti
- ticarət, reklam, icarə
- texnoloji, kommersiya, təşkilati, məsləhət, informasiya, maliyyə
- ticarət hesablaşma əməliyyatı
- kommersiya, reklam, ticarət, komission xidməti

438 Topdan alış üzrə kommersiya işinin mərhələləri hansılardır?

- alıcı tələbatının öyrənilməsi, malın keyfiyyətinin qorunması
- tələbatın öyrənilməsi, bazar imkanlarının öyrənilməsi, təhlili, uçotu, marketinq kompleksinin işlənməsi
- alıcı tələbatının öyrənilməsi, proqnozlaşdırılması, malgöndərənlərin öyrənilməsi, təsərrüfat əlaqələrinin təşkili, topdan alqı üzrə uçota nəzarətin təşkili
- şəbəkənin malla fasiləsiz təchiz üçün həyata keçirən ticarət sistemi
- bazarın öyrənilməsi, malın istehsalı bazara çıxarılması, əmtəənin bazarda mövqeyinin möhkəmləndirilməsi

439 Malgöndərən istehsalçılara kimlər daxildir?

- topdan yarmarkalar, hərraclar, əmtəə birjalrı, mağaza-anbarlar
- konsiqnatlar, əmtəə birjalrı, mağaza-anbarlar
- alıcıların tələbatını ödəmək məqsədilə istehlak təyinatlı müxtəlif çeşidli əmtəələr istehsal edən istehsal müəssisələri, firmalar, fərdi sahibkarlar
- broker müəssisələr, agent müəssisələr, dilerlər
- distribüterlər, broker müəssisələr, agent müəssisələr

440 Malgöndərən-topdan müəssisələr kimlərdir

- broker və agent müəssisələr,
- topdan yarmarkalar və mağaza-anbarlar,
- bütün cavablar doğrudur
- dilerlər
- hərraclar və əmtəə birjalrı,

441 Mal (əmtəə) yeridilişinin texnoloji zəncirinin əsas həlqələri hansılardır?

- ticarət evləri, birjalar, reklam agentliklər
- mağazalar (marketlər), köşklər, çadırlar
- sənaye müəssisələri, topdansatış və pərakəndə müəssisələr
- mal (əmtəə) tədavülü sferası
- material istehsalının ayrı-ayrı sahələri

442 Mal (əmtəə) yeridilişinin ticarət amillərinə nə aiddir

- memarlıq-inşaat və şəhərsalma amilləri
- ticarət müəssisələrinin xarici görünüşü və reklamı
- ticarət müəssisəsinin ölçüsü, ixtisaslaşdırılması və yerləşməsi
- istehsal müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması
- ticarət müəssisəsinin təsərrüfat müstəqilliyi və gəlirliliyi

443 Daxil olan malların qəbulu zamanı artıq və əksik gəlmə halları baş verərsə rəsmiyyətə salmaq üçün nə etmək lazımdır.

- malları ticarət zalında yerləşdirmək lazımdır
- malları saxlama kameralarına yığmaq lazımdır
- akt tərtib etməklə rəsmiləşdirmək lazımdır
- malları keyfiyyətli saxlamaq lazımdır
- malları geri qaytarmaq lazımdır

444 Əmtəə vahidi nədir

- firmanın mal dövriyyəsinin ümumi dövriyyəyə nisbətidir
- istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur
- həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusiləşmiş tamlıqdır.
- istehsal olunan lakin bazara çıxarılmayan məhsuldur
- orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir

445 Əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi deyilərkən nə başa düşülür?

- ticarət çeşidi
- komplektlilik
- çeşidin formalaşması
- əmtəə vahidi
- istehsal çeşidi

446 Yarmarkalarda bağlanmış müqavilələri kim qeydiyyatda alır?

- yarmarka komitəsi
- müqavilələrin uçotu üzrə qrup
- yarmarka komitəsinin işçi qrupu
- yarmarkanın ümumi iclası
- yarmarka direktorluğu

447 Keyfiyyət barədə alıcının iradəsi hansı qaydada ödənilir

- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə
- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə

- qüsurların aradan qaldırılması və ya əmtəənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə

448 Broker kimdir?

- fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komisiyonçulardır
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birjadır
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- əmlak sanksiyasını təqsirli tərəfə öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə nəzarət edən subyektdir
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır

449 Diler kimdir

- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- öz hesabına və öz adından birja və ya ticarət vasitəçiliyini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxsdir
- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komisiyonçulardır
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birja

450 Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı necə hesablanır?

- ümumi dövriyyənin topdansatış dövriyyəyə nisbəti kimi
- pərakəndə satış dövriyyəsinin ümumi dövriyyəyə nisbəti kimi
- ümumi dövriyyənin pərakəndə satış dövriyyəsinə nisbəti kimi
- topdansatış dövriyyənin pərakəndəsətış dövriyyəyə nisbəti kimi
- topdansatış dövriyyənin ümumi dövriyyəyə nisbəti kimi

451 Mal yeridilişində ümumi dövriyyənin pərakəndə satış mal dövriyyəsinə nisbəti hansı göstəricini müəyyən edir?

- variasiya əmsalını
- elastiklik əmsalını
- həlqəlik əmsalını
- ahəngdarlıq əmsalını
- korelyasiya əmsalını

452 Ticarət mal çeşidi nədir?

- istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur
- sənaye və kənd təsərrüfatı tərəfindən buraxılan məhsulların məcmuudur
- pərakəndə ticarət müəssisələri tərəfindən alıcılara təqdim olunan çeşidlərdir
- orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir
- həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusiləşmiş tamlıqdır

453 Topdan tranzit mal dövriyyəsi nədir?

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- sənaye müəssisələrinin anbarından topdansatış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndəsətış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndəsətış formasında anbarlardan satılması başa düşülür

454 Mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmuu necə adlanır ?

- pərakəndə satış mal dövriyyəsi
- topdan anbar mal dövriyyəsi
- topdan tranzit mal dövriyyəsi
- mal dövriyyəsinin həcmi
- ümumi mal dövriyyəsi

455 Tranzit mal dövriyyəsi malgöndərənlə hesablaşmanın formasına görə necə bölünür

- hesablaşmada iştirak etməklə anbar və tranzit dövriyyə
- tranzit və anbar mal dövriyyəsi
- hesablaşmada iştirak etməklə transit və hesablaşmada iştirak etməməklə tranzit
- topdan baza ilə malgöndərən müəssisənin özünün hesablaşması ilə
- hesablaşmada iştirak etməməklə anbar və tranzit dövriyyə

456 Topdan anbar mal dövriyyəsi nədir

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- mal göndərən, sənaye müəssisələrinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi dedikdə malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür

457 Malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması necə adlanır?

- pərakəndə satış mal dövriyyəsi
- topdan tranzit mal dövriyyəsi
- topdan anbar mal dövriyyəsi
- mal dövriyyəsinin həcmi
- ümumi mal dövriyyəsi

458 Topdansatış mal dövriyyəsinin növləri hansılardır

- hesablaşmalarada iştirak etməklə dövriyyə, istehlakçılara mal satışı üzrə dövriyyə
- kulinariya məmulatlarının topdan satışı, istehlak malarının topdan satışı
- istehsal vasitələrinin topdan satışı, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, istehlak mallarının topdan satışı
- kütləvi iaşə müəssisələrində özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə, anbar dövriyyəsi
- tranzit dövriyyə, kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan satışı

459 Mal təminatı planı hansı göstəricilərlə tərtib olunur?

- gün və dəfə ilə
- mütləq və nisbi
- miqdar və dəyər ilə
- tonla
- natural və faizlə

460 Mal təminatı planı nədən ibarətdir?

- malların satışından
- malların daşınmasından

- malların satın alınıb anbara daxil olmasından
- mal ehtiyatlarının normalaşdırılmasından
- malların saxlanılmasından

461 Əməyin elmi təşkilinin iqtisadi vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- ticarət işçilərinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- canlı və fiziki əməyə qənaət edilməsi
- bütün cavablar doğrudur
- ticarət prosesinin intensivləşdirilməsi
- maddi və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi

462 Kadrların qiymətləndirmə meyarlarına aid deyil

- zəkası
- danışiq tərzii
- siyasi əqidəsi
- təhsil və istehsalat təcrübəsi
- peşəkarlığı

463 Kadrların seçilməsi zamanı nəyə diqqət yetirilməlidir?

- bacarığına
- təhsilinə
- peşəkarlıq səviyyəsinə
- yaş həddinə
- davranışına

464 Müəssisələrdə personallarla işi aşağıdakı şöbələrə hansı həyata keçirir?:

- təhlükəsizlik şöbəsi;
- Həmkarlar təşkilatı
- personalların idarəedilməsi şöbəsi;
- kadrlar şöbəsi;
- Texniki təlim şöbəsi;

465 Müəssisə əməkdaşların ilkin seçilməsi .... köməyi ilə həyata keçirir:

- Dİ orqanlarının yoxlanılması;
- anket məlumatlarının təhlili;
- testləşdirmə
- müsahibə aparılması
- əvvəlki iş yerindən arayış;

466 Vahid iş vaxtında müxtəlif qrup və kateqoriya işçilərin əmək haqqısının mütləq ölçüsün ifadə edir;

- tarif əmsalı
- mənfəət
- tarif dərəcələri
- faiz
- tarif cədvəli

467 Pərakəndə ticarətdə əməyin elmi təşkilinin psixoloji və fizioloji vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- onların səhhətinin və iş rejimini optimallaşdırmaq,
- işçilərin işə olan marağının artırılması,
- bütün cavablar doğrudur
- malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək.
- işçilər üçün normal iş şəraitinin yaradılması,

468 Əməyin təşkilinin sosioloji vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- canlı və fiziki əməyə qənaət edilməsi, maddi və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi, ticarət işçilərinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi və ticarət prosesinin intensivləşdirilməsi
- işçilərin işə olan marağının artırılması, işçilər üçün normal iş şəraitinin yaradılması, onların səhhətinin və iş rejimini optimallaşdırmaq, malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək.
- alıcıların alışa sərf etdikləri vaxtı minimuma endirmək, onların asudə vaxtının artırılmasına imkan yaratmaq
- ticarət şəbəkəsini səmərəli yerləşdirmək, malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək, işçilərin ixtisas səviyyəsini və peşə hazırlığını artırmaq
- işçilərin ixtisas səviyyəsini və peşə hazırlığını artırmaq

469 Ticarət müəssisələri işçiləri yerinə yetirdiyi funksiyalardan asılı olaraq neçə kateqoriyaya ayrılır?

- 8
- 7
- 4
- 9
- 6

470 Ticarət işçilərinin əməyinin iqtisadiyyatın digər sahələrinin işçilərinin əməyindən fərqləndirən cəhətlər hansılardır?

- ticarətdə əməyin mexanikləşdirilməsinin aşağı olması
- ticarət işçilərinin əməyinin mürəkkəbliyi
- əməyin ikili xarakter daşması
- maddi və mənəvi həvəsləndirmənin aşağı olması
- ticarət işçilərinin əmək haqqının aşağı olması

471 Mağazalarda aparılan əmək bölgüsü hansı formalarda həyata keçirilir?

- mağazaların anbar sahələrinin ölçüsünə görə əmək bölgüsü
- mağazalarda mal ehtiyatlarının saxlanması görə əmək bölgüsü
- mağazaların yerləşdirilməsinə görə əmək bölgüsü
- mal-sahə, funksional və ixtisas əmək bölgüsü
- mağazaların yardımçı otaqlarının sayına görə əmək bölgüsü

472 Mağazaların inzibati-idarə heyətinə hansı işçi kateqoriyaları aid edilir?

- ticarət zalının inzibatçıları, mühasiblər
- nəzarətçilər, kassirlər, satıcılar
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar, menecerlər və s.
- heç biri
- marketoloqlar, fəhlələr, malları qablaşdıranlar

473 Mağazaların ticarət-operativ heyətinə hansı kateqoriya işçilər aiddir?

- sahibkar işçilər və muzzla işləyən işçilər
- soyuducu qurğularının mexanikləri, kassa aparatları və çəki-ölçü cihazlarının təmir ustaları, çilingərlər
- satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, anbardarlar, mercayzandrlər, məsləhətçilər və s.
- sahibkar işçilər, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, ticarət zalının inzibatçıları,

- direktor, şöbə müdürləri, iqtisadçılar , menecerlər və

474 Mağazanın texniki heyətinə hansı kateqoriya işçilər aid edilir?

- anbardarlar, ticarət zalının inzibatçıları
 satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, anbardarlar, ticarət zalının inzibatçıları, məsləhətçilər və s.
 soyuducu qurğularının mexanikləri, təmir ustaları, çilingərlər
 satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar
 direktor, şöbə müdürləri, iqtisadçılar , menecerlər və

475 Mülkiyyətə münasibətinə görə mağaza işçiləri hansı qrupa bölünürlər?

- direktor, şöbə müdürləri, iqtisadçılar , menecerlər
 müdürlər və satıcılar
 sahibkar işçilər və muzzla işləyən işçilər
 nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, anbardarlar, məsləhətçilər.
 texniki işçilər və ticarət-operativ işçilər

476 Mağazalarda görülən işin xarakterinə görə işçilər neçə qrupa bölünürlər?

- texniki işçilər və ticarət-operativ işçilər
 sahibkar işçilər və muzzla işləyən işçilər
 daimi işçilər və müvəqqəti işçilər
 direktor və menecerlər
 müdürlər və satıcılar

477 Ticarət işçilərinin təsnifatı aşağıdakılardan hansı əlamətə görə aparılır?

- peşə və ixtisaslaşma
 kateqoriyalar
 milli mənsubiyyət
 əməyin xarakteri
 vəzifə

478 Mal-sahə əlamətinə görə əmək bölgüsünü xarakterizə edin

- alıcı tələbinin daha dolğun ödənilməsi,
 mağazada şöbə və iş yerlərinin ixtisaslaşdırılması,
 bütün cavablar doğrudur
 əməyin səmərəliliyinin artırılması
 geniş mal çeşidinin yaradılması,

479 Ticarət işçilərinin ixtisas əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- əsas işçilər köməkçi işçilərdən ayrılır, mağazalarda yeni işçi heyətinin yaradılması nəzərdə tutulur
 mağazada şöbə və iş yerlərinin ixtisaslaşdırılması, geniş mal çeşidinin yaradılması,
 ticarət işçilərinin peşə hazırlığı, ixtisas səviyyəsi və ümumtəhsil səviyyəsinin vəziyyəti
 idarəçilik fəaliyyəti və ayrı-ayrı vəzifə havalə edilmiş mağaza və şöbə müdürləri, onların müavinləri, kassirlər, qablaşdırıcılar və s. işçilər arasında aparılır
 alıcı tələbinin daha dolğun ödənilməsi, satıcıların öz mal qruplarını daha dərinlən öyrənməsi və əməyin səmərəliliyinin artırılması

480 Mağazalarda tətbiq edilən fərdi-maddi məsuliyyət nə deməkdir?

- iki işçi arasında müqavilə bağlanır

- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- satıcılar arasında müqavilə bağlanır
- bütün müəssisə işçiləri arasında müqavilə bağlanır

481 Paylı maddi-məsuliyyət nədir?

- müdiriyyətlə satıcılar mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda aralarında müqavilə bağlanır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- iki işçi arasında mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müqavilə bağlanır
- mal-material dəyərlərinin qorunub saxlanmasına bütün müəssisə kollektivi cavabdehliyi öz öhdəsinə götürür və müqavilə bağlayır

482 Kollektiv maddi-məsuliyyət dedikdə nə başa düşülür?

- müdiriyyətlə satıcılar mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda aralarında müqavilə bağlanır
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- mal-material dəyərlərinin qorunub saxlanmasına bütün müəssisə kollektivi cavabdehliyi öz öhdəsinə götürür və müqavilə bağlayır
- iki işçi arasında mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müqavilə bağlanır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır

483 Əməyin elmi təşkili üzrə mütəxəssis Teylorə görə əmək məhsuldarlığının aşağı olmasının başlıca səbəbi nədir?

- işçilərin stimullaşdırılması sisteminin aşağı olmasıdır
- mağazaların iş rejiminin optimallaşdırılmasıdır
- mağazanın ixtisaslaşdırılmasıdır
- iş yerlərinin sayının artırılmasıdır
- maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsidir

484 İş vaxtının fotoqrafiya metodu ilə öyrənilməsində nələrdən istifadə olunur?

- malların nəqliyyat marşrutunun xəritəsindən
- mal satışına sərf olunan vaxtdan
- saat və müşahidə xəritəsindən
- əməyin texniki təchizatının sayından
- malların daxil olması vaxtından

485 İş vaxtının xronometraj metodu ilə öyrənilməsini izah et

- saat və müşahidə xəritəsindən istifadə edərək iş vaxtını tədqiq etmək
- bu metodla işçinin vaxt sərfi, əməyin texniki təchizatı, qeyd edilir
- bu metodla mağazalarda təkrar-təkrar edilən əməliyyatlara, yaxud onun ayrı-ayrı elementlərinə vaxt sərfi öyrənilir.
- iş günün başladığı və qurtardığı vaxt qeyd edilir
- iş vaxtı sərfi qeydə alınır, qeyri-məhsuldar iş vaxtı müəyyən edilir

486 Cari ildə dövriyyənin həcmi 7150 min manat, işçilərin sayı 130 nəfər olmuşdur Plan ilində

dövriyyənin 10 %, əmək məhsuldarlığının isə 15 % artırılması nəzərdə tutulmuşdur Plan ilində tələb olunan işçilərin sayını tapın.

- 128 nəfər
- 150 nəfər
- 124 nəfər
- 110 nəfər
- 145 nəfər

487 Ticarətdə məhsuldar əmək hansı əməkdir?

- satıcıların əməyi
- mal satışı ilə məşğul olan əmək
- tədavül dairəsində istehsalın davamı ilə əlaqədar olan əmək
- əmtəəşünasların əməyi
- kassirlərin əməyi

488 Hansı əmək qeyri-məhsuldar əmək adlanır?

- dəyər formasının dəyişməsi ilə əlaqədar sərf olunan əmək
- malları yenidən emal edənlərin
- qablaşdırıcıların əməyi
- nəzarətçilərin əməyi
- çeşidlərə ayıranların

489 Ticarət işçilərinin hazırlanması hansı istiqamətdə aparılır?

- xüsusi, orta, kurslar üzrə
- orta, peşə ixtisası, kollec ixtisası
- orta ixtisas təhsili, ali təhsil, ixtisasın artırılması
- ixtisaslar, ticarətin formaları üzrə
- peşə ixtisası, kurslar, orta

490 Əmək planını tərtib etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mal satışını artırmaq
- əhaliyə mədəni xidmət etmək
- zəruri əmək məsrəfləri ilə dövriyyə planının yerinə yetirilməsini təmin etmək
- mənfəəti artırmaq
- xərclərə qənaət etmək

491 Əmək planının təhlilinə nədən başlanılır?

- əmək məhsuldarlığından
- dövriyyədən
- əməyin ödənilməsi fondundan
- işçilərin sayından
- mənfəətdən

492 Əməyin ödənilməsi sisteminin əsasını nə təşkil edir?

- əmək məhsuldarlığı
- işçilərin sayı
- əməyə görə bölgü prinsipi
- dövriyyənin həcmi

əmək haqqı fondu

493 İşçilərə pul mükafatları necə verilir?

- ilin sonuna verilir
- pul formasında verilir
- əmək haqqına əlavə kimi verilir
- 13 aylıq əmək haqqı formasında
- mal formasında verilir

494 Komissiyon faizləri mükafatı kimlərə verilir?

- operativ işçi heyətinə
- əmtəəşünaslara verilir
- topdansaş heyət üçün, satışın həcminə görə
- xidmətedici işçi heyətinə verilir
- rəhbər işçi heyətinə

495 Hansı hallarda işçilər ixtisaslarına görə mükafatlandırılır?

- dövriyyənin quruluşundan
- mənfəətin əldə olunmasından
- işçilərin bilik səviyyəsindən və bacarıqlarından asılı olaraq
- alıcılıq qabiliyyətindən
- dövriyyənin yerinə yetirilməsindən

496 Mənfəətə görə mükafatlar nə vaxt verilir?

- hər ay
- dövriyyə planını yerinə yetirdikdə
- kvartalin əvvəlində
- ayın axırında
- kvartallar, yarım ildən bir və ya ilin axırında

497 Tarif maaşı nədir?

- mənfəətli işləmədir
- mükafatlandırma sistemidir
- vaxt vahidi ərzində işçilərin əməyinin ölçüsüdür
- maddi maraqlandırmadır
- əlavə əmək haqqıdır

498 Neçə dərəcəli tarif cədvəli mövcuddur?

- 16
- 18
- 19
- 15
- 17

499 Müəssisələrdə əsasən neçə dərəcəli tarif cədvəli tərtib olunur?

- 8, 3-4
- 3, 2-4
- 6, 10-12
- 7, 2-6

5, 2-3

500 ƏÖS, tariflər, maaşlar, mükafatlar kim tərəfindən müəyyən edilir?

- bələdiyyə idarələri tərəfindən
- departament tərəfindən
- müəssisənin özü tərəfindən müəyyən edilir
- yuxarı idarəetmə orqanları tərəfindən
- şəhər, rayon icra hakimiyyəti tərəfindən

501 Vaxtamuzd əmək haqqı nədir?

- mənfəətə görə aldığı maaşdır
- dövriyyəyə görə aldığı maaşdır
- işçilərin faktiki işlədiyi vaxtda tarif cədvəli əsasında aldığı aylıq maaş formasıdır
- ixtisasına görə işçiyə ödənilən haqqdır
- götürdüyü işə görə aldığı əmək haqqıdır

502 Ticarətdə əməyin ödənilməsinin təşkili prinsipləri

- dövriyyə və onun quruluşu
- işçilərin sayı və əmək məhsuldarlığı
- tarif sistemi və əməyin ödənilməsi sistemi
- əmək haqqı fondu və işçilərin sayı
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi

503 Ticarət və kütləvi iaşədə əmək haqqının formaları

- mənfəətin həcmi və rentabelliyə görə
- dövriyyənin həcmi və quruluşuna görə
- vaxtamuzd və işəmuzd: o cümlədən mükafatlı
- tarif bölgüsü
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinə görə

504 Tədavül dairəsində gedən proseslərdən asılı olaraq ticarətdə sərf olunan əməyin növləri hansılardır?

- əqli və fiziki əmək
- sərfəli və sərfəsiz əmək
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar əmək
- ağır və yüngül əmək
- sadə və mürəkkəb əmək

505 Əmək planının göstəriciləri hansılardır?

- dövriyyənin həcmi, quruluşu, ehtiyatların gün üzrə norması və işçilərin sayı
- mal dövriyyəsinin həşmi, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, mənfəət
- əmək məhsuldarlığı, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, kadrların hazırlanması və ixtisasının artırılması
- malın dövriyyə sürəti, əmək haqqı fondunun səviyyəsi, ticarət sahəsi, kadrların ixtisasının artırılması
- işçilərin sayı, əmək haqqı fondunun səviyyəsi, mənfəətin səviyyəsi, ticarət sahəsi

506 Mağazanın işçilərinin əmək bölgülərinin tətbiqi nə üçün lazımdır?

- xidmət sürətinin artırılması
- ticarətdə texnoloji əməliyyatları yerinə yetirən işçilərin ağır əməyinin azaldılması
- ticarət-texnoloji prosesin və funksional əməliyyatların icrası üçün işçilərin effektiv yerləşdirilməsi

- əmək və maliyyə vəsaitlərinin qənaəti
- ticarət personalının işlərinin keyfiyyət və həcmnin müəyyən edilməsi

507 Özünəxidmət mağazalarında alıcılarla hesablaşma aparmaq üçün ticarət zalının sahəsi neçə faiz təşkil etməlidir?

- 18% faizdən çox olmayaraq;
- 16 %;
- 15 faizdən çox olmayaraq
- .19
- 17%;

508 Özünəxidmət metodu ilə malların satışı üçün ticarət zalının ..... planlaşdırılması daha səmərəlidir.

- kombinə edilmiş;
- sərgi;
- xətti
- boks və oda
- qarışıq;

509 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- istehsalın yenidən qurulmasını təşkil edir
- iqtisadiyyatın inkişafının mühüm amillərindəndir
- ticarət prosesinin mexanixləşdirilməsi və avtomatlaşdırılmasını təmin edir
- bütün prosesin yüksək effektivliyini təmin edir
- sahənin yenidən texniki silahlanmasını təmin edir

510 Ticarət binaları və tikililərinin texnoloji tələblərə cavab verməsi.

- bina formalarının və proporsiyalarının sahələri alıcılara göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə müəyyən edilir
- əmtəə yeridilişi və alıcı axını ilə mağaza binalarının tərkibi, yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsi
- mütərəqqi satış metodlarının və müasir texnikanın tətbiqi ilə texnoloji prosesin səmərəli təşkili
- ticarət-texnoloji prosesin onun işinin iqtisadi göstəricilərinə təsiri
- səmərəli texnoloji planirovkaya uyğun olaraq mağaza binaların məcmuuyu

511 Ticarət binalarına verilən iqtisadi tələblər.

- sənaye metodları ilə tikinti
- tikintidə qənaətli materiallardan istifadə edilməsi
- tikinti və istismar prosesində material və əmək xərclərinin optimallaşdırılması
- tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi
- unifikasiya edilmiş detallardan və konstruksiyalardan istifadə edilməsi

512 Daşınma effektivliyinin təmin edilməsi üçün nəqliyyat vasitələrinin xarakteristikası.

- yüksək keçicilik qabiliyyəti və təcili yüklərin nəql edilməsi
- müxtəlif yük qaldırma qabiliyyəti, lazımınca yüklənməsi və qənaətliliyi
- manevr etmə qabiliyyəti və yol maneələrini aşma qabiliyyəti
- yüklərin konteynerlə çatdırılmasında formalaşdırmanın təmin edilməsi
- ixtisaslaşdırılmış dəmir yol nəqliyyatı vasitələrinin hamısı ilə

513 Quraşdırma əmsalı nədir?

- istiqamətverici sahənin göstəricisi

- texniki təchizatın səviyyəsi
- ticarət sahəsindən istifadə edilməsi effektivliyinin göstəricisi
- nümayiş sahəsi
- ticarət sahəsinin istifadə edilməsi effektivliyinin qiyməti

514 Ticarətdə qeyri-mexaniki avadanlıqlara verilən tələblər.

- müxtəlif malların nümayişi və satışı üçün
- açıq qoyulmuş mala ətraflı baxmaq
- istismar üçün rahat olmaq, malların nümayişini təmin etmək, maksimum rahatlıq yaratmaq
- malların mühafizəsinin zəmanəti
- həcmli, möhkəm, sabit, universal olmaq

515 Ticarət inventarının təyinatı.

- standart əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün alətlər
- əmək şəraitini və rahatlığını yaxşılaşdırmaq
- malların nümayişi və seçilməsi üçün alətlər, cihazlar, qurğu
- müxtəlif təsərrüfat əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi üçün
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək

516 Müxtəlif inventarlarla mağazanın təchiz edilməsi nəyə kömək edir?

- köməkçi və təsərrüfat əməliyyatlarının kompleksinin yerinə yetirilməsi
- alıcılara xidmətin keyfiyyəti yüksəlir
- ticarət-texnoloji prosesin sürətləndirilməsinə və əmək məhsuldarlığının artmasına
- satış prosesinin təşkilinin rahatlığı və etibarlığı
- seçmədə və alınmada əlavə rahatlıqların yaradılması

517 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin sosial əhəmiyyətini göstər

- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinin artırılması
- ticarət mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- əmək (iş) şəraitinin yaxşılaşdırılması, zədələnmələrin azaldılması
- ticarət proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması imkanı
- əməyin (işin) xarakterində və məzmununda dəyişmələr

518 Elmi-texniki tərəqqinin ticarətə təsiri.

- müəssisənin işinin effektivliyinə
- xidmət mədəniyyətinin armasına
- maddi-texniki bazanın dəyişməsi, sahənin yenidən texniki silahlanması prosesi
- əmək məhsuldarlığına çatma
- vəsaitlərin az sərfində əməyin effektivliyinə

519 Malların düzülməsində ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- ergonomikanın tələblərinin əmsalı
- sahənin əmsalı
- mal düzülüşündə ticarət zalı sahəsindən istifadə əmsalı
- ticarət salonunun sahəsinin səmərəli istifadəsinin əmsalı
- funksional zonaların istifadəsinin əmsalı

520 Mağazada malların saxlanması şərtləri hansılardır?

- lazım olan temperatur rejiminin və rütubətliyin tənzimlənməsi
- saxlanması üçün binanın təmizliyi, zəruri avadanlıqla təchiz edilməsi
- əlverişli yerləşməsi, düzülüşü, saxlanma rejimi, müşahidə və qulluq
- malın xüsusiyyətlərini və mal qonşuluğu qaydalarını hesaba almaqla
- xüsusi rejimə riayət edilməsi və saxlanılmasının müddəti

521 Ticarət müəssisəsinin tikintisi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırma

- texniki sənədlər
- layihə həlli
- layihələşdirmənin və tikintinin məqsədəuyğunluğunu müəyyən edən sənədlər
- konstruktör sənədləri
- ilk hesablarla və əsaslandırma ilə həll (qərar)

522 İqtisadi məzmununa və təyinatına görə ticarət fondları necə qruplaşdırılır?

- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- gəlir və rentabellik
- işçilərin sayı və əmək haqqı fondu
- topdansaş və pərakəndəsaş mal dövriyyəsi
- əsas və dövriyyə fondları

523 Ticarətin əsas fondlarının tərkibinə hansı əmək vasitələri daxildir?

- tamamlanmamış istehsal
- xammal ehtiyatları
- binalar, avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri
- pul vəsaiti, sair aktivlər
- yarımfabrikatlar ehtiyatları

524 Ticarətin dövriyyə fondlarının tərkibinə nə daxildir?

- nəqliyyat vasitələri
- binalar, qurğular
- mal ehtiyatları, pul vəsaiti, sair aktivlər
- texnoloji qurğular və istehsal avadanlıqları
- daimi, ölçü-çəki, kassa avadanlıqları

525 Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi
- dövriyyə sürəti əmsalı, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri
- fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsalı, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

526 Ticarətdə fondlar nədir?

- ticarət vasitələrinin məcmuudur
- əmək məsrəflərinin məcmuudur
- malların istehlakçılara çatdırılmasında istifadə olunan əmək vasitələrinin məcmuudur
- mənfəətdən ayrımlardır
- istehsal və qeyri-istehsal vasitələrinin məcmuudur

527 Ticarətdə istifadə olunan fondlar hansılardır?

- risk fondu
- əmək haqqı fondu
- əsas və dövriyyə fondu
- sığorta fondu
- ehtiyat fondu

528 Əsas fondlar ilə əsas kapital arasında fərq nədir?

- bu fərq əsaslı vəsait qoyuluşundadır
- bu fərq nisbi və keyfiyyət göstəricilərindədir
- bu fərq kəmiyyət və dəyər göstəricilərindədir
- bu fərq amortizasiya ayırmalarındadır
- bu fərq artım və azalma sürətindədir

529 Təyinatına görə əsas fondlar necə yere ayrılır?

- dividendlər fondu
- yığım və ehtiyat fondu
- istehsal və qeyri-istehsal əsas fondu
- ehtiyat fondu
- risk və sığorta fondu

530 İstehsal əsas fondlarına nələr daxildir?

- texniki vasitələr
- binalar
- əmək alətləri
- dövriyyə fondu
- nəqliyyat vasitələri

531 Qeyri-istehsal fondlarına nələr daxildir?

- əmək alətləri
- dövriyyə vəsaitləri
- mədəni-məişət və tədris müəssisələri binaları, avadanlığı və yaşayış binaları
- gurgular
- texniki vasitələr

532 Ticarətdə əsas kapital kimə məxsusdur?

- transmilli korporasiyalara
- sahibkarlara
- dövlət, kooperativ və xüsusi mülkiyyətə
- firmalara
- xüsusi təşkilatlara

533 Əsas kapitalın təkrar istehsalı və yerləşdirilməsi necə xarakter daşıyır?

- sahibkarlıq
- qarışıq
- planlı
- özünəməxsus
- xüsusi

534 Ticarətin əsas fondu hara daxildir?

- əmək haqqı fondunun tərkibinə
- məsuldar qüvvələrin tərkibinə
- dövriyyə fondlarının tərkibinə
- maddi-texniki bazanın tərkib hissəsinə
- qeyri-istehsal fondlarının tərkibinə

535 Ticarətin maddi-texniki bazası nədir?

- əsaslı kapital qoyuluşudur
- əsas fondların məcmuudur
- ticarət prosesində iştirak edən əmək vasitələri və predmetlərinin məcmuudur
- əmək alətlərinin məcmuudur
- dövriyyə fondlarının məcmuudur

536 Əsas fondlar hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- ton və ton km
- nisbi və natural
- cinsi və dəyər
- sayına və dəyərinə
- metr və km-lə

537 Əsas fondların dəyəri hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- il ərzində dəyəri
- ilin əvvəlinə dəyəri
- ilkin, bərpa və qalıq dəyərləri
- rüblər üzrə dəyəri
- ilin sonuna dəyəri

538 Əsas fondların ilkin dəyəri nədir?

- cari təmir məsrəfləri
- fondların məcmuu
- əsas fondların satın alınmasına, quraşdırılmasına və istifadəsinə sərf olunan məsrəflərin həcmi
- amortizasiya ayırmaları
- fondların dəyər həcmi

539 Əsas fondların bərpa dəyəri nədir?

- avadanlıqlara sərf olunan vəsait
- əsas fondların alınmasına sərf olunan vəsait
- mövcud qiymətlərlə əsas fondların təkrar istehsalına sərf olunan pul vəsaitinin məbləği
- Alətlərə sərf olunan vəsait
- texniki vasitələrin alınmasına sərf olunan vəsait

540 Əsas fondların qalıq dəyəri nədir?

- amortizasiya ayırmalarının həcmi
- ilin axırına olan dəyəridir
- əsas fondların ilkin dəyəri ilə bərpa dəyəri arasındakı fərkdir
- yeni alınan avadanlıqların dəyəri
- ilin axırına qiymətləndirmə

541 Qeyd edilənlərin hansı maşın və avadanlığın icarə forması deyil ?

- xayriq
- rentinq
- faktoring
- lizinq
- çarter

542 Əsas fondlarda neçə cür köhnəlmə prosesi baş verir?

- 6
- 4
- 2
- 5
- 1

543 Əsas fondlarda köhnəlmə prosesiləri hansılardır?

- əlavə köhnəlmə
- əsas və əlavə köhnəlmə
- fiziki və mənəvi köhnəlmə
- yenidən qiymətləndirmə
- əsaslı köhnəlmə

544 Əsas fondların fiziki köhnəlməsi nədir?

- qiymətin ucuzlaşmasıdır
- dəyərini itirməsidir
- təbii qüvvələrin təsiri altında onların texniki-istismar xassələrinin itirilməsidir
- qiymətin aşağı düşməsidir
- yararsız vəziyyətə düşməsidir

545 Əsas fondların mənəvi köhnəlməsi nədir?

- yeni əsas fondların alınmasıdır
- əsas fondların dəyərini azalan hissəsidir
- daha məhsuldar əsas fondların yaradılması nəticəsində onların dəyərini azalan hissəsidir
- cari təmir məsrəfləridir
- əsas fondların dəyərini köhnələn hissəsidir

546 Amortizasiya ayırmaları nədir?

- qalıq dəyəridir
- ilkin dəyəridir
- əsas fondların dəyərini köhnələn hissəsinin pul ilə ifadəsidir
- əsas fondların alınmasına sərf olunan pul vəsaitidir
- bərpa dəyəridir

547 Əsas fondların amortizasiya ayırmaları necə hesablanılır?

- fondların növləri üzrə dəyərini görə faizlə
- nisbi göstəricilərlə
- natural göstəricilərlə
- dəyərin pul ifadəsilə
- səviyyəsi üzrə

548 Əsas fondların geniş təkrar istehsalı hansı vəsait hesabına həyata keçirilir?

- cəlb edilmiş vəsait hesabına
- mənfəət hesabına
- əsas fondların geniş təkrar istehsalı əsaslı vəsait qoyuluşu vasitəsilə həyata keçirilir
- ehtiyat fondu hesabına
- xüsusi kapital hesabına

549 Əsas fondların sadə təkrar istehsalı necə həyata keçirilir?

- amortizasiya ayırmaları hesabına
- vəsait qoyma yolu ilə
- cari təmirəmə vasitəsilə
- bütün cavablar doğrudur
- yeni sərf olunan vəsait

550 Universamın ticarət sahəsi 1200 m²-dir. Ticarət avadanlıqlarının (stasionar, qeyri-stasionar, mexaniki, konteynerlər və s. tutduğu sahə 408 m² –dir. Universam üçün quraşdırma əmsalını hesablayın

- 0,8
- 0,42
- 0,34
- 1
- 0,71

551 Aprelin 1-də ticarət firmasının bina və qurğularının ümumi dəyəri 4800 min. manat, illik amortizasiya norması 4,3 %-dir. Mart ayı üçün bina və qurğular üzrə amortizasiya ayırmaları nə qədər olacaqdır?

- 17,8 min. manat
- 18,5 min.manat
- 17,9 min.manat
- 21,2 min. manat
- 15,3 min. manat

552 Ticarət firmasının mal dövriyyəsi 660 min. manatdır. Əsas fondların orta illik dəyəri 990 min. manatdır. Firmanın fond verimi üzrə effektivlik əmsalı nə qədərdir?

- 4,2
- 0,78
- 0,66
- 0,8
- 1,3

553 Ticarət firması istifadə üçün ilkin qiyməti 7500 manat olan avadanlıq əldə etmişdir. Bu avadanlığın faydalı istifadə müddəti 5 ildir. İllik amortizasiya norması və ayırmalarını hesablayın

- 5% , 375 man
- 15%, 1125 man
- 20%, 1500man
- 4,3% , 322.5 man
- 10%, 750 man

554 Mağazalar yerləşən binaların təsnifat əlamətləri hansılardır?

- həcm-planlaşdırma qərarlarının xüsusiyyəti

- kapital və yüngülləşdirilmiş, quraşdırılmış
- binaların tipi, planlaşdırma qurğularının xüsusiyyəti, divarların və quraşdırılmış elementlərin materialı
- oda davamlılığı və kapitallığı
- birmərtəbəli və çoxmərtəbəli

555 Mağaza tikililərinin tərkibi, ölçüləri və miqdarı nədən asılıdır?

- texnoloji proseslərin xüsusiyyətlərindən
- mağazanın istismarında material və əmək xərclərinin istifadəsinin optimallığından
- mağazanın tipindən və onun ümumi sahəsindən
- satışın mütərəqqi metodlarının tətbiqindən
- sanitariya-gigiyena tələblərindən

556 Mağaza binasının əlverişli yerləşməsinin və onların planlaşdırılmasının əhəmiyyəti

- memarlıq-tikinti tələblərinə uyğunluğu
- ticarət-texnologiya avadanlığının tətbiqi
- malların seçilməsində və alınmasında maksimum rahatlıq
- material və əmək xərclərinin (sərfiyyatının) optimallaşdırılması
- iqtisadi tələblərə uyğunluğu

557 Ticarət zalının interyeri hansı tələblərə cavab verməlidir?

- alıcıların gəlməsi üçün əlverişli mühitin yaradılması
- konforta və daha yaxşılara
- iqtisadi və estetik
- alıcıların yönəldilməsi üçün yaxşı baxımlığı və rahatlığı
- mağazanın milli ənənələrin və əmtəə-sahə ixtisaslaşmasının tələblərinə cavab vermək

558 Əmtəə profilinə görə ticarət-texnoloji avadanlığın növləri hansılardır?

- tipli və yığılan-sökülən avadanlıq
- qeyri-mexaniki avadanlıq və inventar
- universal və ixtisaslaşdırılmış
- ada şəkilli şüşə dolablar, ölçmə və daxil kabinetləri
- daxillər, şüşəli dolablar və rəflər

559 Ticarətdə soyuducu avadanlıqlar hansı qruplara bölünürlər?

- nümayiş vitrinləri
- soyuducu kameralar, dolablar, örtülü daxillər
- malların saxlanması, göstərilməsi və satışı, nümayişi üçün nəzərdə tutulan
- daxil-vitrinlər, açıq daxillər
- aşağı temperaturlu vitrinlər, dolab-vitrinlər

560 Mal dövriyyəsinin həcmindən bilavasitə asılı olan xərclər necə adlanır?

- şərti-dəyişkən xərclər
- qeyri-sərfəli xərclər
- sərfəli xərclər
- şərti-sabit xərclər
- sabit xərclər

561 Cari təmir xərcləri nə əsasında planlaşdırılır?

- smetalar əsasında

- əsas fondlara müvafiq olaraq təyin edilir
- mal dövriyyəsinə müvafiq olaraq təyin edilir
- əmək planı əsasında
- əhəlinin alıcılıq fonduna müvafiq hesablanılır

562 Tədavül xərclərinin səviyyəsi mal dövriyyəsinin hansı formasında daha yüksəkdir?

- kütləvi iaşə
- hər üçündə
- topdan ticarət
- pərakəndə ticarət
- heç birində

563 Kütləvi iaşədə istehsal və tədavül xərcləri əlamətlərinə görə necə təsnifləşdirilir?

- iqtisadi məzmununa, yerinə yetirdiyi funksiyalarından, özünün istehsal etdiyi məhsul buraxılışının həcmindən asılı olan xərclər
- amortizasiya ayrılmaları, cari təmir xərcləri
- əmək haqqı, nəqliyyat, cari təmir xərcləri
- cari təmir, reklam xərcləri
- reklam üzrə xərclər, kredit faizləri

564 Qeyri-ərzaq malları firmasında tədavül xərclərinin səviyyəsi 4,86%, o cümlədən, mal dövriyyəsinə asılı olmayan xərclər 0,52%-dir. Qiymət indeksi 0,978-dir. Qiymətlərin dəyişməsi hesabına tədavül xərclərinin mal dövriyyəsinə asılı olan səviyyəsi neçə % təşkil edəcəkdir?

- 4,24%
- 4,28%
- 4,26%
- 4,9%
- 6,3%

565 II ərzində 3400 ton və ya 5600 mln. manatlıq həcmində ətin daşınması planlaşdırılır. 1 ton daşıma üçün tarif 2900 manatdır. Bu halda yükdaşıma xərcləri nə qədər olacaqdır?

- 986 mln. manat
- 916 mln. manat
- 825 mln. manat
- 890 mln. manat
- 858 mln. manat

566 Müəssisədə tədavül xərclərinin qənaət edilməsində hansı tədbirlər daha çox effekt verə bilər?

- müəssisənin idarəedilməsinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisənin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi
- müəssisənin kadr heyətinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisədə ticarət-texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi
- bütün cavablar doğrudur

567 Ticarətdə tədavül xərcləri planlaşdırılarkən əsasən hansı göstəricilər nəzərə alınmalıdır?

- Bazarın rəqabət mühitinin quruluşu
- Texniki-iqtisadi göstəricilərin inkişafı
- Cari dövrdə tədavül xərclərinin təhlili
- Mal dövriyyəsinin vəziyyəti
- Alıcılıq tələbinin öyrənilməsi

568 Tədavül xərclərinin səviyyəsi mal dövriyyəsinin hansı formasında daha azdır?

- kütləvi iaşə
- hər üçündə
- topdan ticarət
- pərakəndə ticarət
- hec birində

569 Ticarət müəssisəsində cari ildə mal dövriyyəsinin həcmi 3500 min man, tədavül xərcləri icə 652.0 min man məbləğində olmuşdur. Xərctutumu səviyyəsini hesablayın

- 536.8
- 18.6
- 0,18
- 2848
- 5,37

570 Malların istehsaldan son istehlakçılara çatdırılmasıyla bağlı canlı və əşyalaşmış əmək məsrəflərinin pulla ifadəsi nə cür adlanır?

- mənfəət
- mal dövriyyəsi
- tədavül xərcləri
- ümumi gəlir
- tədavül sferası

571 Əlavə tədavül xərclərinə aiddir:

- malların yenidən işlənilməsi,
- nəqliyyat xərcləri;
- bütün cavablar doğrudur
- malların çeşidlənməsi, qablaşdırılması
- malların ehtiyat formasında saxlanması ,

572 Xalis tədavül xərclərinə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri
- əlavə dəyər yaradan məsrəflər
- heç bir dəyər yaratmayan məsrəflər
- sığorta xərcləri
- texniki işçilərin əmək haqları

573 Mal dövriyyəsi xərclərinin asılılığının mütənasib xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir
- mal dövriyyəsi həcmninin tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir

574 Xərclərin mal dövriyyəsi xərclərinin asılılığının deqressiv xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir

- mal dövriyyəsi həcmününün tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir

575 Xərclərin mal dövriyyəsinə asılılığının progressiv xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir
- mal dövriyyəsi həcmününün tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir

576 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin azalmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir?

- mal ehtiyatlarının azalması, qeyri məhsuldar xərclərin və itkilərin ləğvi
- malların satışı və saxlanılmasında mütərəqqi üsullardan istifadə olunması
- işçilərin yüksək əmək haqqı
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- əməyin məhsuldarlığının artırılması

577 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir?

- yükləmə-boşaltma işlərinin qeyri – səmərəli hazırlanması
- mal dövriyyəsi üzrə planın yerinə yetirilməməsi
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- nəqlin qeyri-səmərəli hazırlanması
- mal ehtiyatlarının artırılması

578 Tədavül xərclərinin planlaşdırılması metodları hansılardır?

- analitik – texniki, iqtisadi – texniki
- analitik- statistik, texniki – ekspert
- texniki - iqtisadi, iqtisadi - statistik
- texniki - statistik, iqtisadi
- analitik-sorğu, ekspert-iqtisadi

579 Ümumi xərclər:

- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- ticarət və kommərsiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- malların satışı, onların uqotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir

580 Şərti-dəyişən xərclər:

- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- malların satışı, onların uqotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- ticarət və kommərsiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir

581 Şərti-sabit xərclər:

- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- malların satışı, onların uqotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir

- mal dövriyyəsinin həcmindən dəyişməsindən asılı olmayan xərclərdir
- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir

582 Tədavül xərclərinin ümumi həcmində ən çox xüsusi çəkiyə malik xərclər hansılardır?

- ticarət reklamı xərcləri, bank kreditlərinin istifadəsinə faizlər
- əmək haqqının ödənilməsi xərcləri, cari təmir xərcləri
- nəqliyyat xərcləri, binaların saxlanması və icarə haqqarı
- tara üzrə itkilər, əməyin mühafizəsi üzrə xərclər
- istehsal ehtiyaclarının, yanacaq, qaz və elektrik enerjisi xərcləri

583 Tədavül xərclərinin səviyyəsi:

- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə xərclərdir
- malların satışı üzrə istehsal həcmi ifadə edir
- ticarət müəssisələri fəaliyyətinin keyfiyyət göstəricisidir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərin göstəricisidir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərcləri göstərir

584 Əgər tədavül xərcləri aşağıdırsa:

- istehsal xərcləri yüksəkdir
- əldə olunan mənfəət də aşağıdır
- əldə olunan mənfəət yüksəkdir
- nəqliyyat xərcləri aşağıdır
- istehsal xərcləri də aşağıdır

585 Əlavə məsrəflər:

- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davamı və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

586 Xalis məsrəflər:

- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davamı və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

587 Ticarətdə ümumi gəlir təyinatına görə nəyi özündə əks etdirir?

- mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini
- mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
- tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətini

588 Ticarətdə ümumi gəlirin əmələ gəlmə mənbələri hansılardır?

- əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətine

- mal satışından alınan gəlir
- ayrı-ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisidir
- müəssisə krediti və istehsal krediti

589 Müəssisənin ümumi gəliri nəyi təmin edir?

- Əsaslı və cari təmiri ödəyir
- Mal dövriyyəsi, mənfəət və rentabelliği təmin edir
- Özünün bütün məsrəflərini ödəyir, dövlət büdcəsilə hesablaşır və maliyyə möhkəmliyini təmin edir
- Əsas və dövriyyə fondlarını təmin edir
- Əsas və əlavə əmək haqqını, nəqliyyat xərclərini təmin edir

590 Ümumi gəlirin tərkibi hansı göstəricilərdən ibarətdir?

- mənfəət və əsas fondlar
- dövriyyə və ehtiyatlar
- tədavül xərcləri və mənfəət
- əsas və dövriyyə fondları
- mənfəət və rentabellik

591 Ticarətdə ümumi gəlir necə təhlil edilir?

- dövriyyəyə görə
- məbləğ üzrə
- ümumilikdə müəssisə, ayrılıqda hər bir mal qrupu üzrə
- tədavül xərclərinə nisbətən
- səviyyəsi üzrə

592 Mal dövriyyəsi həcmnin dəyişməsinin ümumi gəlirə göstərdiyi təsir necə hesablanılır?

- onun faktiki və plan həcmələri arasındakı fərq ümumi gəlirin səviyyəsinə vurlur və yüzə bölünür
- gəlirin faktiki və plan səviyyələri arasındakı fərq
- tədavül xərclərinin məbləğinə vurmaq lazımdır
- mənfəət və rentabelliğin məcmuu kimi
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmi kimi

593 Ümumi gəlirin inkişafını müəyyən edən göstərici

- ümumi gəlirin mal dövriyyəsinə nisbətən səviyyəsidir
- ümumi gəlirin tədavül xərclərinə nisbətən səviyyəsidir
- ümumi gəlirin malların satılma qiymətinə nisbətən səviyyəsidir
- mal dövriyyəsinin ümumi gəlirə olan nisbətidir
- mənfəətin mal dövriyyəsinə olan nisbətidir

594 Hansı halda malgöndərən təşkilatlar ticarət müəssisələrinə güzəştlər verirlər

- ərzaq malları satışa hazırlanarkən əmələ gələn çıxdaşlar və sortların aşağı salınması üçün
- malgöndərən müəssisənin mallarının satışını təşkil etmək üçün
- məişət texnikası alan alıcılara quraşdırma xidməti göstərmək üçün
- alınmış malların geri qaytarılmaması üçün
- malgöndərən təşkilatın mallarını reklam etmək üçün

595 Ümumi gəlirin planlaşdırılmasında ən çox hansı metodlardan istifadə olunur

- balans , iqtisadi təhlil və müqayisəli təhlil
- texniki iqtisadi hesablamalar, analitik hesablama və iqtisadi-riyazi model

- iqtisadi-riyazi model, dinamik sıraların ekstrapolyasiyası, normativ metodlar;
- ekspert qiymətləndirmə, analoji və müqayisətmə metodları
- trend və faktorlu təhlil metodları, balans metodu

596 Ticarətdə ümumi gəlir mahiyyətinə görə nəyi özündə əks etdirir?

- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
- mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini
- tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətində
- mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini

597 Balans mənfəətinin yaranması mexanizmi hansı göstəricilər üzərində qurulur?

- ticarət əlavələri, ticarət güzəştləri və ticarət üstəlikləri
- mal dövriyyəsi, ümumi gəlir və tədavül xərcləri
- ümumi gəlirin səviyyəsi, tədavül xərcləri və mal ehtiyatları
- mal satışı, mal ehtiyatları və tədavül xərcləri
- mal dövriyyəsi, əməyin ödənilməsi fondu və gəlir

598 Umumi gəlirin səviyyəsi nə cür hesablanır?

- mal dövriyyəsinin ümumi gəlirə nisbəti
- ümumi gəlirin mənfəətə nisbəti
- tədavül xərclərinin ümumi gəlirə nisbət
- ümumi gəlirin tədavül xərclərinə nisbəti
- ümumi gəlirin mal dövriyyəsinə nisbəti

599 Əgər ümumi gəlirin həcmi 7 min man, səviyyəsi isə 12.5 təşkil edərsə müəssisənin mal dövriyyəsi həcmi tapın.

- 56.0 min man
- 1785 min manat
- 87.5 min manat
- 0,56 min manat
- 18,5 min manat

600 Ticarətdə mənfəətin yaranma mənbəyi deyidir

- istifadətmə əhəmiyyətini itirmiş əmlakın (məsələn, köhnəlmiş avadanlığın və s.) realizə edilməsindən daxil olan vəsait
- planlaşdırılmayan gəlirlərin məsrəflərə nisbətən üstünlük təşkil edən hissəsi hesabına yaranan vəsait
- xüsusi və cəlb edilmiş vəsait
- malların satışından əldə edilən vəsait
- qeyri-ticarət fəaliyyətindən, o cümlədən yardımçı təsərrüfatlarından və s. daxil olan vəsait.

601 Ticarətdə mənfəətin bölüşdürülməsi effektivliyi göstəricisi necə adlanır?

- likvidlik əmsalı
- istehlaklaşdırma əmsalı
- kapitallaşdırma əmsalı
- elastiklik əmsalı
- xərcə tutmu əmsalı

602 Satışdan mənfəətin formalaşmasında iştirak edən göstəricilərə aiddir:

- digər təşkilatlarda iştirakdan pay, kapitalın həcmi
- satılmış məhsulun maya dəyəri, məhsulun keyfiyyəti
- satışdan pul gəliri, malın satılma dəyəri
- vergi qoymadan əvvəl mənfəət və xərclər
- icarə haqqı, fondların dəyəri

603 Müəssisədə rentabelliğin yüksəldilməsinə təsir göstərən amillər sırasına aid deyildir

- maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsi və əsas kapitaldan səmərəli istifadə edilməsi
- işçilərin ixtisas və mədəni səviyyələrinin artırılması
- tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılması
- əməyin təşkilinin artırılması
- mal dövriyyəsinin artırılması

604 Ticarətin potensialının tərkib hissəsinə nələr daxildir

- tələb, qiymət, istehlak
- mal ehtiyatları, fondları
- maddi, əmək və maliyyə resursları
- mal təklifi, ehtiyatı, mal fondları
- tələbat, tələb, istehlak

605 Effekt nədir?

- Mal dövriyyəsinin artırmaq imkanındır
- xərclərə qənaətdir
- gəlirin artırılması yoludur
- mənfəəti əldə etmək imkanındır
- müəssisə (firma) fəaliyyətinin nəticəsidir

606 Effektivlik nədir?

- fəaliyyətdən alınan nəticənin xərclərə olan nisbətidir
- xərclərə qənaətdir
- dövriyyənin artırılması imkandır
- xərclərin məbləğinin dövriyyəyə olan nisbətidir
- bir günlük dövriyyənin artırılması imkandır

607 İqtisadi effektivlik necə əldə edilir?

- əmək, maddi və maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etməklə
- gəliri artırmaq, xərclərə qənaət etməklə
- mal ehtiyatlarını, maddi resursları artırmaqla
- tələb, təklifi artırmaq, qiyməti aşağı salmaqla
- mal dövriyyəsinin, mənfəəti artırmaqla

608 Ticarət fəaliyyətindən alınan nəticənin xərclərə olan nisbəti necə adlanır?

- məhsuldarlıq
- mənfəətlilik
- effektivlik
- israfçılıq
- qənaətlilik

609 Ticarət müəssisəsinin iqtisadi potensialının modeli necədir

- insan kapitalı + bölüşdürülməyən mənfəət + dövriyyə kapitalı
- insan kapitalı + əsas kapital + dövriyyə kapitalı
- istehlakçıları maraqları + əsas kapital + dövriyyə kapitalı
- mal dövriyyəsinin həcmi + əsas kapital + dövriyyə kapitalı
- aktivlərin nominal dəyəri + izafi kapital + əsas kapital

610 İnsan kapitalı + əsas kapital + dövriyyə kapitalı hansı göstəricinin modelidir?

- ticarət müəssisəsinin iqtisadi potensialının
- ticarət müəssisəsinin iqtisadi səmərəliliyinin
- ticarət müəssisəsinin maliyyə resurslarından istifadə effektivliyinin
- istehsal müəssisəsinin insane kapitalından istifadə effektivliyinin
- əsas və dövriyyə vəsaitlərindən işçilərin istifadə potensialının

611 Ticarət müəssisəsinin ümumi rentabelliği nə cür hesablanır ?

- mənfəətin xüsusi vəsaitə nisbəti kimi
- mənfəətin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- mənfəətin mal resurslarına nisbəti kimi
- mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti kimi
- mənfəətin tədavül xərclərinə nisbəti kimi

612 Ticarətdə rentabelliğın artırılmasına təsir göstərən amil deyildir?

- mal dövriyyəsinin artırılması
- ticarət və ictimai işə işçilərinin əməyin nəticəsinə marağının artırılması.
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- tədavül xərclərinin artırılması
- ticarət əlavələrinin və qiymət üstəliklərinin (ticarət güzəştlərinin) iqtisadi cəhətdən düzgün əsaslandırılması

613 Müəssisənin xalis mənfəəti hansı hissələrə bölüşdürülür?

- müəssisə ixtiyarında qalan və kapitallaşdırılan
- yığım və bölüşdürülən
- bölüşdürülmür, hamısı sahibkara qalır
- ticarətin inkişafına və ehtiyat fondlarına yönəldilən
- kapitallaşdırılan və istehlak

614 Ayrı-ayrı növ mal satışından mənfəətə təsir edən amillərə aiddir:

- satılmış malların miqdarı, satış qiyməti və maya dəyəri
- məhsulun əmək tutumu, əsas fondların dəyəri.
- məhsulun çeşidi, əmək məhsuldarlığı, məhsulun maya dəyəri;
- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı, məhsulun material tutumu;
- əmək məhsuldarlığı, məhsulun keyfiyyəti, fondtutumu

615 Malların satışından mənfəət məbləğinə birbaşa təsir edən əsas amillərə aid edilir:

- satışın həcmnin, satış qiymətinin, maya dəyərinin dəyişməsi
- istehsalın texniki-təşkilatı səviyyəsinin dəyişməsi, məhsulun həcmnin dəyişməsi
- əsas fondların aktiv hissəsinin, əmək məhsuldarlığının dəyişməsi
- məhsulun orta satış qiymətinin, avadanlıqların intensiv yüklənməsinin, işçilərin sayının dəyişməsiməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi
- işçilərin sayının dəyişməsiməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi

616 Rentabelliğın növünə aid olanı göstər

- xərclərin rentabelliği
- investisiya
- gəlirin rentabelliği
- mənfəət
- sığorta

617 Balans mənfəəti təhlil olunan zamanı müqayisə olunan dövrlərin məlumatlarını göstər

- keçən ilin və hesabat ilinin göstəriciləri
- plan ilinin axırına, hesabat ilinin axırına
- plan ilinin əvvəlinə və sonuna
- plan ilinin əvvəli və keçən ilin axırına olan göstəricilər
- keçən ilin və plan ilinin göstəriciləri

618 Müəssisədə mənfəət və amortizasiya ayrımları hesabına hansı pul fondu yaradılır?

- yığım fondu
- istehlak fondu
- ehtiyat fondu
- amortizasiya fondu
- əməkhaqqı fondu

619 Dövriyyə kapitalı nəyə deyilir?

- ticarət fəaliyyətində bilavasitə iştirak edən və bu halda özünün dəyər formasını dəyişən fondlara
- tədavi prosesində dolayısı ilə iştirak edən və dəyərini hissə-hissə mala keçirən fondlara
- ticarət fəaliyyətində bilavasitə iştirak edən və bu halda özünün dəyər formasını dəyişməyən fondlara
- tez köhnələn və öz dəyərini birbaşa malın üzərinə keçirən vəsaitlərə
- cəlb edilmiş maliyyə vəsaitlərinə

620 Ticarətdə dövriyyə vəsaitləri hansı mənbələr hesabına yaranır?

- xüsusi vəsaitlər, borc vəsaitləri, əlavə cəlb edilmiş vəsaitlər
- debitor, kreditorlar, sərmayələr
- ssudalar, kreditlər və mal ehtiyatları
- maliyyə vəsaitləri, əsas vəsaitlər, mal-material vəsaitləri
- pul vəsaitləri, mal ehtiyatları, dövlət sərmayəsi

621 Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitinin tərkibini göstər

- mal ehtiyatları, pul vəsaiti və sair aktivlər
- cari hesablarda olan pul vəsaitləri
- məqsədlı kreditlər
- bankların hesablaşma hesablarında olan pul vəsaitləri
- debitor borcları

622 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- gələcək dövrün xərcləri
- mal ehtiyatları
- pul vəsaitləri
- hazır məhsul
- bitməmiş ehtiyatlar

623 Mal dövriyyəsinin kreditlə təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- dövlət büdcəsi ilə əlaqə yaratmaq üçün verilən bank kreditidir
- firmanı əsas vəsaitlərlə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- müəyyən olunmuş normativlər əsasında firmanı cari mal ehtiyatları ilə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- istehsal riskini sığortalamaq üçün verilən bank kreditidir
- firmanın rentabelliyini təmin etmək üçün verilən bank kreditidir

624 Dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini səciyyələndirən göstərici:

- dövriyyə vəsaitlərinin likvidliyi
- kapitalın strukturu
- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti
- dövriyyə vəsaitləri ilə təmin olunma
- dövriyyə vəsaitlərinin strukturu

625 Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürətinin artması nə ilə nəticələnir?

- debitor borclarının artımı ilə
- məsrəflərin artımı ilə
- mənfəət məbləğinin artımı ilə
- kreditor borclarının artımın ilə
- bank kreditlərinin arımı ilə

626 Ticarət müəssisələrinin mal-pul hesablaşmaları hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- qısa və uzunmüddətli kreditlər vasitəsilə
- bütün hesablaşmalar nəğd pul köçürmələri vasitəsilə həyata keçirilir
- banklardakı hesablaşma hesabı və cari hesablar vasitəsilə həyata keçirilir
- mal mübadiləsi və nəğd pul köçürməsi vasitəsilə
- alıcılar və malgöndərənlər vasitəsilə

627 Hesablaşma hesabı nədir?

- müəssisənin kassasında limit üzrə pul vəsaitinin saxlanması formasıdır
- ticarət müəssisəsi ilə (firma, şirkət və s.) malgöndərənlərlə qarşılıqlı əlaqə formasıdır
- ticarət müəssisəsinin (firmanın, şirkətin və s.) pullarının saxlanması və nəğdsiz hesablaşmaların həyata keçirilməsi formasıdır
- Malgöndərənlərlə qarşılıqlı hesablaşma formasıdır
- alıcılarla satıcılar arasındakı hesablaşma formasıdır

628 Təsərrüfat müəssisələri arasında hesablaşmalar əməliyyatların xarakterindən asılı olaraq hansı hesablara ayrılır?

- nəğd və nəğdsiz hesablaşmalara
- mal dövriyyəsi və mənfəət üzrə hesablaşmalara
- mal üzrə və qeyri-mallar üzrə hesablaşmalara
- e) akkreditiv və çeklər vasitəsilə hesablaşmalara
- tədavül xərcləri və mənfəət üzrə hesablaşmalara

629 Nağdsız hesablamaların hansı forması kommertiya krediti formasında çıxış edir?

- çeklər
- ödəmə tələbnaməsi
- veksəl
- akkreditiv
- ödəmə tapşırığı

630 Nağdsız hesablamaların hansı forması maliyyə sanksiyası formasında çıxış edir

- inkasso
- hesablama çeki
- akkreditiv
- inkasso tapşırığı
- ödəmə tələbnaməsi

631 Nağdsız hesablaşmaların əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- ödənişləri tezliklə ödəyən alıcılara qiymətdə edilən güzəştədir
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar
- xammalın, materialların, hazır məhsulların və s. alqı-satqısı
- borclunun hesabından alıcının hesabına nəğd olmayan köçürmədir
- ikitərəfin razılığı ilə hesablaşmalarda iştirak etmədən ödəniş əməliyyat

632 Nağdsız hesablaşmaların qeyri əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- ailə büdcəsindən sosial təyinatlı xərclərlə ayırmalar
- hərbi komitələrlə, vergi idarələri ilə hesablaşmalar
- kommunal idarələri, elmi tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələri ilə və s. malları aid edilir
- veksel təminatı üçün krediti öz öhdəsinə götürən maliyyə təşkilatıdır
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar

633 Akkreditiv nədir?

- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinə onun hesabından banka keçirilməsini təmin edən tapşırıqdır
- vekselləri yazan və ödəniş müddəti başa çatan vekselləri ödəmələri öz öhdəsinə götürən şəxsdir
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar

634 Ödəniş tapşırığı nədir?

- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar

635 Hesablaşma çeki nədir?

- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinin onun hesabından vəsaiti elanın hesabına köçürülməsi barədə ona xidmət göstərən banka verdiyi yazılı tapşırıqdır
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı

636 Mal göndərənlə alıcı arasında planlı ödənişlər qaydasında hesablaşmalar nə vaxt baş verir?

- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu vaxt

- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu, mal göndərişinin isə daimi xarakter daşdığı hallarda həyata keçirilir
- məhsul vahidi istehsalına sərflənən iş vaxtının nizama salındığı vaxt
- hesablaşmalar mal alanın anbarında təhvilalma vaxtı

637 Satılan məhsulların veksəl ödənişi zamanı hansı veksellərdən istifadə olunur?

- faizli və sadə
- sadə və açıq
- sadə və köçürmə
- açıq və qapalı
- müddətli və köçürmə

638 Sadə veksəl nədir?

- müəyyən məbləğ göstərilməklə mütləq təhüdlü pul ödəməsi sənədi
- qiymətli kağızların bir növü
- bir tərəfin ödəniş vaxtı çatdığı müddətdə digər tərəfə müəyyən pul məbləği ödənilməsi barədə yazılı borc pul öhdəliyidir
- müəyyən müddət göstərilməklə mütləq təhüdlü pul ödəməsi sənədi
- bazar iqtisadiyyatına keçən ölkələrdə özəlləşdirmə çeki

639 Kommersiya hesabı hansı sənəddir?

- gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsi ilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
- əmtələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- gəmi sahibinin yükü daşınmağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanmış sənəddir

640 Kreditlə ödəmə nədir?

- hesablaşmanın digər firmadan aldığı borc hesabına ödənilməsidir
- hesablaşmanın ixracçı tərəfindən idxalçıya verdiyi kommersiya krediti əsasında həyata keçirilməsidir
- əmtənin dəyərinin hissə-hissə ödənilməsidir
- əmtənin dəyərinin eyni dəyərdə digər əmtə ilə ödənilməsidir
- hesablaşmanın dövlət təminatı verilməklə ödənilməsidir

641 Hesablaşmalar müəssisələr tərəfindən hansı üsullarla aparılır?

- akreditivlərlə, ödəniş tapşırıqları ilə
- hesablaşmalarda iştirak etməməklə
- nəqd və nəqdsiz
- hesablaşmalarda iştirak etməklə
- çeklə, veksellərlə

642 Əmtə əməliyyatlarına hansılar daxildir?

- xammalın, materialın hazır məhsulun alqı-satqısı
- əmtələrin çeşidinin artırılması tədbirlərin görülməsi
- əmtə markasının saxtalaşmasına qarşı tədbirlər
- əmtənin markalanması. Əmtə nişanının hazırlanması
- xammalın alınması, gətirilməsi, anbara yığılması

643 Qeyri əmtə əməliyyatlarına hansılar daxildir?

- istehsal müəssisələrin hesablaşmaları daxildir
- əmtənin mənasının işlənməsi, onun yoxlanması və nümunənin hazırlanması
- kommunal idarələrin, elmi-tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələrinin hesablaşmaları daxildir
- qeyri kommertiya təşkilatlarının istehsal tədbirləri daxildir
- əmtəyə olan tələbin öyrənilməsi, proqnozlaşdırılması

644 Xarici valyuta ilə hesablaşmalar necə həyata keçirilir?

- milli məclisin qərarı ilə
- beynəlxalq valyuta fondunun qərarı ilə
- milli bankın xüsusi icazəsi ilə
- banklar birliyinin sərəncamı ilə
- nazirlər kabinetinin xüsusi icazəsi ilə

645 Təşkilatın valyuta hesabına xarici valyuta ilə hansı məbləğ mədaxil edilə bilməz?

- ixrac olunmuş əmtələrin haqqı kimi müvəkkil olunmuş bank tərəfindən xaricdən köçürülmüş və valyuta ehtiyatına qalan məbləğ
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasında və valuta hərracında əldə olunmuş mədləğlər
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasından əldə olunmamış mədləğlər
- alınmış əmtələrin ödənilməsinə görə digər valyuta hesabından köçürülmüş məbləğ
- müvəkkil olunmuş bankın, Milli bankın və ya Maliyyə Nazirliyinin icazəsi ilə digər daxil olmalar

646 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində kreditin ən çox yayılmış forması hansılardır?

- bank kreditiv ə ticarət (kommertiya) krediti
- əsas və dövriyyə kreditləri
- istehsal krediti və ticarət krediti
- müəssisə krediti və istehsal krediti
- iqtisadi və təsərrüfat kreditləri

647 Mal dövriyyəsinin kreditlə təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- firmanı cari mal ehtiyatları ilə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanın rentabelliyını təmin etmək üçün verilən ticarət kreditidir
- firmanı əsas vəsaitlərlə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- istehsal riskini sığortalamaq üçün verilən bank kreditidir
- dövlət büdcəsi ilə əlaqə yaratmaq üçün verilən ticarət kreditidir

648 Ticarət müəssisələrinin mal-pul hesablaşmaları hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- alıcılar və mal göndərənler vasitəsilə
- mal mübadiləsi və nəğdi pul köçürmələri vasitəsilə
- qısa və uzun müddətli kreditlər vasitəsilə
- nəğd pul köçürmələri vasitəsilə həyata keçirilir
- banklardakı hesablaşma hesabı və cari hesablar vasitəsilə

649 Firmalar tərəfindən banklara debitor borclarının idarə edilməsi üzrə öz hüququnun verilməsi necə adlanır?

- faktoring
- veksəl
- ipotek
- lizing
- zero

650 Xalis dövriyyə kapitalı nə cür hesablanır?:

- müəssisənin cari aktivləri və cari passivləri arasında fərq kimi
- məcmu aktivlər və dövriyyə aktivlər arasında fərq kimi
- təşkilatın cari passivləri və cari aktivləri arasında fərq kimi
- xüsusi kapital və borc kapitalı arasında fərq kimi
- pul vəsaitləri çıxılmaqla dövriyyə aktivləri və qısamüddətli öhdəliklər arasında fərq kimi

651 Dövriyyə vəsaitlərinə aid edilir:

- mal ehtiyatları, pul vəsaitləri, qısamüddətli debitor borcları
- uzunmüddətli, təxirə salınmış vergi aktivləri
- əsas vəsaitlər, qurulmamış avadanlıqlar
- hesabat ilinin mənfəəti, hazır məhsul.
- qeyri-maddi aktivlər, hesablaşmalarda olan vəsaitlər

652 Təkrar istehsal prosesində yerləşdirilməsinə görə dövriyyə kapitalı hansı fondlara ayrılır?

- işçilərin sayının dəyişməməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi
- qeyri-material aktivlərə
- dövriyyədən kənar aktivlərə
- əsas və dövriyyə fondlarına
- tədavül formalarına və dövriyyədən kənar aktivlərə

653 Ticarət maliyyəsinin funksiyaları hansılardır?

- operativlik, bölgü, nəzarət, həvəsləndirmə
- bölgü, nəzarət, xidmət, qənaət
- qənaət, risk, iqtisadi həvəsləndirmə
- istehsal, ticarət, təsərrüfatçılıq
- satış, alış, nəzarət, xidmət

654 Ticarət firmasının maliyyə fəaliyyəti ölkənin hansı iqtisadi göstəriciləri ilə əlaqədardır?

- mənfəətin optimallaşdırılması
- makroiqtisadi göstəricilər
- pul tədavülü
- ümumi daxili məhsulun həcmi
- mal dövriyyəsinin strukturu

655 Risk nədir?

- mal dövriyyəsi həcmində azalma ehtimalıdır
- mənfəətin əldə olunmaması ehtimalıdır
- risk- proqnozlaşdırılan hadisələrin baş verməyəcəyi ehtimalıdır
- işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi ehtimalıdır
- xərclərin artması ehtimalıdır

656 Kapitalın sərf olunması dairəsindən asılı olaraq riskləri təsnifləyir.

- kommərsiya riski, tədarük riski, mal dövriyyəsi üzrə risk
- istehsal riski, satış riski, kütləvi işə riski
- kommərsiya riski, istehsal riski, maliyyə riski
- kommərsiya riski, ticarət riski, kütləvi işə riski
- istehsal riski, alış riski və satış riski

657 Maliyyə riskinin əmələ gəlməsi nə ilə əlaqədardır?

- dövriyyə planının yerinə yetirilməməsilə
- xərclərin artması ehtimalı ilə
- maliyyə resurslarının itirilməsi ehtimalı ilə
- istehsalın həcmnin azalması ilə
- qiymətlərin səviyyəsinin dəyişməsi ilə

658 Sahibkar özünü riskdən necə qoruya bilər?

- kadrların düzgün seçilməsi və yerləşdirilməsinin köməkliyi ilə
- riskdən qaçmaq, əlavə maliyyə ehtiyatlarını aşkar etmək, bank kreditini cəlb etməklə
- tamamilə riskdən qaçmaq, özünü sığortalamaqla riski azaltmaq, qabaqcadan risk haqqında xəbərdarlıq etməklə, müxtəlif mənbələr hesabına sığortalamaqla
- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə etməklə
- zərərsiz və mənfəətli, rentabelli işləməklə

659 Sahibkarlıq üçün risk nədir?

- mal dövriyyəsi həcmnin aşağı düşməsi və strukturunun dəyişməsi
- əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş nəticənin alınmasıdır
- maliyyə itgisinə dözmək ehtimalı, baş verə biləcək təhlükə
- əhalinin pul gəlirləri və alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi ehtimalı
- əsas və dövriyyə kapitalından istifadə effektivliyinin aşağı düşməsi

660 Qeyd edilənlərdən hansı şəxsi maliyyələşdirmə mənbələrinə aid edilmir?

- aktivlərin satışı
- bank krediti
- amortizasiya
- partnyorların vəsaitləri
- səhmlərin satışı

661 Ən geniş yayılmış risk növləri hansılardır?

- kommersiya
- istehsal
- maliyyə
- fundamental
- marketing

662 Firmanın maliyyə vəziyyətinin təhlili nəyə əsaslanır?

- operativ uçot materiallarına
- əhalinin pul gəlirləri və məsrəfləri balansına
- mühasibat və maliyyə hesabatına
- ümumi gəlir və mənfəət üzrə məlumatlara
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi balansına

663 Maliyyə möhkəmliyinin müəyyənləşdirilməsi müəssisənin hansı sənədinə əsasən aparılır?

- müəssisənin baş kitabına əsasən
- mal dövriyyəsinin hesabatına əsasən
- tədavül xərcləri haqqda hesabatına əsasən
- vergi hesabatlarına əsasən
- mühasibat balansına əsasən

664 Maliyyə planının tərkibinə daxildir:

- gözlənilən mənfəətin hesablanması
- vergi qoyma
- plan ilində əsas vəsaitlərini amortizasiya həcmi
- mal dövriyyəsinin həcmi
- gəlirlər və xərclər balansı;

665 Ticarət maliyyəsinin əsas funksiyalarına aid deyildir

- rəhbərlik
- bölgü
- operativlik
- iqtisadi stimullaşdırma
- nəzarət

666 Müəssisənin cari aktivləri kənar borclardan çoxdursa, bu zaman müəssisə.....

- ödəməqabiliyyətlidir
- ödəmə qabiliyyətində deyil
- kreditləşmə qabiliyyətində deyil
- iflas olub
- iflas ərəfəsindədir

667 Iflas – nə deməkdir...

- idarəetmə funksiyası
- digər funksiyaların realizasiyasını yerinə yetirmək mümkün olmayan idarəetmə funksiyası
- fiziki və ya hüquqi şəxsin ödəmə qabiliyyətində olmaması
- firmanın dəyişikliyə çevik reaksiya qabiliyyəti
- yaxın gələcəkdə yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan hərəkətlər

668 Mənfəət və zərər haqqında hesabatda aşağıdakı göstəricilər əks etdirilmir:

- marjinal mənfəət;
- malların satılma qiyməti ilə dəyəri;
- maliyyə gəlir
- əməliyyat mənfəəti
- ümumi mənfəət

669 Kommersiya uçotunda ssudadan istifadəyə görə ödəniləsi məbləğ nə zaman hesablanır?

- ildə iki dəfə
- hər rübdə;
- ssudanın ilk başlanğıcından;
- ssuda müddətinin sonunda
- hər ayda;

670 Müəssisənin xüsusi kapitalına aiddir:

- kassada, hesablaşma və valyuta hesablarında olan pul qalıqları
- hazır məhsul.
- kreditor borcları
- debitor borcları
- əlavə və ehtiyat kapitalı

671 Maliyyə nəticələrinin hansı göstəricisi mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks etdirilir:

- ümumi mənfəət
- bölüşdürülməmiş mənfəət
- investisiya fəaliyyətindən xalis pul vəsaiti
- maliyyə fəaliyyətindən xalis pul vəsaiti
- marjinal mənfəət

672 Xüsusi dövriyyə kapitalının (aktivlərinin) maneərlilik əmsalı hesablanır:

- xüsusi dövriyyə kapitalının xüsusi kapitalla nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- dövriyyə aktivlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- satışın həcmnin xalis cari aktivlərə nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın balansın valyutasına nisbəti kimi

673 Maliyyə riski əmsalı nə cür hesablanır?

- xüsusi kapitalın uzunmüddətli passivlərə nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın qısamüddətli passivlərə nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi
- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin əminin balansın valyutasına nisbəti kimi .
- borc kapitalın xüsusi kapitalına nisbəti kimi

674 Maliyyə riski hansı halda yaranır?

- maliyyə levirici (aləti) səviyyəsi mənfəətlilik səviyyəsindən yüksək olduqda
- müəssisədə uzunmüddətli ssuda və borclar üzrə faizlərin ödənilməsi üçün vəsait çatışmadıqda.
- kreditor borcu məbləği debitor borcu məbləğindən çox olduqda
- xalis mənfəətinin artım tempi maliyyə resurslarının artım tempindən aşağı olduqda
- maliyyələşdirmə mənbələrinin artım tempi aktivlərin artım tempindən aşağı olduqda

675 Əsaslı kapital qoyuluşunun effektivlik göstəricilərini göstər.

- gün və dəfə hesabı ilə dövretmə sürəti
- ümumi effektivlik əmsalı
- mənfəət və rentabellik
- mal dövriyyəsi və mal ehtiyatları
- xərclərə qənaət

676 Supermarketin tikintisi üçün 2850 min manat məbləğində əsaslı vəsait qoyuluşu nəzərdə tutulmuşdur. Müəssisənin illik mənfəəti 570 min manatdır. Yeni tikiləcək supermarket üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun effektivlik əmsalı və ödəmə müddətini təyin edin.

- 0,1; 4 il
- 0,2; 5 il
- 0,3; 6 il
- 0,5; 9 il
- 0,15; 7 il

677 Beynəlxalq təcrübədə avadanlıqların icarəyə verilməsinin hayrinq, rentinq və lizing növlərindən istifadə olunur. Ardıcıl olaraq bunlar nəyi göstərir?

- daha qısamüddətli, qısamüddətli və orta müddətli icarə
- uzunmüddətli, orta müddətli və qısamüddətli icarə

- orta müddətli, daha qısa müddətli və qısa müddətli icarə
- orta müddətli, uzunmüddətli və qısamüddətli icarə
- qısamüddətli, orta müddətli və uzunmüddətli

678 Maliyyə balansında dövriyyə vəsaitləri aşağıdakı əlamətlər üzrə qruplaşdırılır

- mal-material dəyərləri, debitor borcları və pul vəsaitləri
- mal dövriyyəsi, mənfəət, tədavül xərcləri
- kreditor borcları, sərmayələr və borc kapitalı
- bitməmiş istehsal, hazır məhsul, sair ehtiyatlar
- hesablaşma hesabında olan vəsaitlər, valyuta hesabı, pul vəsaitləri

679 Likvidlik (satılabilmə) əlamətinə görə dövriyyə vəsaitləri bölünür:

- hesablaşma hesabında olan vəsaitlər, valyuta hesabı, pul vəsaitləri
- dövriyyə kapitalı və əsas kapitalı
- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin
- çoxlikvidli aktivlər, tez realizə olunan aktivlər, ləng realizə olunan aktivlər
- uzunmüddətli, orta müddətli və qısamüddətli icarə

680 Ticarətdə tədavül xərcləri mahiyyətinə görə necə qruplaşdırılır?

- istehsalın davamı və dəyərlərin formasının dəyişilməsi ilə əlaqədar xərclər
- dövriyyənin həcmi və quruluşu ilə əlaqədar xərclər
- ümumi gəlir və mənfəətlə əlaqədar xərclər
- işçilərin sayı və əmək haqqı ilə əlaqədar xərclər
- əmək məhsuldarlığı və əməyin effektivliyinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar xərclər

681 İqtisadi əlamətinə görə tədavül xərclərinin təsnifləşdirilməsi

- əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri, özünün istehlak məsrəfləri, itgilər
- istehsal məsrəfləri, nəqliyyat məsrəfləri, ümumi gəlir, əsas kapital
- əsas fondların amortizasiyası, taraların köhnəlməsi, yanacaq, elektrik enerjisi məsrəfləri
- dövriyyənin həcmi, quruluşu, artım və azalma sürəti, mal ehtiyatları ilə əlaqədar xərclər
- işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, əmək haqqı fondunun səviyyəsi

682 Ticarətin tədavül xərclərinin nomenklaturasına daxil olan məsrəflərin sayı

- 20
- 13
- 28
- 22
- 30

683 Tədavül xərclərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- ayrı-ayrı xərc maddələri məbləğinin ümumi xərclərdəki xüsusi çəkisidir
- xərc maddələri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətidir
- xərc maddələrinin qruplar üzrə təsnifatı
- ayrı ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisidir
- tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətinin faizlə ifadəsidir

684 Mənsubiyyətindən (aid olunmasından) asılı olaraq tədavül xərclərinin qruplaşdırılması

- əsas və əlavə əmək haqqı xərcləri
- xalis və əlavə xərclər

- müstəqim və reklam xərcləri
- amortizasiya ayırmaları və cari təmir xərcləri
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər

685 Əlavə tədavül xərclərinə hansı xərclər daxildir?

- uçotun aparılması, dəyərlərin formasının dəyişilməsi və s.
- pulun uçotunun aparılması, alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi və s.
- pulun uçotunun aparılması, mal satışı, qablaşdırılması və s.
- istehsalın davamı ilə əlaqədar nəqliyyat xərcləri, malların saxlanması, qablaşdırılması və s.
- pul tədavülü, malların satışı və s.

686 Xalis tədavül xərcləri hansı xərclərdir?

- nəqliyyat, çeşidlərə ayırma və s.
- dəyərlərin formasının dəyişilməsilə əlaqədar malların satışı, pul tədavülü, uçotun aparılması və s.
- malların daşınması, saxlanması, qablaşdırılması və s.
- nəqliyyat, saxlanma, çeşidlərə ayırma və s.
- əməyin ödənilməsi, sığorta və s.

687 Mal dövriyyəindən asılı olaraq xərclər necə təsnifləşdirilir?

- şərti-sabit, şərti dəyişkən
- əsas və əlavə
- sərfəli və qeyri-sərfəli xərclər
- artım və azalma sürəti
- məbləği və səviyyəsi

688 Ticarət reklamı üzrə məsrəflər nəyə əsasən hesablanır?

- mal satışının həcminə uyğun olaraq
- reklam tədbirləri planına uyğun olaraq
- müəssisənin xərclərinə uyğun olaraq
- mal dövriyyə planına uyğun olaraq
- alıcılıq tələbinə uyğun olaraq

689 Reklam üzrə xərclərə aid deyil:

- orijinal qablaşdırma xərcləri
- eskizlərin hazırlanması xərcləri
- vitrinlərin tərtibatı xərcləri
- işıqlı reklam xərcləri
- məhsulların daşınması xərcləri

690 Ticarətin tədavül xərclərinə hansı sahələr aid edilmir?

- kommunal təsərrüfatı xidmətlərinin ödənilməsi
- ticarət işçilərinin əmək haqqı
- tədavül xərcləri göstəricilərinin təhlili
- malların daşınması, saxlanması, satışı
- maddi istehlak (əsas vəsaitin amortizasiyası)

691 Kadrların hazırlığı üzrə ayırmalar hansı fond hesabına ödənilir?

- əməyin ödənilməsi fondu hesabına
- sosial fondlara ayırmalar hesabına

- xüsusi fond hesabına ödənilir və planlaşdırılır
- əsas fondlar hesabına
- alıcılıq fondu hesabına

692 Tədavül xərclərinin mahiyyətini izah et.

- malların istehsaldan istehlakçıya çatdırılması ilə əlaqədar sərf olunan əmək məsrəflərinin pul ilə ifadəsidir
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sərf olunan məsrəflərin həcmidir
- malların istehsalı ilə əlaqədar sərf olunan əmək məsrəflərinin pul ilə ifadəsidir
- işçilərin sərf etdikləri əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinə görə onara çəkilən pul vəsaitinin həcmidir
- istehlakçıların malın alışına sərf etdikləri pul vəsaitinin ümumi həcmidir